

The Tokmanni logo is a red rectangle with the word "TOKMANNI" in white, bold, sans-serif capital letters.

TOKMANNI

A high-angle photograph of a warehouse worker operating a black and orange forklift. The worker is wearing a blue and white plaid shirt and an orange safety vest. The forklift is carrying a large, rectangular pallet load of cardboard boxes, which are wrapped in clear plastic. The warehouse floor is grey concrete, and metal shelving units filled with more boxes are visible in the background.

**Hallituksen
toimintakertomus ja
tilinpäätös
2019**

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Keskeistä tilikaudella 2019	2
Tokmannin liiketoiminta	2
Liiketoimintaympäristö ja markkinakehitys	2
Liiketoiminnan kehitys	3
Taloudellinen kehitys	4
Hankitut liiketoiminnot	5
Tokmannin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet	5
Strategia	5
Henkilöstö	6
Yritysvastuu	7
Osakkeet ja osakkeenomistajat	8
Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät	8
Hallinnointi	8
Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyt tiedot	10
Riskienhallinta	10
Markkinanäkymät	12
Tilikauden jälkeiset tapahtumat	12
Tokmannin vuoden 2020 taloudellinen ohjeistus	12
Hallituksen voitonjakoehdotus	12
Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista	13
Konsernin tunnusluvut	18
Tunnuslukujen laskentakaavat	20
Osakkeet ja osakepääoma	22

TILINPÄÄTÖS

KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)

Konsernin tuloslaskelma	24
Konsernitase	25
Konsernin rahavirtalaskelma	26
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	27
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	28
1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	28
1.1 Konsernin perustiedot	28
1.2 Tilinpäätöksen laatimisperusta	28
1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	28
1.4 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät	29
1.5 Uusien tai uudistettujen standardien käyttöönotto – IFRS 16 Vuokrasopimukset	30
1.6 Tulevat IFRS-standardit	31
2. Liiketoiminnan kehitys	32
2.1 Toimintasegmentit	32
2.2 Tuotot	32
2.3 Materiaalit ja palvelut	33
2.4 Liiketoiminnan muut kulut	33
2.5 Poistot	34
2.6 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	34
2.7 Rahoitustuotot ja -kulut	35
2.8 Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot	36

3. Varat ja velat	38
3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	38
3.2 Aineettomat hyödykkeet	43
3.3 Vaihto-omaisuus	46
3.4 Muut saamiserät ja tuloverosaamiset	47
3.5 Pitkäaikaiset saamiset ja muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	48
3.6 Muut velkaerät ja tuloverovelat	48
3.7 Pitkäaikaiset korottomat velat	49
3.8 Rahavarat	49
3.9 Osuudet yhteisyrityksissä	49
4. Pääomarakenne, rahoitus ja riskienhallinta	50
4.1 Oma pääoma	50
4.2 Rahoitusvarat ja -velat	51
4.3 Rahoitusriskien hallinta	57
4.4 Pääoman hallinta	60
4.5 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset	61
5. Muut	62
5.1 Lähipiiritapahtumat	62
5.2 Varaukset ja ehdolliset erät	64
5.3 Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat	64

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma	65
Emoyhtiön tase	66
Emoyhtiön rahoituslaskelma	67
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	68
1. Laadintaperiaatteet	68
2. Liikevaihdon jakautuminen markkina-alueittain	69
3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot	69
4. Liiketoiminnan muut kulut	69
5. Konserniavustukset	69
6. Tuloverot	69
7. Tilintarkastajan palkkiot	69
8. Lähipiiriliiketoimet	70
9. Sijoitukset	70
10. Saamiset	70
11. Oma pääoma	71
12. Pitkäaikainen vieras pääoma	71
13. Lyhytaikainen vieras pääoma	72

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	73
--	----

Tilintarkastuskertomus	74
------------------------------	----

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 2019

Tokmanni Group Oy:n liiketoimintana on myydä hallintopalveluja konsernin muille yhtiöille. Tokmanni Group Oy -konserniin kuuluu Retail Leasing Oy, jonka toimialana on omistaa ja vuokrata käyttöomaisuutta konsernin muille yhtiöille. Retail Leasing Oy:n tytäryhtiö Nordic Disco AB (Ruotsi) on Tokmanni Oy:n emoyhtiö. Tokmanni Oy harjoittaa tukku-, vähittäis- ja erikoistavarakauppaa.

Taitomanni Oy on Tokmanni Oy:n omistama yhtiö, jonka toimialana on tarjota konserniyhtiöille henkilöstövuokrausta ja kaupan alan tukipalveluita. Konserniin kuuluu myös Retail Property Investment Oy, joka harjoittaa kiinteistö-liiketoimintaa sijoittamalla omiin kiinteistöyhtiöihin, jotka rakentavat myymälätiloja konserniyhtiöiden käyttöön.

Keskeistä tilikaudella 2019

Vuonna 2019 Tokmanni jatkoi strategiansa toteuttamista ja yhtiön tavoitteellista kehittämistä. Vuoden pääfokus oli kannattavuuden parantamisessa. Toimenpiteet kohdistettiin erityisesti myyntikatemarginaalin parantamiseen kasvattamalla omien merkkien myyntiä ja suoraan tuontia sekä prosessien tehostamiseen siten, että kiinteiden kulujen suhteellinen osuus pienenesi.

Vuoden kokonaisliikevaihto kasvoi 8,5 % ja oli 944,3 milj. euroa. Vertailukelpoinen myymälöiden liikevaihto kasvoi 4,3 prosenttia. Konsernin vertailukelpoinen myyntikatemarginaali oli 34,4 % (33,9 %). Vertailukelpoinen liikevoitto oli 70,4 milj. euroa (51,9), 7,5 % liikevaihdesta (6,0 %). Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (liukuva 12 kk) oli 2,9 vuoden 2019 lopussa.

Myyväläverkoston laajentaminen on yksi Tokmannin liikevaihdon ja tuloksen kehittämisen keinoista. Tokmannin uusien myymälöiden perustamis- ja käynnistysprosessi on hioutunut tehokkaaksi. Vuoden 2019 lopussa Tokmannilla oli 191 myymälää (31.12.2018: 186 myymälää). Yhtiö kasvatti vuoden 2019 aikana myyntipinta-alansa noin 20 000 neliometrillä. Tokmannin myymälöiden myyntipinta-ala oli vuoden 2019 lopussa noin 460 000 neliometriä.

Tokmannin liiketoiminta

Tokmanni on Suomen suurin valtakunnallinen halpakauppaketju. Tokmanni on asiakaslähtöinen halpakauppa, jonka kilpailuetuja ovat halvat hinnat, mielenkiintoinen tuotevalikoima, valtakunnallinen myymäläverkosto yhdistettynä verkkokauppaan, tehokas liiketoimintamalli ja kyky reagoida nopeasti asiakastyytyväisyyteen vaikuttavissa asioissa.

Tokmannilla on laaja valikoima hinta-laatusuhteeltaan mainioita tuotteita esimerkiksi kodin kunnostamiseen ja puhdistamiseen, pukeutumiseen ja vapaa-aikaan sekä sisustamiseen ja puutarhaan. Tokmannin valikoima koostuu sen omien tuote- ja yksinoikeusmerkkien tuotteiden ohella merkittömistä ja johtavien kansainvälisten tuotemerkkien tuotteista.

Liiketoimintaympäristö ja markkinakehitys

Kilpailukenttä

Tokmanni on Suomen halpakaupan markkinajohtaja. Halpakauppamarkkinoilla Tokmanni kilpailee useiden pienempien paikallisten yritysten kanssa. Tokmanni on Suomen ainoa halpakauppa, jolla on valtakunnallinen myymäläverkosto. Halpojen hintojen lisäksi Tokmanni panostaa tuotevalikoimansa, myymäläkonseptinsa ja asiakaspalvelunsa jatkuvaan kehittämiseen, joilla se erottautuu muista halpakaupoista.

Tokmanni tarjoaa asiakkailleen laajan valikoiman sekä käyttö- että päivittäistavaroita. Tämän seurauksena Tokmannin kohdemarkkinat ovat pirstaloituneet.

Hypermarketeilla on laaja tuotevalikoima tuoreista elintarvikkeista käyttötavaroihin. Ne sijaitsevat pääasiassa suurimpien kaupunkien lähiöissä ja hyötyvät tuoreruokatarjonnan tuomista usein toistuvista asiakaskäynneistä. Myös Tokmannilla on laaja valikoima käyttötavaroita. Sen halvat hinnat, mielenkiintoinen ja hypermarketeista erottuva tuotevalikoima antavat sille kilpailuetua hypermarketteihin nähden.

Erikoishalpakaupat, joilla on edulliset hinnat ja vahva omien tuotemerkkien valikoima, tarjoavat perusteellisen tuotevalikoiman yksittäisissä tuoteryhmissä, kuten urheilutuotteissa tai kodin elektroniikassa. Tokmannin ensisijaisia kilpailuetuja erikoishalpakauppoihin nähden ovat valtakunnallinen myymäläverkosto ja huomattavasti laajempi tuotevalikoima. Tokmannilta asiakkaat voivat hankkia tarvitsemiaan tuotteita useammasta eri tuoteryhmästä yhdellä asiointikerralla. Lisäksi Tokmannin valikoimiin kuuluu huippuhalpoja ja yllätyksellisiä tuote-eriä, joita ei muualta välttämättä saa.

Viimeisten vuosien aikana kansainvälisten verkkokauppojen merkitys on kasvanut myös Suomessa. Etenkin pukeutumisen ja kodin elektroniikan tuoteryhmissä kilpailu on kiristynyt ja verkkokaupan odotetaan tulevien vuosien aikana kasvavan edelleen. Tokmanni kehittää jatkuvasti digitaalisia palvelujaan vastatakseen kuluttajien muuttuneisiin tarpeisiin ja kehittääkseen kokonaisvaltaista

asiointikokemusta. Tokmannin kilpailuetuja muihin verkkokauppoihin nähden ovat tuotteiden halvat hinnat, mielenkiintoinen ja laaja tuotevalikoima ja maanlaajuinen myymäläverkosto, joka mahdollistaa vaivattoman ja nopean tuotteiden noudon ja palautuksen.

Markkinakehitys

Käynnissä on kaupan alan rakennemuutos ja digitaalinen murros. Kotimaisen ja ulkomaisen kilpailun kiristyminen jatkuu niin kivijalassa kuin verkossakin. Tokmannin näkemyksen mukaan yritysten yhdistyminen isommiksi toimijoiksi todennäköisesti jatkuu Euroopan halpakauppamarkkinoilla. Verkkokaupan lisäksi halpakauppa on yksi nopeimmin kasvavista vähittäiskaupan segmenteistä. Paras kilpailuasema on yrityksillä, joiden vahva verkkokauppaosaaminen yhdistyy kattavaan kivijalkamyymälöiden verkostoon. Muuttuva markkinatilanne ja kiristyvä kilpailu luovat tarvetta toimintojen tehostamiseen ja kustannustehokkuuteen.

Tokmanni seuraa markkinakehitystä ja kilpailutilannetta jatkuvasti ja kehittää omaa liiketoimintaansa aktiivisesti kilpailuettujensa ylläpitämiseksi. Tokmanni on määrittänyt kilpailueduikseen halvat hinnat, mielenkiintoisen ja laajan tuotevalikoiman, kustannustehokkaan toimintamallin, maanlaajuisen myymäläverkon yhdistettynä verkkokauppaan sekä inspiroivan ja kokonaisvaltaisen asiointikokemuksen.

PTY:n mukaan koko vuoden 2019 aikana käyttövaramarkkina kasvoi 2,7 %, ja etenkin koti- ja vapaa-ajan tuotteiden kehitys oli hyvä. Tavaratalo- ja hypermarketketjujen liikevaihto kasvoi 3,7 %. Tokmanni kasvoi selkeästi markkinoita nopeammin.

PTY:n jäsenyritysten tavaratalo- ja hypermarketketjut ovat K-Citymarket, Prisma, Sokos, Tokmanni ja Minimani. On tärkeää huomioida, että PTY:n tilasto kattaa vain osan Tokmannille olennaisesta markkinasta eikä sisällä esimerkiksi verkkokauppaa.

Liiketoiminnan kehitys

Myymäläverkon kehittäminen

Myymäläverkon laajentaminen on yksi Tokmannin liikevaihdon ja tuloksen kehittämisen keinoista. Tokmannin uusien myymälöiden perustamis- ja käynnistysprosessi on hioutunut tehokkaaksi. Tokmannin tavoitteena on kasvattaa myymäläverkostonsa yli 200 myymälään ja lisätä vuosittain uuden myyntipinta-alan määrää nettomääräisesti laskettuna noin 12 000 neliömetrillä, mikä tarkoittaa noin viittä uutta, laajennettua tai uudelleensijoitettua myymälää. Vuoden 2019 lopussa Tokmannilla oli 191 myymälää (31.12.2018: 186 myymälää).

Vuonna 2019 Tokmanni muunsi kahdeksan Ale-Makasiini-myymlää, kaksi TEX-myymlää ja yhden Säästökuoppa-myymlän Tokmanni-nimiseksi sekä avasi uudet Tokmannit Lopella, Tampereen Tesomalla, Vääksyssä ja Virroilla. Lisäksi Tokmanni muutti uusiin liiketiloihin Hangossa ja Juuassa sekä avasi myymälänsä uudistettuna Kajaanin Kehräömöntiellä ja uudistettuina sekä laajennettuina Turengissa, Hollolassa ja Turun kauppakeskus Skanssissa. Hangossa suljettiin kaksi pientä Tokmannia uuden suuren myymälän avauksen yhteydessä. Siilinjärvellä Tokmanni keskitti kaikki myymälätoimintonsa pitkään palvelleeseen Tokmannin myymälään sulkemalla läheisessä liikekilassa toimineen Ale-Makasiini-myymlän.

Tokmanni on kuluvaan vuonna 7.2.2020 mennessä ostanut Pudasjärveltä Perhemarketin ja sopinut kahden uuden myymälän ja kahden laajennetun myymälän avaamisesta vuoden 2020 aikana. Kevään aikana Perhemarket myymälä muutetaan Tokmanniksi, Aurassa avataan uusi Tokmanni-myymlä sekä Helsingin kauppakeskus Citycenterissä ja Kauhajoella nykyisiä Tokmanneja laajennetaan merkittävästi. Vantaan Myyrmäessä Tokmanni siirtyy maaliskuussa Kauppakeskus Isomyyristä kauppakeskus Myyrmanniin nykyistä paremmalle liikepaikalle.

Tokmanni panostaa myymäläkonseptiinsa ja asiointikokemuksen jatkuvaan kehittämiseen. Vuoden 2019 aikana 10 Tokmannin myymälää suunniteltiin Tokmannin uusimman, helppoa ja miellyttävää asiointikokemusta korostavan myymäläkonseptin mukaisesti. Esimerkiksi myymälöiden kulkureitit ovat avaria, opasteet kattavia ja tuotealueet sijoitettu selkeisiin kokonaisuuksiin.

Vuoden 2019 aikana Tokmanni avasi autopesulat myymälöidensä yhteyteen Tampereen Lielahteen ja Turun Länsikeskukseen. Ympäri vuorokauden avoinna olevissa Tokmannin Autopesuissa asiakkaat voivat pesettää ja imuroida autonsa sekä tarkastaa autojen, polkupyörien ja muiden kulkuvälineiden renkaiden ilmanpaineet.

Tokmannin määritelmän mukaan myymälää pidetään uutena tai uudelleensijoitettuna myymälänä avaamisvuotena ja sitä seuraavana kalenterivuotena. Keskimäärin uusi myymälä on kannattava noin 12 kuukauden jälkeen ja saavuttaa myymälän normaalitason noin 24 kuukauden sisällä. Uusiin ja uudelleensijoitettuihin myymälöihin kuuluvat uudet avatut myymälät, myymälöiden uudelleensijoittamiset, kun myymälän koko muuttuu 30 % tai enemmän ja kun valikoima laajenee tai supistuu merkittävästi.

Taloudellinen kehitys

Kausiluonteisuus

Tokmannin liiketoiminta on kausiluonteista, mikä vaikuttaa merkittävästi Tokmannin liikevaihtoon, liiketoiminnan tulokseen ja rahavirtoihin. Tokmannin liikevaihto, kannattavuus ja rahavirta ovat yleensä matalimmat ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja korkeimmat neljännellä vuosineljänneksellä joulumyynnin ansiosta.

Liikevaihdon kehitys

Vuoden 2019 liikevaihto kasvoi 8,5 % edellisvuodesta ja oli 944,3 milj. euroa (870,4). Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihto kasvoi 4,3 %. Tokmannin vapaa-ajan, sähkötarvikkeiden ja työkalujen sekä siivouksen ja kauneuden tuotteiden kysyntä oli erinomaista.

Vertailukelpoisten myymälöiden asiakasmäärä kasvoi 2,3 % ja kokonaisasiakasmäärän kasvu oli 6,9 % edellisvuoden vastaavaan kauteen verrattuna. Vertailukelpoisten myymälöiden keskiostos kasvoi 1,9 % ja oli 17,9 euroa (17,8).

Tokmannin verkkokaupan osuus kokonaisliikevaihdosta oli 0,6 % (0,5 %), ja verkkokaupan myynti kasvoi 43,5 % edellisvuoteen verrattuna.

Omien tuotemerkkien ja suoran tuonnin osuudet kokonaisyhteistyöstä kehittyivät suotuisasti. Vuonna 2019 suoran tuonnin osuus liikevaihdosta oli 25,6 % (24,4 %). Myydyistä tuotteista 16,2 % (15,9 % luku täsmennetty vastaamaan vuoden 2019 raportointiperiaatetta) hankittiin Tokmannin Shanghaiin hankintayhtiötä hyödyntäen. Omien tuotemerkkien, yksinoikeusmerkkien ja merkittömien tuotteiden osuus liikevaihdosta oli 31,7 % (31,7 %).

Kannattavuuden ja tuloksen kehitys

Vuoden 2019 myyntikate oli 325,2 milj. euroa (295,3), ja myyntikatemarginaali oli 34,4 % (33,9 %). Vertailukelpoinen myyntikate oli 325,3 milj. euroa (295,0), mikä vastaa 34,4 %:n myyntikatemarginaalia (33,9 %). Myyntikatteen kehitykseen vaikuttivat ammattitaitoinen ostotoiminta ja myynnin rakenne.

Liiketoiminnan kulut olivat 198,9 milj. euroa (188,1), eli 21,1 % liikevaihdosta (21,6 %). Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut olivat 197,9 milj. euroa (189,5), eli 21,0 % liikevaihdosta (21,8 %). Liiketoiminnan euromääräisten kulujen kasvu johtui ensisijaisesti myymälämäärän kasvusta ja tästä seuranneesta toiminnan kulujen kasvusta. Myös korkea myyntivolyymi vaikutti liiketoiminnan euromääräisten kulujen kasvuun.

Vuonna 2019 koko henkilökunnan kattavan kvartaaleittain maksettavasta myyntipalkkio-ohjelmasta kirjatut kulut olivat 1,4 milj. euroa (1,4). Konsernin avainhenkilöille suunnatusta vuosiperusteisesta palkkio-ohjelmasta vuodelle 2019 kirjattiin kuluja 1,0 milj. euroa (0,6). Lisäksi Tokmannilla on osakepohjainen kannustinjärjestelmä konsernin avainhenkilöille. Vuonna 2019 osakepalkkiojärjestelmästä kirjatut kulut olivat 0,3 milj. euroa (0,1). Vuoden 2019 henkilöstökulut olivat 114,0 milj. euroa (106,9).

Vuoden 2019 käyttökate oli 130,6 milj. euroa (111,2), ja käyttökatemarginaali oli 13,8 % (12,8 %). Vertailukelpoinen käyttökate oli 131,6 milj. euroa (109,5), ja vertailukelpoinen käyttökatemarginaali 13,9 % (12,6 %).

Liikevoitto oli 69,4 milj. euroa (53,6), mikä vastaa 7,3 %:n liikevoittomarginaalia (6,2 %). Vertailukelpoinen liikevoitto oli 70,4 milj. euroa (51,9) ja vertailukelpoinen liikevoittomarginaali 7,5 % (6,0 %). Tokmannin pitkän aikavälin tavoitteena on nostaa vähitellen vertailukelpoinen liikevoittomarginaali noin 9 %:iin myyntikatemarginaalia parantamalla ja pienentämällä nykytasosta liiketoiminnan kulujen suhteellista osuutta liikevaihdosta.

Nettorahoituskulut olivat 10,5 milj. euroa (10,6). Tulos ennen veroja oli 58,9 milj. euroa (42,9). Katsauskauden verot olivat 11,8 milj. euroa (8,6). Vuoden 2019 tulos oli 47,1 milj. euroa (34,4).

Osakekohtainen tulos oli 0,80 euroa (0,58). Sijoitetun pääoman tuotto oli 11,8 % ja oman pääoman tuotto oli 26,8 % (vertailulukua ei saatavilla, koska IFRS 16 -oikaisua ei ole vuodelta 2017).

Tase, rahavirta ja rahoitusasema

Tokmannin vaihto-omaisuus oli 222,8 milj. euroa (190,5) vuoden 2019 lopussa. Vaihto-omaisuuden kasvu johtuu myymäläverkoston kasvusta, talven viivästymisestä ja hallitusti valikoimiin lisätyistä tuotenimikemääristä.

Vaihto-omaisuuden kasvun myötä koko vuoden 2019 liiketoiminnan rahavirta heikkeni hieman edellisvuodesta ollen 84,0 milj. euroa (86,0). Yhtiön rahavarat olivat 29,1 milj. euroa (37,9) vuoden 2019 lopussa.

Vuoden 2019 lopussa Tokmannilla oli korollista velkaa yhteensä 409,3 milj. euroa (416,6), josta rahoituslaitos- ja yrityslainoja oli 99,6 milj. euroa (99,4). IFRS 16 -standardin käyttöönoton seurauksena vuokrasopimukset siirtyivät taseeseen velaksi ja varoiksi, jonka seurauksena velkojen määrä kasvoi merkittävästi aikaisemmin raportoidusta.

Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (liukuva 12 kk) oli 2,9 vuoden 2019 lopussa. Tokmannin aikomuksena on säilyttää tehokas pitkän aikavälin pääomarakenne ja pitkän aikavälin tavoitteena on, että nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen on alle 3,2.

Tokmannin omavaraisuusaste oli 25,3 % (23,3 %).

Investoinnit

Vuoden 2019 nettoinvestoinnit olivat 15,4 milj. euroa (19,8). Investoinnit kohdistuivat pääosin myymäläverkoston laajentamiseen ja myymälöiden kunnostamiseen sekä digitaalisten palveluiden kehittämiseen. Vuoden 2019 poistot olivat 61,2 milj. euroa (57,6). Poistojen kasvu johtui pääosin vuokrasopimuskannan kasvusta (IFRS 16).

Vuoden 2020 investointien odotetaan olevan noin 16 milj. euron tasolla.

Hankitut liiketoiminnot

Tokmanni osti Pohjois-Suomesta neljä myymälää: Centtilän Keminmaalta, Säästökuopan Sodankylästä sekä TEX-myymälät Rovaniemeltä ja Kemijärveltä. Liiketoiminnot siirtyivät Tokmannin haltuun 1.1.2019.

Tokmannin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

Tokmannin hallitus päivitti helmikuussa 2019 konsernin pitkän aikavälin taloudellisia tavoitteita vertailukelpoinen käyttökatemarginaali -tunnusluvun ja nettovelka suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen -tunnusluvun osalta johtuen 1.1.2019 voimaan tulleesta IFRS 16 -standardista. Vertailukelpoinen käyttökatemarginaali korvaantui vertailukelpoisella liikevoittomarginaalilla ja nettovelka suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen -tavoite muuttui. Samalla päivitettiin tavoitteena ollutta myymälämäärää.

- Tokmannin tavoitteena on saavuttaa vertailukelpoisen liikevaihdon lievä kasvu.
- Tokmannin tavoitteena on kasvattaa myymäläverkostonsa yli 200 myymälään ja lisätä vuosittain uuden myyntipinta-alan määrää nettomääräisesti laskettuna noin 12 000 neliometrillä, mikä tarkoittaa noin viittä uutta tai uudelleensijoitettua myymälää.
- Tokmannin tavoitteena on nostaa vähitellen vertailukelpoinen liikevoittomarginaali noin 9 prosenttiin myyntikatemarginaalia parantamalla ja pienentämällä nykytasosta liiketoiminnan kulujen suhteellista osuutta liikevaihdosta.
- Tokmannin tavoitteena on säilyttää tehokas pitkän aikavälin pääomarakenne pitämällä nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen alle 3,2-kertaisena.
- Tokmannin tavoitteena on jakaa osinkona noin 70 prosenttia tilikauden nettotuloksesta riippuen pääomarakenteesta, taloudellisesta asemasta, yleisistä taloudellisista ja liiketoiminnallisista olosuhteista sekä tulevaisuuden näkymistä.

Strategia

Tokmannin tavoitteena on jatkaa asemansa vahvistamista Suomen johtavana halpakauppana hyödyntämällä keskeisiä kilpailuetujaan, joita ovat halvat hinnat, mielenkiintoinen ja laajaa tuotevalikoimaa, kustannustehokas toimintamalli, maanlaajuinen myymäläverkosto yhdistettynä verkkokauppaan sekä inspiroiva asiointikokemus.

Tokmanni tähtää vakaaseen ja kannattavaan pitkän aikavälin kasvuun

- hyödyntämällä yhdenmukaista brändimielikuvaansa ja tarvelähtöistä tuoteryhmäjohtamistaan, kehittämällä jatkuvasti myymäläkonseptiaan ja valikoimaansa sekä panostamalla yhä enemmän digitaalisuuteen ja monikanavaisuuteen vertailukelpoisen liikevaihdon kasvun tukemiseksi;
- jatkamalla uuden myyntipinta-alan lisäämistä nettomääräisesti laskettuna noin 12 000 neliometrillä vuosittain, mikä tarkoittaa noin viittä uutta tai uudelleensijoitettua myymälää sekä
- parantamalla kannattavuutta ja käyttöpääoman hallintaa paremmilla prosesseilla ja työkaluilla hankintatoiminnassa, toimitusketjun hallinnassa ja tuoteryhmäjohtamisessa sekä kehittämällä myymälätehokkuuttaan.

Vuoden 2019 strategiset toimenpiteet

Vuonna 2019 Tokmanni jatkoi strategiansa toteuttamista ja yhtiön tavoitteellista kehittämistä. Vuoden pääfokus oli kannattavuuden parantamisessa. Toimenpiteet kohdistettiin erityisesti myyntikatemarginaalin parantamiseen kasvattamalla omien merkkien myyntiä ja suoraan tuontia sekä prosessien tehostamiseen siten, että kiinteiden kulujen suhteellinen osuus pienenesi.

Tokmannin tärkeimpiä myyntikatemarginaalin parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä ovat suoran tuonnin ja omien tuotemerkkien myynnin kasvattaminen. Tähän liittyvät kiinteästi hankinnan lisääminen ja tehostaminen Shanghain hankintayhtiön kautta sekä eräkaupan kasvattaminen. Lisäksi Tokmanni panostaa tuoteryhmäkohtaisten toimintojen parantamiseen hävikin ja vaihto-omaisuuden epäkuranttiuden osalta. Kaikissa yllä mainituissa toimenpiteissä onnistuttiin hyvin vuoden 2019 aikana.

Tokmannin tavoitteena on pienentää kiinteiden kulujen suhteellista osuutta. Kiinteistöjen vuokrien ja huoltokustannusten suhteellisen osuuden pienentämisen tähtäävät toimenpiteet saatiin vuoden 2019 aikana toteutettua suunnitelman mukaisesti. Lisäksi Tokmanni panosti kaupan toimintojen tehostamiseen ja sen myötä myymälähenkilökunnan työtehtävien sujuvuuteen ja ajankäytön parantamiseen. Toimitusketjun tehostaminen käynnistettiin, mutta siitä saatavat suurimmat hyödyt realisoituvat vasta tulevaisuudessa. Tokmannin tavoitteena on tehostaa koko toimitusprosessia tavarantoimittajalta asiakkaalle niin, että saavutetaan kustannustehokkuutta asiakastytytyvyyttä unohtamatta.

Tokmanni jatkaa asiakasluottamuksen vahvistamista panostamalla halpuihin hintoihin, monipuoliseen valikoimaan, myymäläkonseptin uudistamiseen ja asiakaspalvelun kehittämiseen. Asiakkaat ottivat hyvin vastaan useissa eri tuoteryhmissä uudistuneen ja laajentuneen valikoiman vuonna 2019. Myös toteutetut myymäläavaukset, laajennukset ja remontit onnistuivat hyvin. Yhä useampi Tokmannin myymälöistä on suunniteltu Tokmannin uusimman, helppoa ja miellyttävää asiointikokemusta korostavan myymäläkonseptin mukaisesti. Esimerkiksi myymälöiden kulkureitit ovat avaria, opasteet kattavia ja tuotealueet sijoitettu selkeisiin kokonaisuuksiin. Vuoden 2019 liikevaihdon ja asiakasmäärän hyvä kasvu sekä asiakastytytyvyyden (Net Promoter Score, NPS) erittäin hyvä taso kertovat toimenpiteiden olleen onnistuneita.

Tokmanni jatkoi verkkokaupan ja kivijalkamyymälöiden yhdistelmän kehittämistä palvellakseen asiakkaita entistäkin paremmin. Verkkokaupan kehittämisessä keskityttiin erityisesti sisäisen tehokkuuden parantamiseen sekä asiakkaita palvelevien uusien työkalujen käyttöönottoon ja mielenkiintoiseen tuotetarjontaan. Toteutettujen toimenpiteiden tukemana Tokmannin verkkokaupan myynti kehittyi myönteisesti vuoden 2019 aikana.

Henkilöstö

Tokmanni on merkittävä työllistäjä Suomessa, ja ketjun myymäläverkosto ulottuu Hangosta Sodankylään. Motivoituneet ja tyytyväiset tokmannilaiset tekevät yhdessä töitä asiakkaita varten ja mahdollistavat sitä kautta yhtiön tavoitteisiin pääsyn. Tämän takia on erityisen tärkeää varmistaa, että työntekijöillä on oikeanlaista osaamista ja he ovat sitoutuneet yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tokmannissa hyvästä ja tuloksellisesta tekemisestä palkitaan, ja jokainen Tokmannin työntekijä on tulospalkkauksen piirissä.

Tokmannilla oli 3 659 (3 558) työntekijää vuoden 2019 lopussa. Keskimäärin Tokmannin palveluksessa oli 3 647 (3 415) henkilöä vuoden 2019 aikana. Tokmannin kokonaishenkilömäärästä 85,4 % (86,3 %) työskenteli myymälöissä, 7,1 % (6,0 %) varastossa ja 7,5 % (7,6 %) tukitoiminnoissa.

Tokmannin eri henkilöstöryhmillä on monenlaisia osaamistarpeita, joten yhtiö valmentaa henkilökuntaa erittäin aktiivisesti. Erityisesti esihenkilöt ovat tärkeä ryhmä työhyvinvoinnin näkökulmasta. Lisäksi koko henkilöstön osaamista kehitetään järjestelmällisesti tukemaan urapolkujen rakentamista. Tokmannin omissa opiskeluryhmissä voi suorittaa näyttötutkintoja oppisopimuskoulutuksena. Varastotyöntekijöillä on esimerkiksi mahdollisuus tehdä logistiikan perustutkinto, ja myymälöissä on tarjolla erilaisia liiketoiminnan ja esihenkilötyön ammattitutkintoja. Korkeakoulutetuille on Trainee-ohjelma, ja asiantuntijoita ohjataan myös talon ulkopuolisiin koulutuksiin. Vuoden 2019 aikana yli 3 300 tokmannilaista osallistui Tokmannin asiakaspalvelukoulutukseen.

Tokmannin työhyvinvoinnin tavoitteena on luoda edellytykset tulokselliselle työn tekemiselle ja työssä jaksamiselle. Tapaturmavakuutusyhtiö Lähi-Tapiolan kanssa solmitun yhteistyön myötä Tokmanni panosti entistä enemmän työturvallisuuden koulutuksiin vuoden 2019 aikana. Lisäksi Tokmanni muun muassa järjesti Varma-päivän, jossa koulutettiin kaikki aluepäälliköt ja konsernin avainhenkilöt Tokmannin työkykyjohtamisen käytäntöihin. Tokmannin työhyvinvointitiimi puolestaan koulutti yrityksen myymäläpäälliköitä aiheeseen. Vuoden aikana käytiin yli 300 työterveysneuvottelua osa-työkykyisten työssä jaksamisen tueksi ja täsmennettiin Joustavan työn mallin käytäntöjä. Lisäksi Tokmanni otti käyttöön yhteistyössä Mehiläisen kanssa Työkykytutkan työkykyriskien varhaisen havaitsemisen tukemiseksi, työfysioterapeutin suoravastaanoton, erilaiset digivalmennukset työhyvinvoinnin tueksi sekä Huolikulman matalan kynnyksen palveluna OmaMehiläinen-chatissa mielenterveysongelmiin liittyen.

Tokmannilla toimii oma monimuotoisuusohjausryhmä sekä -projektiryhmä, jonka jäsenet edustavat laaja-alaisesti Tokmannin työntekijöitä. Ryhmän tehtävänä on varmistaa, että Tokmanni palkkaa palvelukseensa erilaisia ihmisiä laajentaakseen ja palvellakseen paremmin monimuotoistuvaa asiakaskuntaansa.

Tokmannin henkilöstön tyytyväisyyttä ja vireyttä mitataan vuosittaisen henkilöstötutkimuksen lisäksi joka syyskuu muutaman avainmittarin pikapulssilla, jonka avulla voidaan varmentaa sovitujen kehitystoimenpiteiden ja tavoitteiden toteutuminen. Vuoden 2019 henkilöstön tyytyväisyyttä koskeva luku (Net Promoter Score, NPS) oli 36 (2018: 24).

Kaikki Tokmannin työntekijät kuuluvat neljännesvuosiperusteisen kannustepalkkion piiriin lukuun ottamatta logistiikkatyöntekijöitä. Tokmannin logistiikkatyöntekijöille maksetaan kuukausittaisen peruspalkan lisäksi yksilökohtainen kuukausittainen tehokkuuteen perustuva tuotantolisä.

Vuoden 2019 henkilöstökulut olivat 114,0 milj. euroa (106,9). Kaupan alan työehtosopimuksen piirissä olevien kokoajaikaisen työntekijöiden palkkoja nostettiin 1.4.2019 lähtien 1,6 %. Enemmistö Tokmannin työntekijöistä kuuluu sopimuksen piiriin.

Yritysvastuu

Vastuullisuus on yksi Tokmannin liiketoiminnan ajureista. Yritysvastuun keskeiset teemat Tokmannilla ovat Rehti liiketoiminta, Reilu kohtelu, Vastuullinen hankinta ja tuotteet sekä Viisas resurssien käyttö. Teemat määritettiin Tokmannin vuonna 2015 tehdyn olennaisuusanalyysin perusteella ja ne ovat edelleen ajankohtaisia. Tokmannin vastuullisuusasioista kerrotaan perusteellisesti viikolla 12 julkaistavassa vastuullisuusraportissa, joka on laadittu GRI-standardien mukaisesti. Lisäksi vastuullisuusasioita käsitellään hallituksen toimintakertomuksen osiossa Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista.

Keskeiset vastuullisuustyön saavutukset vuonna 2019

Tokmannin vastuullisuusraportti palkittiin Vuoden nousija -kunniamaininnalla yritysvastuujärjestö FIBS:n järjestämässä vastuullisuusraportointikilpailussa.

Tokmanni jatkoi aurinkovoimalainvestointejaan ja asensi 18 myymälänsä katolle uudet aurinkovoimalat vuonna 2019. Lisäksi Tokmanni asensi 36 myymälänsä led-valaistuksen.

Tokmanni käytti uudelleen, kierrätti tai hyötykäytti lähes kaiken, 98 % (92 %), jätteistään. Ruokahävikkiä vähentääkseen Tokmanni käynnisti vanhenemassa olevien elintarvikkeiden iltalaennusmyynnin pilotin 20 myymälässään ja otti käyttöön 60 %:sesti kierrätysmuovista valmistetun muovikassiin joulumyyntiin.

Tokmanni raportoi ensimmäistä kertaa Carbon Disclosure Projectiin (CDP) ja aloitti tieteeseen perustuvien ilmastotavoitteiden (Science-Based Targets) validoinnin.

Tokmanni jatkoi hankintaketjunsä riskienhallinnan kehittämistä myös vastuullisuuden näkökulmasta. Vuoden 2019 suorista riskimäästöistä 96 % (98 %) tehtiin kolmannen osapuolen auditoimilta tehtailta. Lisäksi Tokmanni jatkoi omia tehdastarkastuksiaan uusissa sekä riskialttiissa tehtaissa erityisesti riskimaissa sekä päivitti yleisiä hankintaehdojaan, hankintaa koskevia toimintaohjeita ja sisäisiä järjestelmiään tukemaan riskienhallintaa. Tokmanni myös työsti eteenpäin tuotevalikoimansa riskiraaka-ainelinjauksia. Vaikuttaakseen riskimaatehtaidensa ilmastovaikutuksiin Tokmanni liittyi amfori BEPI -ohjelmaan (Business Environmental Performance Initiative).

Tokmanni käynnisti Suomen Punaisen Ristin (SPR) kanssa kaksivuotisen yhteiskuntavastuukumppanuuden, jonka tavoitteena on vaikuttaa valtakunnallisesti yksinäisyyden ja syrjäytymisen vastaiseen työhön SPR:n ystävöimintää tukemalla. Lisäksi Tokmanni jatkoi yhdessä Unilever Finlandin kanssa Veikko ja Lahja Hurstin Laupeudentyö ry:n tukemista ja osallistui Suomen Mielenterveysseuran Mielinauha-kampanjaan.

Tokmanni vahvisti monimuotoisuuttaan ja yhdenvertaisuuttaan ottamalla käyttöön sukupuolineutraalit tehtävänimikkeet ja kartoittamalla työnhakijoilta hakuvaiheessa useampaa kuin yhtä äidinkieltä. Tokmanni myös vahvisti työelämätaitoja tarjoamalla harjoittelupaikkoja nuorille ja työkokeilupaiikkoja syrjäytymisvaarassa oleville. Lisäksi Tokmanni työllisti yhteensä noin tuhat kesätyöntekijää tai Tutustu työelämään ja tienaa -kesäharjoittelijaa eri puolilla Suomea.

Tokmannin ohjeiden mukaisesta toiminnasta vastaa Compliance-yksikkö. Yksikköä johtaa Chief Compliance Officer, joka raportoi suoraan toimitusjohtajalle sekä informoi myös hallitusta. Compliance-yksikköön kuuluvat hänen lisäksi neljä Compliance Officeria, joilla jokaisella on oma vastuualueensa. Tokmannin Compliance-ryhmä kokoontui vuoden 2019 aikana säännöllisesti ja käsitteili ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset asianmukaisesti. Ilmoituskanava on kaikkien tokmannilaisten käytössä ja sinne voi ilmoittaa epäkohdista nimettömänä. Tokmanni päivitti lisäksi jokaiselle tokmannilaiselle pakollisen Eettisen toimintaohjeistuksen verkkokurssin.

Eri hankkeiden lisäksi Tokmanni järjesti kesäkuussa vuotuisen Vastuullisuuspäivän hallinto- ja logistiikkakeskuksessaan Mäntsälässä.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tokmanni Group Oyj:n osakepääoma oli 80 000 euroa ja sillä oli 58 868 752 osaketta vuoden 2019 lopussa. Vuoden aikana yhtiön osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhteensä 23 805 712 kappaletta 213,8 miljoonan euron kokonaishintaan. Tokmanni Group Oyj:n osakkeen viimeinen kauppa tehtiin Nasdaq Helsingissä hintaan 12,62 euroa. Osakkeen ylin kurssi oli 12,74 euroa ja alin 7,09 euroa. Osakkeen hinnan volyymilla painotettu keskipaino oli 9,00 euroa. Joulukuun 2019 lopussa osakkeiden markkina-arvo oli 742,9 milj. euroa.

Tokmanni Group Oyj:llä on yksi osakelaji ja kukin osake tuottaa yhden äänen yhtiön yhtiökokouksessa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Tokmanni ei omista omia osakkeitaan.

Joulukuun 2019 lopussa Tokmannilla oli 16 199 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Vuoden lopussa Tokmanni Group Oyj:n suurimmat omistajat olivat Takoa Invest Oy 17,91 %, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo 8,58 %, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma 5,35 %, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 3,48 % ja OP-Suomi -sijoitusrahasto 2,28 %.

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset omistivat osakkeista 40,13 %, yksityiset yritykset 22,48 %, julkisyhteisöt 18,68 %, kotitaloudet 15,50 %, ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt 2,19 %. Suora ulkomaalaisomistus oli 1,04 %. Kaikista yllä mainituista osuuksista 28,69 % oli hallintarekisteröityjä.

Lisää tietoa Tokmannin osakkeista ja osakkeenomistajista sekä johdon omistuksista löytyy yhtiön internetsivuilta.

Hallituksen valtuudet koskien omien osakkeiden ostoa

Vuoden 2019 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 2 943 000 oman osakkeen hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta yhtiön voitonjakokelpoisilla varoilla, mikä vastaa noin 5 % yhtiön kaikista osakkeista varsinaisen yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä.

Osakkeet hankitaan muuten kuin osakkeenomistajien omistusten mukaisessa suhteessa Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Osakkeet hankitaan ja maksetaan Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti.

Osakkeet voidaan hankkia yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamiseksi, käytettäväksi yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen tai investointien toteuttamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi tai muutoin edelleen luovutettavaksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäväksi.

Valtuutuksen sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa vuonna 2020 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2020 saakka. Hallitus ei käyttänyt saamaansa valtuutusta vuonna 2019.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Tokmanni Group Oyj:n hallitus päätti helmikuun 2019 kokouksessaan osakepohjaisen kannustinjärjestelmän jatkamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvonnostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt toteuttamaan yhtiön strategiaa ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakso on kalenterivuosi 2019. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2019 perustuu konsernin tulokseen per osake (EPS) 31.12.2019 ja markkina-arvon kehitykseen 1.1.–31.12.2019. Vuonna 2019 osakepalkkiojärjestelmästä kirjatut kulut olivat 0,3 milj. euroa (0,1).

Järjestelmän kohderyhmään kuuluvat toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, konsernin johtoryhmän jäsenet sekä yhtiön avainhenkilöt. Ansaintajaksolta 2019 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 120 000 Tokmanni Group Oyj:n osaketta osakkeiden myöntöhetken markkina-arvoon perustuen. Mahdollinen palkkio, joka on luonteeltaan ansiotulua, maksetaan yhtiön osakkeina ja mahdollisesti osittain rahana. Osakkeet vapautuvat saajan käyttöön 1.1.2022. Rahaosuudella katetaan palkkiosta kohderyhmään kuuluvalla henkilöllä aiheutuvia ennakonpidätyksiä. Mikäli kohderyhmään kuuluvan henkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen osakkeiden vapautumista osakkeet palautuvat yhtiölle.

Hallinnointi

Tokmanni Group Oyj:n hallinto perustuu yhtiökokouksen hyväksymään yhtiöjärjestykseen, Suomen osakeyhtiölakiin ja Nasdaq Helsinki Oy:n antamiin, listattuja yhtiöitä koskeviin sääntöihin ja määräyksiin sekä Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaisemaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Tokmanni Group Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Mäntsälässä 19.3.2019. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 2018 ja myönsi hallituksen jäsenille ja tilikauden aikana toimineille toimitusjohtajille vastuuvapauden.

Osingonmaksu

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että yhtiö jakaa 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta osinkoa 0,50 euroa/osake. Osinko maksettiin osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä 21.3.2019 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksupäivä oli 4.4.2019.

Hallituksen kokoonpano ja palkkiot

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenmääräksi kuusi. Hallituksen jäseniksi valittiin Juha Blomster, Thérèse Cedercreutz, Kati Hagros, Erkki Järvinen, Seppo Saastamoinen ja Harri Sivula. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Seppo Saastamoinen.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot pidetään ennallaan siten, että ne ovat seuraavat:

- Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkiona 84 000 euroa,
- Hallituksen jäsenelle maksetaan vuosipalkkiona 30 000 euroa.

Lisäksi hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan kokouspalkkio kutakin hallituksen kokousta kohden seuraavasti:

- 1 000 euroa niille hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on Suomessa,
- 2 000 euroa niille hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on muualla Euroopassa ja
- 3 000 euroa niille hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on Euroopan ulkopuolella.

Hallituksen jäsenten vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että noin 40 %:lla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenille yhtiön osakkeita ja loput maksetaan rahana. Yhtiö vastaa osakkeiden hankinnasta aiheutuvista kuluista ja varainsiirtoverosta. Hallituksen jäsenelle hankittuja osakkeita ei voi luovuttaa ennen kuin ostopäivästä on kulunut 3 vuotta tai ennen kuin hallituksen jäsenen jäsenyys hallituksessa on päättynyt, riippuen siitä kumpi ajankohdista on aikaisempi.

Hallitusten jäsenten kokouspalkkiot maksetaan rahana.

Tilintarkastajan palkkio ja valinta

Tilintarkastajan palkkio päätettiin maksaa tilintarkastajan kohtuullisen laskun mukaan. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ilmoitti, että yhtiön tilintarkastuksesta päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Maria Grönroos. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 2 943 000 oman osakkeen hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta yhtiön voitonjakokelpoisilla varoilla, mikä vastaa noin 5 % yhtiön kaikista osakkeista varsinaisen yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä.

Osakkeet hankitaan muuten kuin osakkeenomistajien omistusten mukaisessa suhteessa Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Osakkeet hankitaan ja maksetaan Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti.

Osakkeet voidaan hankkia yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamiseksi, käytettäväksi yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen tai investointien toteuttamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi tai muutoin edelleen luovutettavaksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäväksi.

Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa vuonna 2020 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2020 saakka.

Yhtiökokouksen pöytäkirja on nähtävillä Tokmannin internetsivuilla.

Hallituksen järjestäytymiskokouksen päätökset

Hallitus päätti yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa valita hallituksen talous- ja tarkastusvaliokuntaan seuraavat jäsenet: Juha Blomster, Kati Hagros, Erkki Järvinen ja Harri Sivula.

Johtoryhmä

Tokmannin johtoryhmään kuuluivat 31.12.2019 seuraavat henkilöt:

- Mika Rautiainen, toimitusjohtaja 1.6.2018 alkaen
- Markku Pirskanen, talousjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, johtoryhmän jäsen 22.5.2017 alkaen
- Timo Heimo, tietohallinto- ja toimitusketjujohtaja, johtoryhmän jäsen 1.12.2018 alkaen
- Sirpa Huuskonen, henkilöstöjohtaja, johtoryhmän jäsen 1.5.2016 alkaen
- Tuomas Hyvärinen, ostojohtaja, johtoryhmän jäsen 21.5.2018 alkaen
- Mathias Kivikoski, myynti- ja markkinointijohtaja, johtoryhmän jäsen 16.1.2017 alkaen
- Harri Koponen, kauppapaikka- ja konseptijohtaja, johtoryhmän jäsen 1.2.2018 alkaen
- Matti Korolainen, kaupallinen johtaja, johtoryhmän jäsen 1.8.2019 alkaen
- Janne Pihkala, strategia- ja kehitysjohtaja, johtoryhmän jäsen 1.4.2018 alkaen

Lisätietoa Tokmannin hallinnosta löytyy yhtiön internetsivuilta.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyt tiedot

Tilinpäätöksen liitetiedossa 5.1 Lähipiiritapahtumat on esitetty lähipiirin kanssa toteutetut liiketoimet sekä toimitusjohtajasopimukseen liittyviä ehtoja.

Riskienhallinta

Tokmanni Group Oyj:n riskienhallintaa ohjaa Tokmannin hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Tokmannin riskienhallinnan tavoitteena on tukea konsernin arvoja, strategiaa ja liiketoiminnan jatkuvuutta ennakoimalla ja hallinnoimalla toimintoihin liittyviä mahdollisia riskejä. Tavoitteena on arvioida riskejä järjestelmällisesti perusteellisen suunnittelun ja päätöksentekoprosessin edistämiseksi.

Vastuu riskienhallinnan käytännön toteuttamisesta on konsernijohtajalla. Riskejä arvioidaan säännöllisesti ja hallitaan kokonaisvaltaisesti. Tokmanni Group Oyj:n riskejä käsitellään Tokmannin hallituksen Talous- ja tarkastusvaliokunnassa vuosittain.

Talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja raportoi riskienhallinnasta säännöllisesti hallitukselle. Merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä hallitus raportoi markkinoille toimintakertomuksessaan ja olennaisista muutoksista niihin liiketoiminta- ja puolivuositarkastuksissa.

Tokmannin merkittäviksi arvioituja riskejä ja epävarmuustekijöitä

Markkinariski

Tokmannin liiketoiminnan tulos ja kannattavuus sekä myynnin kasvu ovat alttiina kuluttajien ja alalla toimivien kilpailijoiden käyttäytymiselle Suomen vähittäiskaupamarkkinoilla. Uudet kansainväliset markkinavoimat sekä verkkokauppa muuttavat toimialaa ja markkinadynamiikkaa, luovat painetta markkinoilla ja kiristävät kilpailutilannetta entisestään. Jos Tokmanni ei kykene ymmärtämään markkinakehityksen suuntaa ja sen vaatimaa muutostarvetta, voi tällä olla kielteisiä vaikutuksia Tokmannin liiketoiminnalle. Markkinariskien hallitsemiseksi Tokmanni seuraa markkinoita osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista, kehittää ketterästi liiketoimintaprosessejaan ja -palvelujaan sekä muokkaa myyntityöntekijöiden osaamista ja hinnoittelustrategioitaan vastatakseen muuttuviin markkinaolosuhteisiin.

Varaston kierto ja käyttöpääoman hallinta

Tokmanni pyrkii parantamaan käyttöpääoman hallintaansa paremmilla prosesseilla ja työkaluilla hankintatoiminnassa, toimitusketjunhallinnassa ja tuoteryhmäjohtamisessa. Jos Tokmanni epäonnistuu käyttöpääomanhallinnan parantamisessa, voi sillä olla negatiivisia vaikutuksia Tokmannin taloudelliseen asemaan ja kannattavuuteen. Tokmanni seuraa jatkuvasti varaston kiertoa, tuotteiden elinkaaria, tuotteiden poistoja ja valikoimanhallintaa osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista ja ryhtyy korjaaviin toimiin tarvittaessa.

Tuotelaatu- ja vastuullisuusriski

Tokmannin tärkeimpiä myyntikatemarginaalin parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä ovat suoran tuonnin ja omien tuotemerkkien myynnin kasvattaminen. Tuonnin kasvattaminen nopealla aikataululla saattaa aiheuttaa tuotelaatuun ja vastuullisuuteen liittyviä riskejä. Mikäli valvonta epäonnistuu tai toimitusketjun laadunvarmistus pettää, voi seurauksena olla taloudellisia tappioita, asiakkaiden luottamuksen sekä yrityksen maineen heikentyminen tai pahimmassa tapauksessa asiakkaiden terveyden vaarantuminen. Tokmanni on vahvistanut laatuorganisaatiotaan ja tarkentanut hankintamalliaan. Lisäksi Tokmanni panostaa entistä enemmän tuotteiden laajaan ennakkotestaukseen ja varmistaa omavalvonnalla tuotteita koskevien määräysten noudattamista. Oleellinen osa tuotelaadun hallintaa on myös asiakaspalautteen tehokas käsittely. Tuotteisiin liittyviä vastuullisuusriskejä Tokmanni pienentää pyrkimällä ohjaamaan kaikki suorat ostot riskimaista amfori BSCI- tai SA8000-auditoiduille tehtaille.

Tietojärjestelmä- ja tietoturvallisuusriskit

Riippuvuus tietojärjestelmistä, tietoliikenteestä ja ulkoisista palveluntarjoajista on kasvanut Tokmannilla. Myös verkkojen yhdistäminen, palveluiden ulkoistaminen sekä verkkokauppa ovat heikentäneet yhtiöiden mahdollisuuksia tehokkaaseen tietoturvallisuuden valvontaan. Pidemmät toimintahäiriöt tietojärjestelmissä, maksuliikenteessä, muualla toimitusketjussa tai muut poikkeustilanteet, kuten kyberhyökkäys, voivat lamaannuttaa yhtiön toimintaa tai pysäyttää tavaravirran koko konsernissa ja aiheuttaa siten merkittäviä myynnin menetyksiä. Tokmanni panostaa entistä enemmän tietoturvaan liittyvien riskien tunnistamiseen ja tietoturvaluksiensa lisäämiseen. Lisäksi Tokmanni panostaa ajantasaiseen laiteinfraan ja varalaitejärjestelmien kehittämiseen sekä pitää varautumis- ja palautussuunnitelmat ajan tasalla.

Toimialan muutosvauhdin tuomat riskit

Kaupan alan murroksessa liiketoimintatavoitteiden saavuttaminen edellyttää aktiivisuutta ja vahvaa osaamista. Yrityksien pitää tarjota kiihtyvällä vauhdilla asiakkaita kiinnostavia tuotteita ja palveluita. Teknologinen kehitys tulee vaikuttamaan mm. tuotteisiin, myyntikanaviin ja toimituksiin. Digitaalisten palveluiden ja verkkokaupan merkitys jatkaa kasvuaan, kuten myös niitä tukeva asiakasviestintä. Tokmannin tavoitteena on tarjota asiakkailleen halvat hinnat, mielenkiintoinen ja laaja tuotevalikoima, kattavat palvelut, maanlaajuinen myymäläverkosto yhdistettynä verkkokauppaan sekä inspiroiva asiointikokemus kaikissa myyntikanavissa. Tavoitteiden saavuttamiseksi Tokmanni on tehostanut strategiatyötään ja selkeyttänyt vastuita varmistaakseen strategisesti tärkeiden hankkeidensa läpiviennin aina suunnittelusta toteutukseen. Osana strategiatyötä on myös arvioida toimialalla tapahtuvaa kehitystä ja ennakoita tulevia muutoksia.

Hankintojen poliittinen maariski

Hankintamarkkinat muuttuvat yhtiön ulkopuolisista tekijöistä riippumatta. Kiinan muuttuva ympäristölainsäädäntö sekä poliittinen epävakaus hankintamaissa kuten Turkissa, Bangladeshissa, Myanmarissa ja Pakistanissa voivat nostaa hankintahintoja tai aiheuttavat toimitusongelmia. Tokmanni panostaa entistä enemmän hankintamalliansa kehittämiseen, joka mahdollistaisi joustavat hankinnan muutokset riskien realisoituessa.

Maineriski

Jos Tokmannin tuoteturvallisuuden valvonta epäonnistuu tai toimitusketjun vastuullisuuden varmistus pettää voi seurauksena olla taloudellinen menetys ja asiakkaiden luottamuksen heikentyminen ja menettäminen. Vastuullisuusnäkökulmien, tuotteiden tuotannon ja hankinnan vastuullisuuden sekä työntekijöiden oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun merkitys asiakkaille on entistä korostuneempi. Mahdolliset epäonnistumiset vastuullisuusnäkökulmien toteuttamisessa aiheuttaisivat Tokmannille negatiivista julkisuutta ja vaikuttaisivat Tokmannin maineeseen. Yllä mainittuja laatu- ja maineriskejä hallitaan mm. sisäisillä ja ulkoisilla laatu- ja vastuullisuustarkastuksilla, amfori BSCI:n toimintaperiaatteiden ja Tokmannin eettisten toimintaperiaatteiden noudattamisvaatimuksilla, hyvällä hallintotavalla ja yrityksen johtamismallilla sekä sisäisen tarkastuksen toimenpiteiden ja laajamittaisen sisäisen Compliance-ohjelman kautta. Lisäksi Tokmannilla on oma laatuorganisaatio, joka valvoo tuotteiden turvallisuutta ja laatua lähtömaassa, keskusvarastolla ja myymälöissä.

Tokmannin omien merkkien tuotteisiin ja suoraan hankintaan liittyvät riskit

Tokmanni lisää omien merkkien tuotteiden määrää kaikissa tuoteryhmissä osana tavoitettaan parantaa kannattavuuttaan. Tokmannin omien merkkien tuotteilla on yleisesti halvaksi koettu hintamielikuva ja niissä on parempi kate kuin sen myymissä brändituotteissa. Tokmanni on myös painottamassa suoran hankinnan valmiuksiaan jättämällä välikäsiä pois ja asioimalla suoraan tavarantavalmistajien kanssa. Tokmannin suorien hankintojen lisääminen voi lisätä tuotteiden saatavuuteen, käyttöpääoman tarpeeseen sekä tuotteiden laatuun ja turvallisuuteen liittyviä liiketoimintariskejä. Epäonnistuminen Tokmannin omien tuotemerkkien ja suorien hankintojen lisäämisessä voi myös vaarantaa strategisten tavoitteiden toteuttamisen, millä voi olla negatiivinen vaikutus Tokmannin liiketoimintaan ja taloudelliseen asemaan. Yllä mainittujen riskien hallitsemiseksi Tokmanni muun muassa hyödyntää Shanghain hankintayhteistyöyritystään, jatkaa hankintamallinsa hyödyntämistä ja kehittämistä sekä tekee tuotannon auditointeja.

Brändimielikuva- ja markkinointiriski

Tokmannin vertailukelpoisen myynnin kasvu riippuu mainonta- ja markkinointiohjelmien vaikuttavuudesta ja tehokkuudesta. Mainonta- ja markkinointiohjelmien onnistumisen edellytyksenä on esimerkiksi, että Tokmanni hallitsee mainonta- ja markkinointikulujaan tehokkaasti katteiden ja Tokmannin markkinointipanostusten tuottojen pitämiseksi hyväksyttävällä tasolla sekä kasvattaa asiakasmääriä mm. tunnettuuden paranemisen kautta. Markkinointiriskin hallitsemiseksi Tokmanni seuraa markkinoita ja mittaa markkinoinnin ja mainonnan tehokkuutta jatkuvasti. Tokmannin markkinointiprosessit on kehitetty ketteriksi ja joustaviksi, mikä mahdollistaa hyvin nopean reagoimisen mahdollisiin kielteisiin vaikutuksiin.

Ihmisten osaaminen ja avainhenkilöriskit

Tokmannin strategian toteuttaminen ja strateginen muutostyö vaativat uudenlaista kyvykkyyttä ja osaavaa henkilöstöä. Tokmannin meneillään olevat kehityshankkeet ja erikoisosaamisen tarve lisäävät avainhenkilöriskiä ja riippuvuutta yksittäisten henkilöiden osaamisesta. Tokmanni panostaa olennaisen osaamisen rekrytointiin, osaamisen kehittämiseen koulutuksien ja valmennuksien kautta sekä työssä oppimiseen avainhenkilöriskin pienentämiseksi.

Valuuttakurssiriskit

Tokmanni altistuu valuuttakurssiriskeille hankintojensa kautta. Valuuttakurssien epäsuotuisat muutokset voivat nostaa muissa valuutoissa kuin euroissa ostettujen tuotteiden hankintakustannuksia, eikä Tokmanni välttämättä pysty siirtämään kaikkia tällaisia kustannuksia asiakkailleen. Tokmannin tärkein ulkomaanvaluutta on Yhdysvaltain dollari. Tokmannin tuoteostoista 31.12.2019 päättyneellä tilikaudella noin 86 % tehtiin euroissa ja noin 14 % Yhdysvaltain dollareissa. Tokmanni suojaa vähintään puolet Yhdysvaltain dollareissa tehtävistä ostoista keskimäärin kuuden kuukauden jaksolle.

Markkinanäkymät

Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua tulevina vuosina, sillä ulkomaankaupan näkymät ovat heikohkot. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvulle korostuu varsinkin vuonna 2020. Ministeriö ennustaa talven 2019 Taloudellisessa katsauksessaan vuoden 2020 inflaatioksi 1,3 %. Vuoden 2020 BKT:n kasvun ministeriö ennustaa kasvavan 1,0 % (2019: 1,6 %). Lisätietoa löytyy Valtiovarainministeriön sivuilta, osoitteesta <https://vm.fi/julkaisut>.

Tokmanni odottaa Suomen käyttötavaramarkkinan kasvavan hieman vuonna 2020 ja halpakauppojen, erikoishalpakauppojen ja verkkokauppojen jatkavan asemiansa vahvistamista.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Konsernissa ei ole olennaisia raportointikauden päättymispäivän jälkeisiä tapahtumia.

Tokmannin vuoden 2020 taloudellinen ohjeistus

Tokmanni ennustaa hyvää liikevaihdon kasvua vuodelle 2020 perustuen 2019 hankittujen ja avattujen uusien myymälöiden sekä vuonna 2020 avattavien myymälöiden tuomaan liikevaihtoon sekä vertailukelpoiseen liikevaihdon lievään kasvuun. Konsernin kannattavuuden (vertailukelpoinen liikevoittomarginaali) odotetaan paranevan viime vuodesta.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 169 516 025,00 euroa, josta tilikauden voitto oli 47 571 901,46 euroa. Hallitus esittää, että 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkona 0,62 euroa osakkeelta eli 36 498 626,24 euroa. Osinko maksetaan osakkaalle, joka täsmäytyspäivänä 20.3.2020 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Osingonmaksupäiväksi hallitus ehdottaa 3.4.2020. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Alla olevassa selvityksessä on kuvattu Tokmannin vastuullisuutta konsernin neljän olennaisen vastuullisuusteeman kautta. Konsernia koskevia ympäristöasioita käsitellään Viisas resurssien käyttö -osiossa, sosiaalisia ja henkilöstöasioita ja ihmisoikeuksien kunnioittamista käsitellään Reilu kohtelu ja Vastuullinen hankinta ja tuotteet -osioissa sekä korruptiota ja lahjonnan torjuntaa Rehti liiketoiminta -osiossa.

Vastuullisuusasioita käsitellään perusteellisesti viikolla 12 julkaistavassa Tokmannin vastuullisuusraportissa. Raportti on laadittu GRI-standardien mukaisesti.

Vastuullisuus Tokmannilla

Vastuullinen liiketoiminta on yksi Tokmannin menestymisen edellytyksistä ja osa jokaisen tokmannilaisen arkea. Tokmannin yritys vastuun keskeiset teemat ovat Rehti liiketoiminta, Reilu kohtelu, Vastuullinen hankinta ja tuotteet sekä Viisas resurssien käyttö. Teemat määritettiin Tokmannin vuonna 2015 tekemän olennaisuusanalyysin perusteella sidosryhmät ja liiketoiminta huomioiden, ja ne ovat Tokmannille edelleen relevantteja.

Tokmannin vastuullisuustyön tavoitteena on liiketoiminnan riskien minimointi, mahdollisuuksien hyödyntäminen ja lisäarvon tuottaminen sidosryhmille. Tokmanni on arvioinut toimintaansa ja liikesuhteisiinsa liittyvät yritys vastuuriskit ja pyrkii minimoimaan niitä. Vastuullisuusnäkökulmasta konsernin liiketoiminnan suurimmat haasteet ovat vastuullinen hankinta ja ilmastovaikutusten pienentäminen koko arvoketjussa.

Tokmannin liiketoimintamallin kuvaus

Tokmanni on Suomen suurin valtakunnallinen halpakauppaketju. Vuoden 2019 lopussa Tokmannilla oli 191 myymälää ympäri Suomea ja verkkokauppa. Tokmanni on asiakaslähtöinen halpakauppa, jonka kilpailuetuja ovat halvat hinnat, mielenkiintoinen tuotevalikoima, valtakunnallinen myymäläverkosto yhdistettynä verkkokauppaan, tehokas liiketoimintamalli ja kyky reagoida nopeasti asiakastytyväisyyteen vaikuttavissa asioissa.

Tokmannilla on laaja valikoima hinta-laatusuhteeltaan mainioita tuotteita esimerkiksi kodin kunnostamiseen ja puhdistamiseen, pukeutumiseen ja vapaa-aikaan sekä sisustamiseen ja puutarhaan. Tokmannin valikoima koostuu sen omien tuote- ja yksinoikeusmerkkien tuotteiden ohella merkittömistä ja johtavien kansainvälisten tuotemerkkien tuotteista.

Tokmannin tavoitteena on kasvaa kannattavasti ja kannattavuuden paranemisen ajurina on suoran tuonnin ja omien tuotemerkkien osuuden lisääminen myynnistä mm. hyödyntämällä Shanghain hankintayhtiötä. Tokmannin tuotteet toimitetaan myymälöihin pääsääntöisesti konsernin logistiikkakeskuksesta, joka sijaitsee Mäntsälässä. Konsernin pääkonttori sijaitsee myös Mäntsälässä. Tokmannin palveluksessa oli vuoden 2019 lopussa 3 659 henkilöä, joista 85 % työskenteli myymälöissä, 7 % varastossa ja 8 % tukitoiminnoissa.

Rehti liiketoiminta

Tokmannin liiketoiminnan keskeinen periaate on vastuullisuus asiakkaita, työntekijöitä, sijoittajia ja muita sidosryhmiä kohtaan. Eettinen toimintaohjeistus ohjaa liiketoimintaamme. Tokmanni noudattaa kaikessa toiminnassaan lakeja, asetuksia ja hyvää hallinnointitapaa.

Tokmannin vastuullisuustyön perustan luovat yrityksen arvot sekä eettinen toimintaohjeistus sitä täydentävine periaatteineen, politiikkoineen ja ohjeistuksineen. Tokmannin eettinen toimintaohjeistus ja periaatteet ovat hallituksen hyväksymiä. Johtoryhmä hyväksyy politiikat ja osastojen johto ohjeistukset. Tokmannin yritys vastuuasioista vastaa viime kädessä toimitusjohtaja, joka raportoi niistä hallitukselle. Hallitus käsittelee vastuullisuusasioita tarpeen mukaan ja päätöksenteon tukena toimii Tokmannin vastuullisuusasiantuntijoiden tuottamat esitykset ja tiedot.

Tokmannin eettinen toimintaohjeistus sisältää muun muassa seuraavat pelisäännöt: Kohtelemme kaikkia tasa-arvoisesti ja syrjimättä; Minimoimme työtapaturnat; Noudatamme lakia; Emme lahjo; Suojaamme liikesalaisuudet ja konsernin omaisuuden; Kunnioitamme yksityisyyden suojaa; Tuemme reilua kilpailua; Minimoimme ympäristövaikutukset; Vaadimme, että tuotteet on valmistettu eettisesti ja Viestimme läpinäkyvästi ja luotettavasti.

Vuonna 2019 eettisen toimintaohjeistuksen verkkokoulutus päivitettiin, ja sen suoritti Mäntsälän henkilöstöstä noin 70 %. Koulutuksen päivityksen viivästyminen ja joulumyynnin johdosta varaston ja myymälöiden henkilökunta sekä loput Mäntsälän henkilökunnasta suorittavat kurssiin Q1/2020.

REHTI LIIKETOIMINTA		
Tavoitteet 2019	Taso 2019	Tavoitteet 2020
Tokmannilaiset on koulutettu eettiseen toimintaohjeistukseen	Osittain saavutettu	Kaikki tokmannilaiset on koulutettu päivitettyyn eettiseen toimintaohjeistukseen
Ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset käsitellään asianmukaisesti	Saavutettu	Ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset käsitellään asianmukaisesti
Tokmannilla ei ole yhtään korruptiotapausta	Saavutettu	Tokmannilla ei ole yhtään korruptiotapausta
Tokmannilla ei ole yksityisyyden suojan loukkauksia	Saavutettu	Tokmannilla ei ole yksityisyyden suojan loukkauksia
Tokmanni ei saa huomautuksia viranomaisilta markkinointiin liittyen	Osittain saavutettu	Tokmanni ei saa huomautuksia viranomaisilta markkinointiin liittyen

Reilu kohtelu

Avoin ja reilu yrityskulttuuri, jossa jokaista kunnioitetaan, on avain menestykseen ja kestävään liiketoimintaan. Osallistavan ja oikeudenmukaisen henkilöstöjohtamisen avulla Tokmanni pystyy kehittymään, hyödyntämään uusia mahdollisuuksia, vähentämään liiketoiminnan riskejä ja tuottamaan lisäarvoa kaikille sidosryhmilleen. Vuonna 2019 Tokmanni otti käyttöön arvoista johdetut johtamisen periaatteet ja kaikkia tokmannilaisia koskevat työyhteisötaidot. Konsernissa seurataan jatkuvasti hyvän johtamisen, esimiestyön, työilmapiirin ja tasa-arvon kehittymistä. Henkilöstötyytyväisyysmittauksessa henkilöstö antoi kysymykseen reilusta ja tasa-arvoisesta kohtelusta arvosanan 4,3 (asteikolla 1-5).

Tokmannin tavoitteena on innostunut ja sitoutunut henkilöstö, joka arvostaa asiakasta, omaa työtään sekä työnantajaansa ja on yrityksensä vastuullinen tuloksentekijä. Henkilöstölle tarjotaan erilaisia koulutus- ja kehittymismahdollisuuksia. Ammatillista osaamista kehitetään kaikissa tehtävissä erilaisten lähi- ja verkkokoulutusten sekä työssäoppimisen kautta. Koulutuksen ja henkilöstön osaamisen kehitystyöhön osallistuvat talon omat asiantuntijat yhdessä ulkopuolisten koulutuskumppaneiden kanssa. Vuoden isoin koulutushanke oli koko henkilöstön kattanut asiakaspalvelukoulutus.

Henkilöstön terveydestä, työkyvystä ja turvallisuudesta huolehditaan työkykyjohtamisella. Tokmannin työkykyjohtamisen tavoitteena on henkilöstön työterveysriskien ennakointi, työtyytyväisyyden parantaminen ja työurien pidentäminen. Vuoden lopussa 2019 tokmannilaisten sairaspoissaoloprosentti oli 4,5. Tokmannilla seurataan henkilöstön työtyytyväisyyttä. Seurannan kohteena ovat muun muassa tasa-arvoisuuden, työilmapiirin, esimiestyön ja oikeudenmukaisen johtamisen kehittyminen. Yrityksessä valitaan vuosittaiset kehityskohteet, joita seurataan säännöllisesti. Henkilöstötyytyväisyysmittauksessa 92 % tokmannilaisista oli erittäin tai melko tyytyväisiä Tokmanniin työpaikkana. Henkilöstön suosittelevuusindeksi (eNPS) oli 36.

Vuoden 2019 lopussa Tokmannin palveluksessa oli 3 659 henkilöä, joka on 101 työntekijää enemmän kuin vuoden 2018 lopussa. Keskimääräinen henkilömäärä Tokmannilla vuonna 2019 oli 3647 henkilöä. Raportoitavissa henkilömäärissä ovat mukana myös poissaolojaksolla olevat (esim. äitiys-, isyys-, vanhempain-, hoito-, opinto- ja vuorotteluvapaalla olevat). Yleisimmät syyt määräaikaisiin työsuhteisiin ovat erilaiset sijaisuudet (esim. perhevapaiden ja opintovapaiden ajaksi) sekä kausityö.

Turvallisuushavainnot tehtiin Tokmannilla vuonna 2019 yhteensä 287 kappaletta. Työtaturmia, joihin sisältyy työliikkeen kipeymät, ilmoitettiin yhteensä 291 kappaletta. Tokmanni ottaa käyttöön työturvallisuusjärjestelmän helpottamaan turvallisuushavaintojen tekoa ja tapaturmien tutkintaa ja ilmoittamista helmikuussa 2020.

Tokmannilla tunnustetaan monimuotoisuus ja sitä arvostetaan ja johdetaan. Tokmannin henkilöstö on naisvaltaista ja ikäjakauma on suuri. Kesätöiden ja erilaisten työharjoitteluiden kautta Tokmanni työllistää ison joukon nuoria työntekijöitä myymälöissään ja muissa tehtävissä eri puolilla organisaatiota. Yritys kokee myös erityisen tärkeäksi, että se pystyy palvelemaan kaikkia asiakkaitaan parhaalla mahdollisella tavalla. Tokmannilla on menettelyohjeet epäasiallisen kohtelun käsittelemiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Ohjeistuksen mukaan epäasialliseen kohteluun pitää puuttua välittömästi.

Vuonna 2019 Tokmanni jatkoi monimuotoisuustyön tavoitteiden edistämistä systemaattisesti kolmessa projektissa: Syrjäytymisvaarassa olevien nuorten ja kehitysvammaisten työllistämiseksi, monimuotoisuuden viemisessä HR-prosesseihin ja nuoria houkuttelevien toimintamallien toteuttamisessa myymälöissä. Yhtiössä otettiin käyttöön sukupuolineutraalit tehtävänimikkeet, ja rekrytoinnissa aloitettiin kartoittamaan useampia äidinkieliä suomen ja ruotsin lisäksi. Monimuotoisuuden työryhmä ja ohjausryhmä jatkoivat toimintaansa suunnitellusti.

Henkilöstömittareiden (HR KPI:t) kehitys on rakenteilla ja työ jatkuu 2020.

Tavoitteet 2019	Taso 2019	Tavoitteet 2020
Arvojen jalkauttaminen jatkuu Vuoden 2019 fokusalueet: - Asiakaspalvelun kehittäminen - Oston osaamisen, asiakaspalvelun ja esimiestyön osaamisen kehittäminen - Työyhteisötaitojen kehittäminen	Saavutettu	- Työyhteisötaidot pakolliseksi perehdytysvalmennukseksi verkkokurssin avulla kaikille tokmannilaisille - Uudet myymälöihin palkattavat työntekijät valmennetaan asiakaspalveluun esimiesten toimesta - Laajennetun johdon valmennusohjelma lanseerataan
- Järjestelmä turvallisuushavaintojen raportointiin on käytössä - Turvallisuushavaintoja tehdään ja raportoidaan aktiivisemmin ja työympäristö kehittyy turvallisemmaksi ja terveellisemmäksi	Osittain saavutettu	- Työturvallisuusjärjestelmä otetaan käyttöön 2 / 2020. Kaikki myymäläpäälliköt saavat työturvallisuuskoulutuksen v.2020. - Turvallisuushavaintojen määrää lisätään entisestään työturvallisuuskulttuurin kehittämiseksi ja tapaturmien vähentämiseksi
Tiedolla johtamisen kehittäminen jatkuu (vuonna 2019 Henkilöstön NPS)	Osittain saavutettu	- eNPS > 36
		- Kaikissa rekrytoinneissa edellytetään, että monimuotoisuus huomioidaan

Vastuullinen hankinta ja tuotteet

Vastuullisuus on keskeinen osa Tokmannin hankintaprosessia. Prosessia tukevat Tokmannin vastuullisen hankinnan periaatteet ja toimintaohjeet. Amfori BSCI -aloitteen (Business Social Compliance Initiative) jäsenenä Tokmanni on sitoutunut noudattamaan amfori BSCI:n eettisiä periaatteita. Tokmanni edellyttää samalla myös tavarantoimittajiensa tehtailta ja heidän omilta tavarantoimittajiltaan ja tuottajiltaan sitoutumista amfori BSCI:n eettisten periaatteiden mukaiseen toimintaan.

Tokmannin hankinnan vastuullisuuden valvonnassa keskitytään erityisesti riskimaihin, joissa Maailmanpankin riskimaaluokituksen perusteella on suurin vaara työ- ja ihmisoikeuksien loukkauksiin. Ensisijainen huomio on Tokmannin lähimmässä vaikutuspiirissä olevissa, omien tuotemerkkien ja yksinoikeustuotteiden tavarantoimittajissa. Tokmanni edellyttää, että näitä tuotteita valmistavalla, riskimaassa sijaitsevalla tehtaalla on oltava voimassaoleva amfori BSCI- tai SA8000-auditointi. Tapauskohhtaisen arvioinnin perusteella hyväksytään myös lelualan ICTI Care -auditoinnit lelutehtaille. Myös brändituotteita toimittavilta tavarantoimittajilta vaaditaan ostosopimuksessa sitoumus amfori BSCI:n vaatimusten tasoiseen tuotantoon. Vastuullisuuden arviointi alkaa jo tavarantoimittajien kilpailutuksessa, jossa huomioidaan vastuullisuuskysymykset.

Vuoden 2019 suorista riskimaaostoista 96 % (98 %) tehtiin BSCI-auditoiduilta tehtailta.

Amfori BSCI -auditointien ohella Tokmannin hankinnan vastuullisuutta seurataan ja kehitetään myös Tokmannin omien auditointien avulla. Vuonna 2019 Tokmanni teki yhteensä 52 (98) Tokmannin omaa vastuullisuus- tai laatu-auditointia, mikä vastasi 12,4 (13,0) % riskimaiden aktiivisista toimittajista. Omat auditoinnit keskittyivät samanaikaisesti tuotelaadun sekä tehtaiden vastuullisuuden eli BSCI-auditointien tulosten varmistukseen. Vuonna 2020 Tokmannin tavoitteena on tehdä vähintään 70 (100) omaa auditointia.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Vastuullinen hankinta tarkoittaa Tokmannille erityisesti työntekijöiden perusoikeuksien toteutumisen varmistamista toimitusketjussa. Ihmisoikeudet ovat Tokmannin vastuullisuustyön lähtökohta, ja toiminta perustuu muun muassa YK:n ihmisoikeuksia koskeviin kansainvälisiin perusasiakirjoihin, ILO:n julistukseen työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista sekä YK:n Global Compactiin. Ihmisoikeuksien osalta Tokmannin toimintaa luotsaavat myös YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet. Huolellisuusperiaatteen mukaisesti Tokmanni arvioi ja seuraa toimintansa ihmisoikeusvaikutuksia ja ryhtyy tarvittaessa korjaaviin toimenpiteisiin. Tokmanni viestii toimintansa ihmisoikeusvaikutuksista osallisuutensa, mahdollisuuksiensa ja vaikutusvaltansa mukaan. Tokmanni on julkaissut ihmisoikeusperiaatteensa ja yhteenvedon vuoden 2016 ihmisoikeusvaikutusten arvioinnista verkkosivuillaan. Tämä arviointi on edelleen ajankohtainen.

Tokmannin merkittävimmät potentiaaliset ihmisoikeusvaikutukset liittyvät terveyteen ja turvallisuuteen, rakennusten turvallisuuteen, liiallisiin ylitoihin, elämiseen riittävään palkkaan sekä lapsi- ja pakkotyövoiman käyttöön. Tunnistetut negatiiviset vaikutukset voivat vaikuttaa useisiin ihmisoikeuksiin, kuten oikeus työhön, oikeus terveyteen, oikeus elämään ja oikeus perhe-elämään. Tokmannin toimenpiteet ostotoimintansa osalta ovat vastuullisen hankinnan toimenpidesuunnitelman edelleen kehittäminen, toimittajahallintajärjestelmän pilotointi ja kehittäminen, valitusmekanismien ja havaittujen puutteiden korjausprosessin kehittäminen sekä YK:n ohjaavien periaatteiden mukaisesti syvemmälle toimitusketjuihin meneminen erityisesti riskiraaka-aineiden osalta.

Ihmisoikeusvaikutuksia seurataan jatkuvasti muun muassa auditoinneilla ja yhteydenpidolla toimittajiin. Negatiivisiin vaikutuksiin puututaan välittömästi. Osaratkaisuna useisiin merkittäviin ihmisoikeusvaikutuksiin riskimaissa olisivat toimiva ammatillinen järjestäytyminen ja työehtosopimusneuvottelut. Niiden kautta voitaisiin edistää esimerkiksi elämiseen riittävän palkan maksua ja kohtuullisia työaikoja.

Vuonna 2019 vastuullisuuden riskienhallintaa ihmisoikeusriskien osalta kehitettiin. Pakoteohjeistusta ja yleisiä hankintaehtoja päivitettiin erityisesti vastuullisuusnäkökohtien osalta, ja toimittajahallintajärjestelmän pilotoinnin suunnittelu Shanghai hankintatoimistolla aloitettiin. Lisäksi Tokmanni aloitti tehtaiden vastuullisuusmittareiden kehityksen, ja hankinnan toimintaohjeet päivitettiin vastuullisuusriskien näkökulmasta.

Jatkossa yritys kehittää edelleen vastuullisuusriskien hallintaa sekä tuotekategorioiden myydyimpien tuotteiden että toimitusketjujen ihmisoikeusriskien osalta. Omissa auditoinneissa Tokmanni keskittyy erityisesti tehtaisiin, joissa arvioitu riski ihmisoikeusrikkomuksiin on suurin. Pidemmällä aikavälillä Tokmanni pyrkii luomaan toimivan palautekanavan tehdastasolle asti.

Keskeiset toimenpiteet ihmisoikeusvaikutusten poistamiseksi tai vähentämiseksi Tokmannin omien toimintojen osalta liittyvät työturvallisuuden ja -terveyden parantamiseen.

Tuotevastuu

Tuoteturvallisuus on yksi keskeisimmistä vastuullisuuden osa-alueista. Tokmanni haluaa varmistaa että kaikki sen myymät tuotteet ovat turvallisia käyttää. Yritys valvoo tuoteturvallisuuden, vastuullisuuden ja huolellisuusvelvoitteiden toteutumista omavalvonnalla, tavarantoimittajavierailuilla sekä omilla ja kolmannen osapuolen tekemillä tuotetestauksilla.

Vuoden 2019 tavoitteena oli keskittyä omien tuotemerkkien, sen lisensoimien tuotemerkkien ja yrityksen maahantuomien tuotteiden tuoteturvallisuuteen ja tuotelaatuun sekä kehittää laatu prosessia yhdessä Shanghai laatu tiimin kanssa, jotta laadunvalvonnan painopistettä saadaan luotettavasti siirrettyä lähemmäksi tavarantoimittajia. Mittarina tuoteturvallisuuden ja käyttölaadun arvioimisessa on käytetty edellä mainittujen tuotetyyppien vaatimustenvastaisuuksien lukumäärää. Vaatimustenvastaisuuksia havaittiin vuonna 2019 yhteensä 10 (20) kappaletta, joista suurin osa johtui yhden tavarantoimittajan sähköturvallisuuspuutteista eri tuotetyypeissä. Esimerkki tällaisista poikkeamasta oli LED-koristevalojen muuntajan laatu virhe. Vuonna 2019 Tokmanni toteutti tuotevastuullisena kolme palautusmenettelyä, joista yksi kohdistui koristevalojen muuntajavirheeseen ja kaksi Tokmannin jakelempiin, eurooppalaisen tavarantoimittajan markkinoille saattamiin tuotteisiin.

Vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä otettiin käyttöön järjestelmä, jolla asiakkaiden palauttamista tuotteista saadaan entistä tarkempaa tietoa. Vuoden 2018 viimeisestä neljänneksestä lähtien järjestelmän tuottama tieto on ollut vertailukelpoista viime vuoteen, mikä helpottaa asiakaspalautteisiin reagoimista. Laadunvarmistuksen osalta vuonna 2020 Tokmanni keskittyy edelleen tuotekategorioiden myydyimpiin tuotteisiin, joiden kohdalla laatuun liittyvät riskitkin ovat usein suurempia.

Tavoitteet 2019	Taso 2019	Tavoitteet 2020
- Vastuullisen hankinnan riskienhallinnan edelleen kehittäminen sekä tuotekategorioiden myydyimpien omien tuotteiden että suurimpien ihmisoikeusriskien osalta	Saavutettu	- Toimittajien vastuullisuusmittarin määrittäminen - Pakoteohjeistuksen päivitys ja päivitettyjen yleisten hankintaehtojen ja vastuullisen hankinnan ohjeistuksen käyttöönotto, sopimushallintaprosessin kehittäminen
- BSCI-auditoinnin tuloksen varmistaminen vähintään 100 omalla auditoinnilla. Vähintään 25 % uusista riskimaateista auditoidaan BSCI-auditoinnin ohella Tokmannin toimesta	Ei saavutettu	- 70 omaa tehdastarkastusta ja oman tehdastarkastusprosessin päivitys
- Ei vakavia tuoteturvallisuusvirhettä Tokmannin myymissä tuotteissa, eikä niiden aiheuttamia onnettomuuksia - Tuotekategorioiden myydyimpien tuotteiden laadunvarmistusprosessien edelleen kehittäminen - Tavoitteiden määrittäminen sertifioitujen ja kierrätetyistä raaka-aineista valmistettujen tuotteiden lukumäärälle tuoteryhmää kohden	Osittain saavutettu	- Ei vakavia tuoteturvallisuusvirhettä Tokmannin myymissä tuotteissa, eikä niiden aiheuttamia onnettomuuksia - Hankinnan laatu prosessien kokonaisarviointi ja päivitys - Sertifiointitavoitteiden ja mittausjärjestelmien määrittäminen riskiraaka-aineille

Viisas resurssien käyttö

Tokmannin merkittävimmät ympäristöasiat ovat energiankulutus ja siihen liittyvät päästöt sekä jätteet ja niiden käsittely. Tokmanni tähtää resurssitehokkaampaan liiketoimintaan useilla eri toimenpiteillä. Konserni selvittää jatkuvasti uusia mahdollisuuksia vähentää energiankulutusta ja hyödyntää uusiutuvaa energiaa kiinteistöissä ja pyrkii ympäristöystävällisempään logistiikkaan. Tokmanni seuraa myös varastossaan ja myymälöissään syntyvien jätteiden määrää ja parantaa aktiivisesti jätteiden uudelleenkäyttöä ja kierrätystä.

Energiatehokas liiketoiminta

Ilmastovaikutusten vähentäminen on Tokmannin tärkeimpiä yritys vastuun alueita. Tavoitteena on olla hiilineutraali kiinteistöjen, lentomatkustamisen ja leasingautojen osalta vuoteen 2030 mennessä.

Suurin osa Tokmannin tuotteiden elinkaaren aikaisista ilmastovaikutuksista syntyy tuotteiden valmistuksessa ja niiden käytön aikana. Näihin molempiin yrityksen vaikutusmahdollisuudet ovat rajalliset ja mittaaminen haasteellista. Vuonna 2019 Tokmannin ilmastostrategian pääpaino on kiinteistöjen energiankulutuksen ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä. Tavoite saavutetaan pienentämällä energiankulutusta, parantamalla energiatehokkuutta, käyttämällä uusiutuvaa energiaa, hankkimalla uusiutuvan energian sertifikaatteja ja kompensoimalla lentomatkojen päästöt.

Ympäristöystävällinen logistiikka

Tokmannin tavoitteena on kasvusta ja myymäläverkoston laajentumisesta huolimatta pitää kuljetusten kasvihuonepäästöt vuoden 2015 tasolla liikevaihtoon suhteutettuna. Tokmanni pyrkii keskittämään kuljetukset pitkäaikaisille sopimuskumppaneille, joiden kanssa se etsii keinoja hiilidioksidipäästöjen sekä kuljetusten muiden ympäristöhaittojen vähentämiseksi.

Resurssitehokkuus

Tokmanni pyrkii minimoimaan polttolaitoksiin kuljetettavan jätteen määrää vähentämällä jätteen syntymistä sekä uudelleenkäytöllä ja kierrättämistä lisäämällä. Vuonna 2019 Tokmanni kierrätti jätteestään noin 32 % ja uudelleenkäytti 50 %. Jälkimmäinen koostui kuormalavojen uudelleenkäytöstä kuljetuksissa. Vuonna 2020 Tokmannin tavoitteena on 35 %:n kierrätysaste sekä uudelleenkäytön pysyminen 50 %:ssa. Tokmanni pyrkii kasvattamaan kierrätysastetta lisäämällä kirkkaan kalvomuovin keräystä sekä kouluttamalla myymälähenkilökuntaa myymäläkohtaiseen kierrätykseen liittyvissä asioissa.

Tokmannin kiinteistöjen sijaintiperustaiset päästöt pienenevät vuonna 2019 9 % (1 %). Vuonna 2019, etenkin loppuvuodesta lämmöntarve oli pienempi edelliseen vuoteen verrattuna, mutta myös Suomen keskimääräinen päästökerroin laski edellisestä vuodesta. Useisiin (36) kohteisiin vaihdettiin led-valaistus, joka laski sähkön kulutusta.

Vuonna 2019 Tokmanni asensi 18 myymälänsä katolla aurinkopaneelit. Vuonna 2019 hyödynnetty aurinkosähkö oli 1609 MWh. Led-valaisimia asennettiin vuoden kuluessa 36 myymälään, ja kumulatiivisesti vuoden asennus vähensi sähkönkulutusta 22,5 % vertailukelpoisissa myymälöissä.

Vuonna 2020 Tokmannin tavoitteena on 3 % kiinteistöjen sijaintiperustaisten päästöjen vähentäminen.

VIISAS RESURSSIEN KÄYTTÖ		
Tavoitteet 2019	Taso 2019	Tavoitteet 2020
- Kiinteistöjen sijaintiperusteisten hiilidioksidipäästöjen (Scope 1 ja 2) vähentäminen 3 %	Saavutettu	- Kiinteistöjen sijaintiperusteisten hiilidioksidipäästöjen (Scope 1 ja 2) vähentäminen 3 %
- Kuljetusten aiheuttamat kasvihuonekaasut vuoden 2015 tasolla liikevaihtoon suhteutettuna	Saavutettu	- Kuljetusten aiheuttamat kasvihuonekaasut vuoden 2015 tasolla liikevaihtoon suhteutettuna
- Jätteiden kierrätysaste 36 % ja uudelleenkäyttö 44 % - Vertailukelpoinen sähkönkulutus -5 % - Sähkön kulutus (kaikki) -2 %	Saavutettu	- Kierrätysaste 35 % - Uudelleenkäyttö 50 % - Vertailukelpoinen sähkönkulutus -4 % - Sähkön kulutus (kaikki) -3 %

Konsernin tunnusluvut

Avainluvut	1-12/2019	1-12/2018	1-12/2017
Liikevaihto, tuhatta euroa	944 276	870 390	796 476
Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kehitys, %	4,3	5,6	-1,3
Asiakasmäärän muutos %	6,9	6,9	3,6
Myyntikate, tuhatta euroa	325 197	295 305	267 054
Myyntikatemarginaali, %	34,4	33,9	33,5
Vertailukelpoinen myyntikate, tuhatta euroa	325 278	295 043	268 062
Vertailukelpoinen myyntikatemarginaali, %	34,4	33,9	33,7
Liiketoiminnan kulut, tuhatta euroa	-198 892	-234 348	-217 834
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut, tuhatta euroa	-197 923	-235 744	-216 986
Käyttökate, tuhatta euroa	130 556	64 937	53 100
Käyttökatemarginaali, %	13,8	7,5	6,7
Vertailukelpoinen käyttökate, tuhatta euroa	131 605	63 279	54 956
Vertailukelpoinen käyttökatemarginaali, %	13,9	7,3	6,9
Liikevoitto, tuhatta euroa	69 386	50 252	38 752
Liikevoittomarginaali, %	7,3	5,8	4,9
Vertailukelpoinen liikevoitto, tuhatta euroa	70 435	48 593	40 608
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali, %	7,5	5,6	5,1
Nettorahoituskulut, tuhatta euroa	-10 454	-5 583	-5 830
Nettoinvestoinnit, tuhatta euroa	15 428	19 754	8 133
Nettovelat / vertailukelpoinen käyttökate *	2,9	2,1	2,4
Liiketoiminnan rahavirta, tuhatta euroa	84 021	44 877	27 095
Sijoitetun pääoman tuotto, %	11,8	14,6	11,4
Sijoitetun pääoman tuotto, % liukuva 12 kk	11,8	15,0	12,0
Oman pääoman tuotto, %	26,8	21,2	16,0
Oman pääoman tuotto, % liukuva 12 kk	30,1	23,4	18,3
Omavaraisuus, %	25,3	36,4	35,3
Henkilöstö kauden lopussa	3 659	3 558	3 255
Henkilöstö keskimäärin	3 647	3 415	3 232

* Rullaava 12 kk vertailukelpoinen käyttökate

Osakekohtaisia tietoja	2019	2018	2017
Osakekohtainen tulos, euroa/osake	0,80	0,61	0,45
Osakekohtainen oma pääoma, euroa/osake	3,14	2,96	2,77
Osakekohtainen osinko, euroa/osake *	0,62	0,50	0,41
Osinko tuloksesta, % *	77,4	82,3	91,6
Efektiivinen osinkotuotto, % *	4,9	7,0	5,7
Hinta/voitto-suhde (P/E)	15,76	11,82	16,21
Tilikauden päätöskurssi	12,62	7,18	7,25
Tilikauden ylin kurssi	12,74	8,04	11,13
Tilikauden alin kurssi	7,09	6,42	6,66
Tilikauden keskimurssi	9,00	7,30	8,17
Osakkeiden vaihto, 1 000 kpl	23 806	30 094	63 315
Osakkeiden vaihto, %	40,4	51,1	107,6
Osakekannan markkina-arvo 31.12. tuhatta euroa	742 924	422 678	426 798
Osakkeiden lukumäärä 31.12., 1 000 kpl	58 869	58 869	58 869
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, 1 000 kpl	58 869	58 869	58 869

* Vuoden 2019 osalta hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Tokmanni raportoi käyttökate ja liikevoittoa avainlukuinaan ja tekee oikaisuja, jotka parantavat vertailtavuutta sekä antavat paremman kuvan yhtiön toiminnallisesta tuloksesta. Käyttökate ei ole IFRS-tunnusluku ja se kuvaa liikevoittoa ennen poistoja. Vertailukelpoinen käyttökate ja liikevoitto kuvaavat tunnuslukuja, joista on poistettu Tokmannin johdon poikkeukselliseksi ja kertaluontoisiksi katsomat erät sisältäen muutokset sähköjohdannaissopimusten ja valuuttajohdannaisten käyvissä arvoissa, jotka Tokmanni oikaisee, koska ne ovat Tokmannin avoimiin rahavirran suojautumispositioihin liittyviä realisoitumattomia voittoja ja tappioita, eivätkä ne siten liity Tokmannin toiminnalliseen tulokseen katsauskausilla.

Tokmannin johto käyttää vertailukelpoista käyttökate- ja liikevoittomarginaalia keskeisinä tunnuslukuina Tokmannin liiketoiminnallisen tuloksen kehittymisen arvioimiseksi.

Tuhatta euroa	1-12/2019	1-12/2018	1-12/2017
Myyntikate	325 197	295 305	267 054
Muutokset valuuttajohdannaisten markkina-arvossa	81	-263	1 008
Vertailukelpoinen myyntikate	325 278	295 043	268 062
Liiketoiminnan kulut	-198 892	-234 348	-217 834
Muutokset sähköjohdannaisten markkina-arvossa	968	-1 396	-392
Kiinteistön myyntitappio			1 239
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut	-197 923	-235 744	-216 986
Käyttökate	130 556	64 937	53 100
Liikevoitto	69 386	50 252	38 752
Muutokset valuuttajohdannaisten markkina-arvossa	81	-263	1 008
Muutokset sähköjohdannaisten markkina-arvossa	968	-1 396	-392
Kiinteistön myyntitappio			1 239
Vertailukelpoinen käyttökate	131 605	63 279	54 956
Vertailukelpoinen liikevoitto	70 435	48 593	40 608

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kehitys, %	Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kasvu/kehitys lasketaan ottamalla huomioon niiden myymälöiden liikevaihdon kasvu, joita ei katsota uusiksi ja uudelleensijoitetuiksi myymälöiksi nettomääräisesti laskettuna. Tokmannin määritelmän mukaan uusiin ja uudelleensijoitettuihin myymälöihin kuuluvat: (i) uudet avatut myymälät; (ii) myymälöiden uudelleensijoittamiset, kun myymälän koko muuttuu 30 prosenttia tai enemmän ja kun valikoima laajenee tai supistuu merkittävästi; (iii) myymälöiden laajentamiset, kun myymälän koko muuttuu 30 prosenttia tai enemmän. Jos myymälä kuuluu johonkin näistä ryhmistä, sitä pidetään uutena tai uudelleensijoitettuna myymälänä avaamisvuotenaan ja sitä seuraavana kalenterivuotena. Nettomääräisesti laskettuna Tokmanni vähentää uusista ja uudelleensijoitetuista myymälöistä tilikaudella suljetut myymälät.
Asiakasmäärän muutos, %	= Asiakasostotapahtumien lukumäärän kehitys
Myyntikate	= Liikevaihto - Materiaalit ja palvelut
Vertailukelpoinen myyntikate	= Myyntikate - Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset
Liiketoiminnan kulut	= Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut + Liiketoiminnan muut kulut
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut	= Liiketoiminnan kulut - Sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset
Käyttökate	= Liikevoitto + Poistot
Vertailukelpoinen käyttökate	= Käyttökate - Valuutta- ja sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset
Vertailukelpoinen liikevoitto	= Liikevoitto - Valuutta- ja sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset
Nettorahoituskulut	= Rahoitustuotot - Rahoituskulut
Nettovelat	= Korolliset velat - Rahavarat
Nettovelat / vertailukelpoinen käyttökate	= $\frac{\text{Nettovelat}}{\text{Vertailukelpoinen käyttökate}}$
Sijoitettu pääoma	= Taseen loppusumma - Laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat
Sijoitetun pääoman tuotto, %	= $\frac{\text{Voitto ennen veroja + Korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma, raportointijakson alun ja lopun keskiarvo}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, % liukuva 12 kk	= $\frac{\text{Voitto ennen veroja + Korko- ja muut rahoituskulut edelliseltä 12 kuukaudelta}}{\text{Sijoitettu pääoma, keskimäärin 12 kk}}$
Oman pääoman tuotto, %	= $\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Oma pääoma, raportointijakson alun ja lopun keskiarvo}}$
Oman pääoman tuotto, % liukuva 12 kk	= $\frac{\text{Kauden tulos edelliseltä 12 kuukaudelta}}{\text{Oma pääoma, keskimäärin 12 kuukautta}}$
Henkilöstö kauden lopussa	= Henkilöstön määrä raportointikauden lopussa
Henkilöstö keskimäärin	= Henkilöstön määrä keskimäärin raportointikauden aikana
Omavaraisuus, %	= $\frac{\text{Taseen oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - Saadut ennakot}}$

Osakekohtaisten tietojen laskentakaavat

Osakekohtainen tulos	= $\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana}}$
Osakekohtainen oma pääoma	= $\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä raportointikauden lopussa}}$
Osakekohtainen osinko	= $\frac{\text{Tilikauden osingot}}{\text{Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana}}$
Osinko tuloksesta, %	= $\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	= $\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E)	= $\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Tilikauden päätöskurssi	= Tilinpäätöspäivän 31.12. osakekurssi
Tilikauden keskiarvo	= $\frac{\text{Osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden kaupankäyntipainotetulla keskiarvolla}}$
Osakkeiden vaihto	= Osakkeiden kappalemääräinen vaihto tilikauden aikana
Osakekannan markkina-arvo	= Osakkeiden lukumäärä x tilikauden päätöskurssi
Osakkeiden lukumäärä	= Osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osakkeet ja osakepääoma

Tilikauden 2019 aikana osakemäärässä ei ole tapahtunut muutoksia.

Konsernilla on yksi osakelaji, ja kukin osake tuottaa yhden äänen Tokmanni Group Oyj:n yhtiökokouksessa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Tokmanni ei omista omia osakkeitaan.

Tokmannin osake Nasdaq Helsingin pörssilistalla 2019

Pörssivaihto, euroa	213 837 540
Vaihdettu määrä, kpl	23 805 712
Ylin kurssi, euroa	12,74
Alin kurssi, euroa	7,09
Keskikurssi, euroa	9,00
Pörssikurssi tilikauden lopussa, euroa	12,62
Markkina-arvo tilikauden lopussa, euroa	742 923 650

Omistusmääräjakauma 31.12.2019

	Omistajia		Arvo- osuusmäärä		Äänimäärä	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1-100	5 689	35,12	296 125	0,50	296 125	0,50
101-500	6 330	39,08	1 737 326	2,95	1 737 326	2,95
501-1 000	2 125	13,12	1 673 976	2,84	1 673 976	2,84
1001-5 000	1 740	10,74	3 679 188	6,25	3 679 188	6,25
5 001-10 000	156	0,96	1 125 294	1,91	1 125 294	1,91
10 001-50 000	104	0,64	2 227 747	3,78	2 227 747	3,78
50 001-100 000	23	0,14	1 655 604	2,81	1 655 604	2,81
100 001-500 000	20	0,12	4 971 437	8,45	4 971 437	8,45
500001-	12	0,07	41 502 055	70,50	41 502 055	70,50
Yhteensä	16 199	100,00	58 868 752	100,00	58 868 752	100,00
joista hallintarekisteröityjä	10		16 888 002	28,69	16 888 002	28,69

Omistajaryhmät 31.12.2019

	Osakkeita	
	kpl	%
Yritykset	13 231 963	22,48
Julkisyhteisöt	10 994 745	18,68
Kotitaloudet	9 122 217	15,50
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	23 622 821	40,13
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 287 621	2,19
Suora ulkomaalaisomistus	609 385	1,04
Kaikki yhteensä	58 868 752	100,00
joista hallintarekisteröityjä	16 888 002	28,69

Tokmannin 20 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2019 osakemäärän mukaan

	Osakkeet kpl	Osakkeista %
Takoa Invest	10 544 688	17,91
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	5 050 000	8,58
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	3 150 526	5,35
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 045 767	3,48
OP-Suomi –sijoitusrahasto	1 343 910	2,28
Sijoitusrahasto Evli Suomi Pienyhtiöt	900 000	1,53
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	690 000	1,17
Kirkon Eläkerahasto	628 458	1,07
Nordea Fennia Fund	612 178	1,04
Säästöpankki Kotimaa –sijoitusrahasto	586 527	1,00
Sijoitusrahasto Evli Suomi Select	490 000	0,83
Sivula Harri	461 574	0,78
OP-Suomi Pienyhtiöt –sijoitusrahasto	388 673	0,66
OP-Henkivakuutus Oy	385 122	0,65
Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	370 298	0,63
Fondita Nordic Small Cap –sijoitusrahasto	320 000	0,54
Sijoitusrahasto Säästöpankki Pienyhtiöt	214 474	0,36
Jukka Saastamoinen Oy	214 000	0,36
Fim Fenno Sijoitusrahasto	212 727	0,36
Sijoitusrahasto Alfred Berg Finland	185 731	0,32

KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)

Konsernin tuloslaskelma

Tuhatta euroa	Liite	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
LIKEVAIHTO	2.2	944 276	870 390
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	4 251	3 980
Materiaalit ja palvelut	2.3	-619 079	-575 084
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	2.6	-113 986	-106 906
Poistot	2.5	-61 171	-14 686
Liiketoiminnan muut kulut	2.4	-84 912	-127 444
Osuus yhteisyritysten voitosta (tappiosta)	3.9	5	3
LIKEVOITTO		69 386	50 252
Rahoitustuotot	2.7	22	12
Rahoituskulut	2.7	-10 476	-5 595
TULOS ENNEN VEROJA		58 932	44 668
Tuloverot	2.8	-11 806	-8 918
TILIKAUDEN TULOS		47 126	35 751
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		47 126	35 751

Konsernin laaja tuloslaskelma

Tuhatta euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Tilikauden tulos	47 126	35 751
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi		
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	2	5
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä	2	5
Tilikauden laaja tulos	47 128	35 755
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	47 128	35 755

Osakekohtainen tulos	2019	2018
Emoyhtiön omistajille	47 126	35 751
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana (1 000 kpl)	58 869	58 869
Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,80	0,61

Konsernitase

Tuhatta euroa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3.1	315 036	86 555
Liikearvo	3.2	135 016	134 566
Muut aineettomat hyödykkeet	3.2	5 617	5 826
Pitkäaikaiset saamiset	3.5	2 619	2 620
Osuudet yhteisyrityksissä	3.9	21	16
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	3.5	147	147
Laskennalliset verosaamiset	2.8	1 770	
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		460 227	229 731
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	3.3	222 798	190 482
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3.4	17 945	20 643
Tuloverosaamiset	3.4	786	1 521
Rahavarat	3.8	29 129	37 868
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		270 658	250 514
VARAT YHTEENSÄ		730 885	480 244
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	4.1	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4.1	109 902	109 902
Muuntoerot		17	15
Kertyneet voittovarot		74 664	64 537
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		184 663	174 535
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	2.8		467
Pitkäaikaiset korolliset velat	4.2	359 325	169 342
Pitkäaikaiset korottomat velat	3.7	6 307	6 800
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		365 632	176 609
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	4.2	49 932	3 669
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	3.6	126 919	122 677
Tuloverovelat	3.6	3 739	2 755
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		180 590	129 100
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		730 885	480 244

Konsernin rahavirtalaskelma

Tuhatta euroa	Liite	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos		47 126	35 751
Oikaisut			
Poistot	2.5	61 171	14 686
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot		87	-24
Rahoitustuotot ja -kulut	2.7	10 454	5 583
Tuloverot	2.8	11 806	8 918
Muut oikaisut		277	-2 512
Käyttöpääoman muutokset			
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys / vähennys		-1 788	-1 292
Vaihto-omaisuuden lisäys / vähennys		-28 875	-19 817
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys / vähennys		4 373	15 670
Maksetut korot liiketoiminnasta			
Muut rahoituserät liiketoiminnasta		-149	-115
Maksetut verot liiketoiminnasta		-10 367	-6 715
Liiketoiminnan nettorahavirta		84 021	44 877
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-15 497	-19 778
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		69	24
Myönnettyt lainat		-254	-1 976
Lainasaamisten takaisinmaksut		85	
Investointien nettorahavirta		-15 596	-21 729
Rahoituksen rahavirrat			
Vuokrasopimusten takaisinmaksut	3.1	-47 730	
Leasing-velkojen takaisinmaksut	3.1		-3 679
Maksetut osingot		-29 434	-24 136
Rahoituksen nettorahavirta		-77 164	-27 815
Rahavarojen muutos			
		-8 739	-4 667
Rahavarat tilikauden alussa		37 868	42 534
Rahavarat tilikauden lopussa		29 129	37 868

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Tuhatta euroa	Liite	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajat yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2019	4.1	80	109 902	15	64 537	174 535	174 535
IFRS 16:n käyttöönotosta johtuva oikaisu					-7 709	-7 709	-7 709
Oikaistu oma pääoma 1.1.2019		80	109 902	15	56 828	166 825	166 825
Laaja tulos							
Tilikauden tulos					47 126	47 126	47 126
Muuntoerot				2		2	2
Tilikauden laaja tulos yhteensä				2	47 126	47 128	47 128
Osingonjako					-29 434	-29 434	-29 434
Johdon kannustinjärjestelmä					145	145	145
Oma pääoma 31.12.2019		80	109 902	17	74 664	184 663	184 663

Tuhatta euroa	Liite	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajat yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018	4.1	80	109 902	11	52 852	162 844	162 844
Laaja tulos							
Tilikauden tulos					35 751	35 751	35 751
Muuntoerot				5		5	5
Tilikauden laaja tulos yhteensä				5	35 751	35 755	35 755
Osingonjako					-24 136	-24 136	-24 136
Johdon kannustinjärjestelmä					71	71	71
Oma pääoma 31.12.2018		80	109 902	15	64 537	174 535	174 535

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

1.1 Konsernin perustiedot

Konsernin emoyhtiö on suomalainen julkinen osakeyhtiö Tokmanni Group Oyj, Y-tunnus 2483212-7. Emoyhtiön osakkeet on listattu Nasdaq Helsingin pörssilistalla.

Tokmanni Group Oyj:n liiketoimintana on myydä hallintopalveluja konsernin muille yhtiöille. Konserniin kuuluu Retail Leasing Oy, jonka toimialana on omistaa ja vuokrata käyttöomaisuutta konsernin muille yhtiöille. Retail Leasing Oy:n tytäryhtiö Nordic Disco AB (Ruotsi) on Tokmanni Oy:n emoyhtiö. Tokmanni Oy harjoittaa tukku-, vähittäis- ja erikoistavarakauppaa. Taitomanni Oy on Tokmanni Oy:n omistama yhtiö, jonka toimialana on tarjota konserniyhtiöille henkilöstövuokrausta ja kaupan alan tukipalveluita. Konserniin kuuluu myös Retail Property Investment Oy:n, joka harjoittaa kiinteistöliiketoimintaa sijoittamalla omiin kiinteistöyhtiöihin, jotka rakentavat myymälätiloja konserniyhtiöiden käyttöön. Retail Property Investment Oy voi myös omistaa, hallita, myydä, vuokrata ja ostaa kiinteistöjä. Tokmanni Group Oyj on Retail Leasing Oy:n ja Retail Property Investment Oy:n emoyhtiö.

Yhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite on Isolammintie 1, 04600 Mäntsälä. Jäljennös Tokmanni Group Oyj:n ja konsernin tilinpäätöksestä on saatavissa Tokmannin pääkonttorista osoitteesta Isolammintie 1, 04600 Mäntsälä ja internet-osoitteessa www.tokmanni.fi. Tokmanni Group Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 14.2.2020 tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa, lisäksi yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

1.2 Tilinpäätöksen laatimisperusta

Tämä tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2019 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, jollei laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottua. Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuoto. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei muuta ole todettu.

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista sekä muun muassa tulevaisuuteen liittyviä arvioita ja oletuksia, joilla saattaa olla vaikutusta omaisuus- ja velkaerien, vastuiden sekä tuottojen ja kulojen määrään. Tietoa merkittävimmistä harkintaan perustuvista ratkaisuista esitetään kohdassa "Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät".

1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yhdistelyperiaatteet - tytäryhtykset

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Tokmanni Group Oyj:n, lisäksi tytäryhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvallan katsotaan syntyvän, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai konserni on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja konserni pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Käytännössä määräysvalta syntyy yleensä silloin, kun konserni omistaa yli puolet tytäryhtiön äänivallasta. Hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä ajankohdasta lähtien, jona konserni on saanut määräysvallan ja ne yhdistellään konsernitilinpäätökseen siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Keskinäinen osakkeenomistus konsernissa eliminoidaan hankintamenetelmää käyttäen. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat sekä vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi, pois lukien vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuneet kulut.

Konsernissa ei ollut määräysvallattomien omistajien osuuksia 31.12.2019 eikä 31.12.2018. Tytäryhtiöiden hankinnoista sekä liiketoimintakaupasta syntyneen liikearvon käsittelytapa kuvataan jäljempänä liitteessä 3.2 Aineettomat hyödykkeet.

Yhdistelyperiaatteet - yhteisyritys

Konserniin kuuluu myös Hong Kongissa toimiva yhteisjärjestely, joka on luokiteltu yhteisyritykseksi (Tokmanni – Europris Sourcing Ltd.). Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Yhteisessä toiminnossa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita, kun taas yhteisyritys on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen.

Yhteisyritys yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus yhteisyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut yhteisyrityksen velvoitteiden täyttämiseen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus yhteisyrityksen tilikauden tuloksesta esitetään ennen liikevoittoa.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräiseksi käyttämällä tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräisten liiketapahtumien ja erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti ja esitetty liikevoiton alapuolella Rahoitustuotot ja -kulut -erässä. Poikkeuksina ovat seuraavat erät, jotka sisältyvät tilikauden ostokuluihin:

- Valuuttamääräisten ostovelkojen muuntamisesta syntyvät kurssivoitot ja -tappiot
- Valuuttamääräisiä ostoja suojaavien valuuttaoptioiden käypien arvojen muutoksista johtuvat kurssivoitot ja -tappiot

Ulkomaisen konserniyrityksen laajan tuloslaskelman ja erillisen tuloslaskelman tuotto- ja kuluerät on muunnettu euroiksi liiketoimien toteutumispäivien kursseihin ja tase raportointikauden päättymispäivän kurssija käyttäen. Tilikauden tuloksen ja laajan tuloksen muuttaminen eri kurssilla toisaalta tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa ja toisaalta taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisen tytäryrityksen hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryrityksestä luovutaan kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteiseksi osana myyntivoittoa tai -tappiota.

1.4 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia joissa voimassaolevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja.

Alla on listattu merkittävimmät osa-alueet, joiden kohdalla johto on käyttänyt edellä kuvattua harkintaa. Tarkemmat kuvaukset harkinnanvaraisuudesta löytyvät erien liitetiedoista:

- Vuokrasopimusten luokittelu, liite 3.1
- Vaihto-omaisuuden arvostaminen, liite 3.3
- Liikearvon arvonalentumistestaus, liite 3.2

1.5 Uusien tai uudistettujen standardien käyttöönotto – IFRS 16 Vuokrasopimukset

1.1.2019 astui voimaan IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi, joka käsittelee vuokrasopimusten määritelmää sekä periaatteita vuokrasopimusten kirjaamiseen, arvostamiseen, esittämiseen ja vuokrasopimuksista tilinpäätöksessä annettaviin tietoihin liittyen. Standardin tavoitteena on varmistaa, että raportoija antaa tilinpäätöksen käyttäjille merkityksellistä informaatiota vuokrasopimusten vaikutuksesta raportoijan taloudelliseen asemaan, tulokseen sekä rahavirtoihin.

Siirtymä

IFRS 16 -standardia sovelletaan Tokmanni-konsernissa 1.1.2019 alkaen ja standardin käyttöönotto tuo merkittävän osan Tokmannin vuokrasopimuksista taseeseen. Vuokrasopimuksista kirjataan käyttöoikeusomaisuuserä sekä vuokranmaksuvelvoitetta vastaava rahoitusvelka ja näiden tasearvo perustuu tulevien vuokrien nykyarvoon. Lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin sovelletaan poikkeuskäsittelyä ja nämä erät jäävät taseen ulkopuolelle. Tokmanni toimii pääasiassa vuokralle ottajana ja konsernilla on liiketoimintaan liittyviä vuokrasopimuksia muun muassa logistiikkakeskukseen, myymälätiloihin, autoihin ja it-laitteisiin liittyen.

Tokmanni soveltaa IFRS 16 -standardia noudattaen yksinkertaistettua menetelmää, jolloin vertailulukuja ei oikaista ja soveltamisen aloittamisesta aiheutunut kumulatiivinen vaikutus kirjataan soveltamisen aloittamisajankohtana 1.1.2019. Konserni on valinnut laskea standardin mukaiset varat vuokrasopimuksen alusta alkaen, josta johtuen varat ja velat olivat siirtymähetkellä erisuuruiset. Tästä syntynyt ero kirjattiin kertyneisiin voittovaroihin 1.1.2019. Aiemmin IAS 17:ää sovellettaessa rahoitusleasingsopimuksiksi luokitelluista sopimuksista on kirjattu varat ja velat IFRS 16 -standardin mukaiseen käyttöoikeusomaisuuserään ja vuokrasopimusvelkaan.

Käytännön apukeinojen soveltaminen

Alle 12 kuukauden mittaiseksi tarkoitetut lyhytaikaiset vuokrasopimukset on käsitelty lyhytaikaisina ja niitä ei kirjata taseeseen. Vuokra-ajan määrittämisessä käytettiin soveltamisen aloitushetken tietämystä. Arvoltaan vähäiset vuokrasopimukset jätetään myös huomioimatta IFRS 16 -standardin mukaisessa laskennassa. Nämä sopimukset kirjataan kuluksi liiketoiminnan muihin kuluihin vuokrasopimuksen voimassaoloaikana.

Ominaispiirteiltään samankaltaisiin vuokrasopimuksiin on sovellettu yhtä diskonttokorkoa, jonka määrittämisessä on huomioitu vuokrasopimuksen kohdeomaisuuserän luokka, vuokrasopimuksen kesto sekä vuokralle ottajan riskipreemio. Siirtymähetken lisäluoton korkojen painotettu keskiarvo oli 2,30 %.

Johdon harkinta IFRS 16 -standardin soveltamisen yhteydessä

Sopimuksen alkamisajankohtana johto arvioi sopimuksella mahdollisesti olevan vuokra-ajan jatko-option käytön todennäköisyyttä. Mikäli on kohtuullisen varmaa että Tokmanni käyttää kyseisen option, luetaan tämä osaksi vuokra-aikaa ja täten option sisältämä vuokra-aika tulee huomioiduksi vuokravelan ja käyttöoikeuserän arvoon sopimuksen alkamishetkellä. Tokmannin vuokrasopimuksista lähinnä myymäläkiinteistöjen vuokrauksessa tavataan merkittäviä optioehtoja, joilla pääasiassa mahdollistetaan vuokrasopimuksen jatkuminen alkuperäisen sopimuskauden päättyessä.

Sopimuksen kestoa määritettäessä olennaista on huomioida kaikki sopimuksen keston liittyvät merkitykselliset seikat. Alle 12 kuukauden mittaiseksi tarkoitetut lyhytaikaiset vuokrasopimukset jäävät IFRS 16 -standardiin liittyvän helpotuksen piiriin ja niitä ei merkitä taseeseen, vaan tuloslaskelman kuluksi. Mikäli toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus tai jatkettavissa oleva määräaikainen vuokrasopimus on irtisanomisajaltaan alle 12 kuukautta, mutta Tokmannin tavoitteena on jatkaa sopimusta ennalta määrittelemättömän ajan sopimusta irtisanomatta, on kyseessä kuitenkin IFRS 16 -standardin mukainen vuokrasopimus. Lyhytaikaisen sopimuksen muutoshetkellä (vuokrasopimus muuttuu tai vuokra-aika muuttuu) sopimusta tarkastellaan uudelleen uutena sopimuksena.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutukset

IFRS 16 -standardin käyttöönotto vaikuttaa merkittävästi Tokmannin taseeseen, tuloslaskelmaan ja tunnuslukuihin. Taseessa korolliset velat ja pitkäaikaiset varat ovat huomattavasti suuremmat kuin IAS 17:ää sovellettaessa. Tuloslaskemassa aiemmin esitettyjen vuokrien sijaan kirjataan käyttöomaisuuserien poistot ja vuokrasopimusvelasta aiheutuvat korkokulut ja täten Tokmannin käyttökate ja liikevoitto kasvavat. Tuloverot muuttuvat laskennallisen veron kirjauksen johdosta. Standardin käyttöönotto vaikuttaa myös konsernin rahavirtalaskeman esitystapaan kassavirtojen kuitenkin säilyessä ennallaan. Liiketoiminnan rahavirrassa esitetään vuokranmaksut rahoituskulun osalta ja rahoituksen rahavirrassa velan lyhennykset.

Vaikutus avaavaan taseeseen

Tuhatta euroa	31.12.2018	IFRS 16 -vaikutus	1.1.2019
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	86 555	233 941	320 496
Laskennalliset verosaamiset		1 927	1 927
Muut pitkäaikaiset varat	143 176		143 176
Lyhytaikaiset varat	250 514		250 514
Yhteensä	480 244	235 868	716 112
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma	174 535	-7 709	166 825
Pitkäaikaiset korolliset velat	169 342	200 425	369 767
Lyhytaikaiset korolliset velat	3 669	43 153	46 822
Muut velat	132 699		132 699
Yhteensä	480 244	235 868	716 112

IFRS 16 -vaikutus 1.1.2019

Tuhatta euroa	Käyttöoikeusomaisuuserät	Vuokrasopimusvelat
Kiinteistöt	233 123	242 747
Autot	536	556
IT-laitteet	282	275
Yhteensä	233 941	243 577

Vuokrasopimusvelan 1.1.2019 täsmäyttäminen vuokravastuisiin 31.12.2018

Tuhatta euroa	
Operatiiviset vuokrasopimukset 31.12.2018	303 120
Rahoitusleasingsopimukset 31.12.2018	73 645
Diskonntaus käyttäen lisäluoton korkoa	-16 710
Lyhytaikaiset sopimukset	-51
Vähäarvoiset sopimukset	-3 397
Vuokrissa mukana olevat muut kuin vuokrakomponentit	-39 385
Vuokrasopimusvelka 1.1.2019	317 223
josta pitkäaikaiset	270 130
josta lyhytaikaiset	47 093

1.6 Tulevat IFRS-standardit

Myöhemmin voimaan tulevia IFRS-standardeja, jotka vaikuttaisivat Tokmanni Group Oyj:n konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai liitetietoihin niiden käyttöönoton yhteydessä, ei tilinpäätöshetkellä ole tiedossa.

2. Liiketoiminnan kehitys

2.1 Toimintasegmentit

Tokmannin toiminnan luonteesta johtuen konsernilla on vain yksi raportoitava toimintasegmentti. Tämä perustuu siihen, että konsernin ostotoimintoja ja logistiikkaa hoidetaan keskitetysti, myymälöiden perustamisesta ja lopettamisesta päätetään konsernitason ja myymälät katsotaan konsernin jakelukanaviksi ja toimivat kaikki Tokmanni-brändin alla. Konserni toimii vain Suomessa. Koko liikevaihto kertyy Suomessa ja kaikki varat sijaitsevat Suomessa. Konsernilla ei ole yksittäisiä asiakkaita, joilta saatujen tuottojen määrä ylittäisi 10 % konsernin tuotoista.

Ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii toimitusjohtaja, jonka päätöksenteon perusteena tuloksellisuuden arvioinnissa sekä resurssien kohdistamisessa on konsernin liikevoitto.

2.2 Tuotot

Laadintaperiaatteet

Konserni harjoittaa tukku-, vähittäis- ja erikoistavarakauppaa. Liikevaihtoon luetaan tavaroiden ja palveluiden myynti, ja liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla sekä myynnin oikaisuerillä. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle ja on todennäköistä, että myyntiin liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernille. Suurin osa myynnistä on käteis- ja luottokorttimyyntiä, joten myyntituottojen tuloutus tapahtuu tuotteiden luovutuksen yhteydessä.

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot, myyntivoitot aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutuksista, vakuutuskorvaukset sekä muut erilaiset palvelukorvaukset ja provisiot. Palveluista saadut tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu.

Tuhatta euroa	2019	2018
Liikevaihto		
Tavaramyynti	944 135	870 390
Palvelumyynti	141	
Yhteensä	944 276	870 390
Liiketoiminnan muut tuotot		
Palvelutuotot	2 271	2 217
Vuokratuotot	219	293
Muut tuotot	1 762	1 470
Yhteensä	4 251	3 980
Yhteensä	948 527	874 370

Konsernin liikevaihto muodostuu kokonaisuudessaan tavaroiden ja palveluiden myynnistä. Liiketoiminnan muissa tuotoissa esitettävät palvelutuotot sisältävät kauppapaikkojen peliautomaatti- ja veikkausprovisioita. Vuokratuotot koostuvat alivuokralaisilta veloitetuista kiinteistöjen käyttökuluista. Muut tuotot sisältävät muun muassa Mäntsälän logistiikkakeskuksen takaisinvuokrausjärjestelystä johtuvat tuotot ja lavamyynnin.

2.3 Materiaalit ja palvelut

Tuhatta euroa	2019	2018
Ostot tilikauden aikana	-648 291	-588 533
Varastojen lisäys / vähennys	29 765	13 829
Ulkopuoliset palvelut	-553	-381
Yhteensä	-619 079	-575 084

2.4 Liiketoiminnan muut kulut

Laadintaperiaatteet

Liiketoiminnan muissa kuluissa esitetään muut kuin myytyjen suoritteiden hankintamenot kuten vuokra-, markkinointi-, kiinteistöjen ja kauppapaikkojen ylläpitokulut, tietojärjestelmäkulut sekä ulkopuoliset palvelut. Liiketoiminnan muissa kuluissa esitetään myös aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutuksesta syntyvät tappiot sekä hyödykeriskien suojaukseen käytettyjen johdannaisten realisoituneet ja realisoitumattomat tappiot.

Tuhatta euroa	2019	2018
Vuokratkulut	-3 847	-49 526
Markkinointikulut	-14 344	-15 160
Kiinteistöjen ja kauppapaikkojen kulut	-33 425	-34 342
Tietohallintokulut	-7 068	-5 113
Ulkopuoliset palvelut	-9 225	-10 329
Muut kulut	-17 002	-12 974
Yhteensä	-84 912	-127 444

Taulukossa esitetty Muut kulut -ryhmä sisältää vuokratyövoimaan ja muihin henkilöstömenoihin ja matkustamiseen liittyviä kuluja sekä konttori- ja hallintokuluja. Muut kulut sisältävät myös muut liiketoiminnankulut kuten luottokorttiprovisiot, pankki- ja vakuutuskulut.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä 1.1.2019 alkaen ei taseessa esitettävien vuokrasopimusten osalta kirjata vuokratulua ja näin ollen vuosien 2019 ja 2018 osalta vuokratulot eivät ole vertailukelpoiset. Tilikauden vuokratulot käsittävät muiden vuokrasopimusten muuttavat vuokrat, joista annetaan lisätietoa liitteessä 3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

Tilintarkastajien palkkiot

Tuhatta euroa	2019	2018
PricewaterhouseCoopers Oy		
Tilintarkastus	-105	
Muut palvelut	-4	
Yhteensä	-109	
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastus		-96
Muut palvelut	-8	-26
Veroneuvonta	-10	-5
Yhteensä	-18	-127
Yhteensä	-127	-127

2.5 Poistot

Tuhatta euroa	2019	2018
Aineettomat hyödykkeet		
IT-ohjelmat ja lisenssit	-1 650	-1 664
Muut aineettomat hyödykkeet	-20	-20
Yhteensä	-1 670	-1 684
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-51 891	-6 618
Koneet ja kalusto	-7 609	-6 384
Yhteensä	-59 500	-13 002
Yhteensä	-61 171	-14 686

Konsernissa ei ole kirjattu arvonalentumisia aineellisista tai aineettomista hyödykkeistä raportointikausilla.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä 1.1.2019 alkaen taseeseen kirjattavien vuokrasopimusten osalta kirjataan käyttöomaisuuserien poistot ja näin ollen vuosien 2019 ja 2018 osalta poistot eivät ole vertailukelpoiset.

Käyttöoikeusomaisuuserien poistot kohdeomaisuuseräluokittain esitetään liitetiedossa 3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

2.6 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Laadintaperiaatteet

Konserniin kuuluvilla yrityksillä on maksupohjaisia eläkejärjestelyjä, joihin liittyvät maksut kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sillä kaudella johon veloitus liittyy. Konsernilla ei ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta.

Tuhatta euroa	2019	2018
Palkat ja palkkiot	-94 235	-87 092
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-16 822	-16 641
Muut henkilösivukulut	-2 929	-3 173
Yhteensä	-113 986	-106 906
Konsernin henkilömäärä keskimäärin tilikaudella	3 647	3 415

Koko henkilökuntaa koskevan tulospalkkiomallin mukaan palkkio perustuu neljännesvuosittaiseen myynnin toteutumiseen ja leikkurina mallissa toimii katemarginaali. Palkkio maksetaan Tokmannin henkilöstölle, jolle Tokmanni on tarkastelukaudella maksanut palkkaa ja joka on kyseisellä kaudella ollut töissä. Henkilön pitää olla myös maksuhetkellä työsuhteessa Tokmanniin. Tulospalkkioiden kuluvaikutus tilikaudella oli 1 380 tuhatta euroa (1 398 tuhatta euroa).

Konsernin avainhenkilöille suunnattu vuosiperusteinen palkkio-ohjelma jakautuu kahteen osaan: vuosittain rahana maksettavaan lyhyen aikavälin bonukseen ja kolmen vuoden aikavälillä maksuun tulevaan osakepohjaiseen pitkän aikavälin bonukseen. Osakepalkkio-ohjelma on yhtiön pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä yhtiön johdolle ja avainhenkilöille. Vuosiperusteisen palkkio-ohjelman tavoitteet perustuivat yhtiön kasvuun ja tulokseen. Osakepohjaisen pitkän aikavälin tavoitteet ansaintajaksolta 2019 perustuivat konsernin tulokseen per osake (EPS) ja yhtiön markkina-arvon kehitykseen.

Konsernin avainhenkilöille suunnatusta vuosiperusteisesta palkkio-ohjelmasta vuodelle 2019 kirjattiin kuluja 1 000 tuhatta euroa (569 tuhatta euroa) ja osakepalkkiojärjestelmästä kirjatut kulut olivat 280 tuhatta euroa (105 tuhatta euroa). Lisätietoa osakeperusteisista palkkiosta esitetään kohdassa 4.1 Oma pääoma, Osakeperusteiset maksut.

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 5.1 Lähipiiritapahtumat.

2.7 Rahoitustuotot ja -kulut

Tuhatta euroa	2019	2018
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot		
Korkotuotot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista	22	7
Osinkotuotot	2	1
Valuuttakurssivoitot rahavaroista	-1	0
Muut rahoitustuotot	0	4
Yhteensä	22	12
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusveloista	-1 527	-1 710
Korkokulut vuokrasopimuksista	-8 793	
Korkokulut rahoitusleasingsopimuksista		-3 755
Valuuttakurssitappiot rahavaroista	-2	-8
Muut rahoituskulut	-155	-123
Yhteensä	-10 476	-5 595
Yhteensä	-10 454	-5 583

Valuuttakurssieroja on rahoitustuottojen ja -kulujen lisäksi kirjattu tilikauden ostoihin. Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutoksia on kirjattu tilikauden ostojen oikaisuiksi -81 tuhatta euroa (263 tuhatta euroa). Hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutoksia on kirjattu liiketoiminnan muiden kulujen oikaisuiksi -968 tuhatta euroa (1 396 tuhatta euroa).

IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä 1.1.2019 alkaen taseeseen kirjattavien vuokrasopimusten osalta kirjataan vuokrasopimusvelasta aiheutuvat korkokulut. Tämän seurauksena korkokulut esitetään omilla riveillään, tilikaudella Korkokulut vuokrasopimuksista ja vertailukaudella Korkokulut rahoitusleasingsopimuksista.

2.8 Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Laadintaperiaatteet

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi niiden liittyessä suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin, jolloin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot liittyvät aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä verotuksessa vähennyskelpoiseen liikearvoon. Laskennalliset verot lasketaan tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla ja verokantojen muuttuessa tiedossa olevalla uudella verokannalla, mikäli se on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Tuloverot

Tuhatta euroa	2019	2018
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-12 156	-8 415
Edellisten tilikausien verot	41	53
Laskennallisten verojen muutos	310	-556
Yhteensä	-11 806	-8 918

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma

Tuhatta euroa	2019	2018
Tulos ennen veroja	58 932	44 668
Verot laskettuna kotimaan verokannalla 20,0 % (20,0 %)	-11 786	-8 934
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	0	0
Verovapaat tuotot	0	0
Vähennyskeltottomat kulut	-56	-32
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-5	-5
Verot aikaisemmilta tilikausilta	41	53
Yhteensä	-11 806	-8 918

Tokmanni Group Oyj:ssä on keskeneräinen arvonlisäveron vähennysoikeutta koskeva asia verottajan kanssa, johon ei vielä ole saatu päätöstä. Riidanalaisen arvonlisäveron määrä on noin 100 tuhatta euroa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat**Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2019 aikana**

Tuhatta euroa	1.1.2019	Kirjattu tulosvaikutteisesti	31.12.2019
Laskennalliset verosaamiset			
Vuokrasopimukset		6 074	6 074
Rahoitusleasingsopimukset	3 681	-3 681	
Myynti- ja takaisinvuokrausjärjestely	1 459	-99	1 360
Muut erät	42	-17	25
Yhteensä	5 182	2 278	7 460
Laskennalliset verovelat			
Verotuksessa vähennyskelpoisen liikearvopoiston peruutus	3 618	129	3 747
Kertyneet poistoerot	1 064	115	1 179
Muut erät	967	-204	762
Yhteensä	5 649	39	5 688
Laskennallinen nettoverosaaminen			1 770
Laskennallinen nettoverovelka	467		

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2018 aikana

Tuhatta euroa	1.1.2018	Kirjattu tulosvaikutteisesti	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset			
Rahoitusleasingsopimukset	3 482	199	3 681
Myynti- ja takaisinvuokrausjärjestely	1 558	-99	1 459
Muut erät	103	-61	42
Yhteensä	5 143	39	5 182
Laskennalliset verovelat			
Verotuksessa vähennyskelpoisen liikearvopoiston peruutus	3 598	20	3 618
Kertyneet poistoerot	792	273	1 064
Muut erät	664	302	967
Yhteensä	5 054	595	5 649
Laskennallinen nettoverosaaminen	89		
Laskennallinen nettoverovelka			467

Laskennalliset verosaamiset ja -velat esitetään taseessa netotettuna ja tämä muutos on huomioitu myös vertailutietoihin.

Konsernilla ei ole käyttämättömiä vahvistettuja tappioita tilikauden päättymishetkellä.

3. Varat ja velat

3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Laadintaperiaatteet

Yleiset periaatteet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet muodostuvat maa-alueista, rakennuksista ja niihin liittyvistä perusparannusmenoista sekä koneista ja kalustosta. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Hyödykkeistä, lukuun ottamatta maa-alueita, tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa, maa-alueista ei tehdä poistoja. Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi ja kun se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti, poistoja ei enää kirjata.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	15	vuotta
Koneet ja kalusto	3-15	vuotta

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulostaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa tai kuluissa. Myyntivoitto tai -tappio määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintameno erotuksena. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden normaalit korjaus-, huolto- ja ylläpitomenot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne toteutuvat.

Omaisuuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvaamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Vuokrasopimusten laadintaperiaatteet

Tokmanni vuokraa käyttöönsä myymälätiloja, Mäntsälän logistiikkakeskuksen, ajoneuvoja ja laitteistoja. IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia sovelletaan konsernissa 1.1.2019 alkaen, eikä vertailutietoja ole oikaistu siirtymän yhteydessä. Standardin käyttöönotto tuo merkittävän osan Tokmannin vuokrasopimuksista taseeseen ja ennen siirtymää aineelliseen käyttöomaisuuteen liittyvät vuokrasopimukset olivat joko operatiivisia vuokrasopimuksia tai rahoitusleasingsopimuksia. Operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi luokitelluista vuokrasopimuksista on siirtymähetkellä kirjattu käyttöoikeusomaisuuserä ja sitä vastaava vuokrasopimusvelka. Rahoitusleasingsopimuksista on ennen siirtymähetkeä kirjattu taseeseen aineellinen käyttöomaisuuserä ja rahoitusvelka ja siirtymän jälkeen ne lukeutuvat IFRS 16 -standardin mukaisiin vuokrasopimuksiin.

Tokmannilla on muutamia edelleenvuokraussopimuksia, jotka liittyvät toimisto- tai myymälätilan vuokraamiseen ulkopuoliselle toimijalle. Näiden sopimusten merkitys on vähäinen, eikä näitä huomioida konsernin IFRS 16:n mukaisina vuokrasopimuksina.

Tokmanni arvioi sopimuksen syntymähetkellä onko kyseessä IFRS 16 -standardin tarkoittama vuokrasopimus. Sama arviointi toteutetaan myös aina sopimuksen ehtojen muutoshetkellä. Olennaista vuokrasopimuksen tunnistamisessa on tarkastella antaako sopimus oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan sopimuksessa määritellyn tai mahdollistavan ajanjakson aikana sovitulla vastikkeella. Vuokrasopimuksiin liittyy lukuisia eri ehtoja, jotka neuvotellaan aina tapaus- tai käyttöoikeusomaisuuseräkohtaisesti. Muutamiin vuokrakohteisiin liittyy erillisiä vuokravakuuksia ja konserni ei voi käyttää vuokrasopimuskohteita lainojen vakuutena.

Vuokra-ajalla tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka aikana vuokrasopimusta ei voida tai aiota purkaa. Vuokra-aika alkaa sopimuksen alkamisajankohdasta ja sisältää myös sellaiset ajanjaksot, joilta vuokralle antaja ei peri vuokraa. Vuokra-aikaan luetaan myös toteutettavissa olevat jatkamis- tai päättämisoptiot, mikäli option käyttäminen on kohtuullisen varmaa. Tokmannin vuokrasopimusten vuokra-ajat vaihtelevat 12 kk irtisanomisajalla toistaiseksi voimassa olevista sopimuksista aina 15 vuoden määräaikaisiin sopimuksiin. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten osalta todennäköisen vuokra-ajan arvioissa huomioidaan vuokrakohteen omaisuuserän tärkeys Tokmannille sekä muun muassa vuokrasopimuksen päättämiseen ja mahdolliseen korvaamiseen liittyvät menot. Toistaiseksi voimassa oleviin sekä optioehtoja sisältäviin sopimuksiin liittyy merkittävää johdon harkintaa. Sopimuksen keston arvioimisessa huomioidaan muun muassa sopimuskohteen sijainti, merkitys Tokmannin liiketoiminnalle ja vaihtoehtojen sopimuskohteiden saatavuus. Sopimuksen kesto perustuu aina tarkasteluhetken olosuhteille.

Konsernin korolliset velat kasvavat vuokrasopimuksen alkaessa ja velan tasearvo perustuu tulevien vuokrien nykyarvoon. Diskonttaus korkona käytetään ensisijaisesti vuokrasopimuksen sisäistä korkokantaa. Tokmannin myymäläkiinteistöihin liittyvien vuokrasopimusten kohdalla on tavanomaista, että vuokrasopimuksen sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä ja tällöin

käytetään lisäluoton korkoa, jota Tokmanni maksaisi lainatessaan varat, joita tarvittaisiin kyseisen käyttöoikeusomaisuudenhankintaan vastaavaksi ajaksi. Lisäluoton koron osatekijät ovat riskitön viitekorko sekä lisäluoton luottoriskimarginaali. Lisäluoton koron määrittämiseen liittyy johdon harkintaa ja korkoa arvioitaessa huomioidaan omaisuususerän luonne, vuokrasopimuksen kesto sekä arviointihetken mukaiset konsernin riskitekijät. Mahdollisuuksien mukaan koron määrittämisessä huomioidaan myös ulkopuoliselta taholta saatua rahoitusta, jota oikaistaan mahdollisten rahoituksen saannin jälkeen tapahtuneiden muutosten osalta. Vuokrasopimusten perusteella maksettavat vuokrat kohdistuvat pääomaan ja rahoitusmenoon, joka kirjataan tulosvaikutteisesti vuokra-aikana. Jäljellä olevan velan korkoprosentti on jokaiselta jäljellä olevalta kaudelta yhtä suuri.

Vuokrasopimusvelan arvo määritetään alkuperäisen arvostamisen hetkellä seuraavin periaattein:

- Mukaan luetaan kohdeomaisuuserän vielä maksamattomat, vuokra-aikana suoritettavat kiinteät maksut, joista vähennetään mahdolliset saatavat kannustimet. Indeksiin tai hintatasoon perustuvat tulevat maksut huomioidaan sopimuksen alkamisajankohdan mukaisella indeksillä tai hintatasolla.
- Huomioidaan summat, joita konsernin odotetaan maksavan jäännösarvotakuiden perusteella.
- Huomioidaan tulevaisuuden vuokrat sellaisten jatko-optioiden osalta, jotka tullaan todennäköisesti käyttämään.
- Huomioidaan mahdolliset sopimukseen liittyvät ennenaikaisen päättämisen sanktiot sekä mahdolliset osto-optiot, mikäli on todennäköistä että näihin seikkoihin liittyviä optioita tullaan käyttämään.

Vuokrasopimuksen perusteella muodostuva vuokrasopimusvelka arvostetaan alkuperäisen arvostamisen jälkeen efektiivisen koron menetelmällä. Vuokrasopimusvelka arvioidaan uudelleen kassavirran muuttuessa ja näin tapahtuu muun muassa maksuja määrittävän indeksin tai vaihtuvan koron muuttuessa alkuperäisen vuokrasopimuksen ehtojen mukaisesti. Indeksimuutoksen perusteella tehty uudelleenarviointi tehdään vuokrasopimuksen alkuperäisen arvostamisen diskonttaus korkoa käyttämällä. Vuokra-ajan muutoksen yhteydessä uudelleenarviointi tehdään muutoshetken mukaisella korkokannalla. Vuokrasopimusvelan muutos saatetaan myös käyttöoikeusomaisuuserän oikaisuksi.

Konsernin varat kasvavat vuokrasopimuksen alkamishetkellä lasketun käyttöoikeusomaisuuserän perusteella ja omaisuususerä poistetaan vuokratkauden aikana. Poistot tehdään lähtökohtaisesti tasapoistoina omaisuususerän taloudellisenä vaikutusajana tai tätä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Käyttöoikeusomaisuuserän arvo määritetään alkuperäisen arvostamisen hetkellä seuraavin periaattein:

- Mukaan luetaan vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukainen määrä.
- Huomioidaan vuokrasopimuksen alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat, joista vähennetään mahdollisesti saadut kannustimet sekä mahdolliset alkuvaiheen välittömät menot.
- Huomioidaan mahdolliset ennallistamismenot, joilla tarkoitetaan vuokrakohteeseen liittyvän purkamisen, poistamisen tai alkuperäiseen kuntoon palauttamisen aiheuttamat menot. Velvoite ennallistamismenon maksamiselle syntyy sopimuksen alkamisajankohtana tai kun omaisuususerää on käytetty tietty ajanjakso.

Lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin omaisuususeriin sovelletaan poikkeuskäsittelyä ja nämä erät jäävät taseen ulkopuolelle. Erät kirjataan ajan kulumisen perusteella tuloslaskelmaan vuokrakuluksi.

Jatkamis- ja päättämisoptiot

Tokmannin menestyksekkään liiketoiminnan kannalta on tavoiteltavaa pysyä hyvällä kauppapaikalla pitkään. Tästä johtuen vuokrasopimukseen pyritään saamaan optioehtoja, joilla mahdollistetaan vuokrasopimuksen jatkuminen alkuperäisen sopimuskauden päättyessä näin haluttaessa. Tokmannin optioiden käytön todennäköisyyteen vaikuttavat oleellisesti konsernin sisäisten mittareiden lisäksi myös monet ulkopuoliset tekijät, kuten kilpailutilanne, muutokset kaupunki- ja kuntarakenteessa sekä yleinen taloudellinen tilanne.

Sopimuksen alkamisajankohtana johto arvioi sopimuksella mahdollisesti olevan vuokra-ajan jatko-option käytön todennäköisyyttä ja mikäli on kohtuullisen varmaa, että Tokmanni käyttää kyseisen option, luetaan tämä osaksi vuokra-aikaa. Täten option sisältämä vuokra-aika tulee huomioiduksi vuokravelan ja käyttöoikeuserän arvoon sopimuksen alkamishetkellä. Vuokra-aikaa arvioidaan uudelleen, mikäli tapahtuu jokin aiempaan arvioon vaikuttava merkittävä tapahtuma tai olosuhteiden muutos, ja tällöin vuokra-ajan muuttumisen aikaansaama taloudellinen vaikutus kirjataan taseeseen käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokrasopimusvelkojen oikaisuna.

Jatko-optioiden käyttöä puoltavat muun muassa seuraavat johdon arvioinnin alaisena olevat seikat:

- Vuokrakohteen kannattavuus, sijainti ja asettuminen suhteessa kilpailijoihin ovat tarkoituksenmukaisella tasolla. Johto seuraa olosuhteiden muuttumista jatkuvasti tältä osin.
- Kohteeseen vuokrasopimuksen voimassaoloaikana jo tehdyt perusparannusmenot, joista voidaan odottaa taloudellista hyötyä myös jatko-optiokaudella.
- Jatko-option käyttämättä jättämisen aikaansaamat resurssitarpeet, jotka liittyisivät uuden sopimuskohteen etsimiseen, sopimusneuvotteluihin ja potentiaalisen uuden vuokrakohteen muokkaamiseen.
- Vuokrakohteen jatko-optiokaudelle muodostuva hintataso verrattuna markkinahintaan.

- Vuokrakohteessa jo toteutunut vuokra-aika, joka indikoi osaltaan myös tulevan vuokrasuhteen jatkumisen todennäköisyyttä.

Muuttuvat vuokrat

Eräissä konsernin myymälätiloihin liittyvissä vuokrasopimuksissa on sovittu vuokramaksuista, jotka perustuvat joko osittain tai täysin sopimuskohteena olevan myymälän liikevaihtoon. Mikäli vuokrasopimuksella on määritetty liikevaihdosta riippumaton minimivuokrataso, luetaan tämä vuokranmaksun osuus osaksi käyttöoikeusomaisuuserän tasearvoa. Mahdollinen minimivuokratason ylittävä liikevaihtoperusteinen osuus puolestaan kirjataan tulosvaikutteisesti tilikaudelle. Muuttuvia vuokria koskevat ehdot ovat tavanomaisia kauppakeskuskohteissa.

Myynti- ja takaisinvuokraustapahtuma

Tokmannin taseessa oleva myynti- ja takaisinvuokraustapahtuma on osa käyttöoikeusomaisuuserää ja vuokrasopimusvelkaa. IAS 17:ää sovellettaessa tapahtumaa on käsitelty myyntinä ja rahoitusleasingsopimuksena. IFRS 16 -standardiin siirtymisen yhteydessä Tokmanni jatkaa myyntivoiton jaksottamista vuokra-ajalle sekä omaisuuserän käsittelemistä vuokrasopimuksena.

Jäännösarvotakuut

Jäännösarvotakuiden perusteella maksettavaksi odotettavat määrät arvioidaan ja luetaan osaksi vuokrasopimusvelkaa sen alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Jäännösarvotakuista esiintyy muutamassa Rakennukset ja rakennelmat - käyttöomaisuuserään lukeutuvassa vuokrasopimuksessa. Jäännösarvotakuiden vaikutus konsernin toimintaan ja talouteen ei ole merkittävä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kokonaisuus esitetään taseessa yhdellä rivillä ja IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä tässä liitetiedossa erät jaotellaan ryhmiin aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja vuokrasopimuksiin liittyvät käyttöoikeusomaisuuserät. IFRS-siirtymän vaikutus 1.1.2019 käyttöoikeusomaisuuserään on 233 941 tuhatta euroa. Siirtymän vaikutuksista kuvataan lisää konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteissa, kohdassa 1.5 Uusien tai uudistettujen standardien käyttöönotto – IFRS 16 Vuokrasopimukset.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2019

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut	Yhteensä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		4 431	26 629	254	31 314
Käyttöoikeusomaisuuserät		288 363	818		289 181
Kirjanpitoarvo 1.1.		292 795	27 447	254	320 496
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	208	5 975	28 839	758	35 781
Käyttöoikeusomaisuuserät		278 493	762		279 255
Kirjanpitoarvo 31.12.	208	284 469	29 601	758	315 036

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2018

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut	Yhteensä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		4 459	23 965	81	28 506
Rahoitusleasingsopimukset		60 037	84		60 121
Kirjanpitoarvo 1.1.		64 497	24 049	81	88 627
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		4 431	26 629	254	31 314
Rahoitusleasingsopimukset		55 240	0		55 240
Kirjanpitoarvo 31.12.		59 672	26 629	254	86 555

Rakennukset ja rakennelmat sisältävät myös niihin liittyviä vuokrahuoneistojen perusparannusmenoja. Konserni on vuokrannut ulkopuolisilta tahoilta logistiikka- ja myymäläkiinteistöjä, autoja ja IT-laitteita.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (ilman käyttöoikeusomaisuuseriä) 2019

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.		12 801	67 135	254	80 190
Hankintamenon lisäykset tilikaudella	208	3 163	8 574	2 034	13 979
Hankintamenon vähennykset tilikaudella			-276		-276
Siirrot erien välillä		524	1 006	-1 530	
Hankintameno 31.12.	208	16 489	76 439	758	93 893
Kertyneet poistot					
Kertyneet poistot 1.1.		-8 370	-40 506		-48 875
Tilikauden poistot		-2 143	-7 270		-9 413
Vähennysten poistot			176		176
Kertyneet poistot 31.12.		-10 513	-47 600		-58 113
Kirjanpitoarvo 1.1.		4 431	26 629	254	31 314
Kirjanpitoarvo 31.12.	208	5 975	28 839	758	35 781

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (ilman rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta) 2018

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.		10 896	58 117	81	69 094
Hankintamenon lisäykset tilikaudella		1 905	9 041	5 319	16 266
Hankintamenon vähennykset tilikaudella			-24	-5 147	-5 171
Hankintameno 31.12.		12 801	67 135	254	80 190
Kertyneet poistot					
Kertyneet poistot 1.1.		-6 436	-34 152		-40 588
Tilikauden poistot		-1 933	-6 373		-8 306
Vähennysten poistot			19		19
Kertyneet poistot 31.12.		-8 370	-40 506		-48 875
Kirjanpitoarvo 1.1.		4 459	23 965	81	28 506
Kirjanpitoarvo 31.12.		4 431	26 629	254	31 314

Vuokratut omaisuuserät 31.12.2018 saakka

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyi 31.12.2018 rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin mukaisesti.

Rahoitusleasingsopimuksilla hankitut omaisuuserät 2018

Tuhatta euroa	Rakennukset ja rakennelmat
Hankintameno	81 139
Kertyneet poistot	-25 899
Kirjanpitoarvo 31.12.	55 240

Rahoitusleasingsopimusten perusteella suoritettuja muuttuvia vuokria oli vuonna 2018 147 tuhatta euroa. Muuttuvat vuokrat sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.

Vuokrasopimukset 1.1.2019 alkaen

Vuokrasopimuksista kirjataan 1.1.2019 alkaen käyttöoikeusomaisuuserä ja velka.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton yhteydessä 1.1.2019 kirjattiin siirtymän aikaansaama oikaisu, jota kuvataan tarkemmin liitteessä 1.5 Uusien ja uudistettujen standardien käyttöönotto – IFRS 16 Vuokrasopimukset.

Vuokrasopimusten taseessa esitettävät määrät 2019

Tuhatta euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Käyttöoikeusomaisuuserät			
Kirjanpitoarvo 1.1.	288 363	818	289 181
Kirjanpitoarvo 31.12.	278 493	762	279 255
Käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset	12 530	331	12 861
Vuokrasopimusvelat			
Pitkäaikaiset	269 571	559	270 130
Lyhytaikaiset	46 821	272	47 093
Vuokrasopimusvelat 1.1.	316 392	831	317 223
Pitkäaikaiset	258 974	442	259 416
Lyhytaikaiset	49 872	332	50 204
Vuokrasopimusvelat 31.12.	308 846	774	309 620

Käyttöoikeusomaisuuden lisäykset liittyvät tilikauden 2019 aikana uusiin myymälöihin liittyviin vuokrasopimuksiin (Rakennukset ja rakennelmat) sekä työsuhteautojen sopimusten uusimiseen (Koneet ja kalusto).

Jatko-optioiden käyttämiseen liittyvän uudelleenarvioinnin aikaansaama vuokra-aikojen oikaisun vaikutus taseeseen merkittyjen käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokrasopimusvelkojen arvoon oli tilikaudella 1 978 tuhatta euroa.

Tilikauden 2019 lopussa arvioidaan tulevaisuudessa maksettavaksi tulevia, diskonttaamattomia jäännösarvoja olevan 140 tuhatta euroa. Kyseinen jäännösarvo on luettu osaksi taseessa esitettäviä vuokrasopimusvelkoja.

Vuokrasopimusten tuloslaskelmassa esitettävät määrät

Tuhatta euroa	2019
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot	
Rakennukset ja rakennelmat	-49 748
Koneet ja kalusto	-339
Yhteensä	-50 087
Vuokrasopimukseen liittyvät muut erät	
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	-8 793
Muuttuviin vuokriin liittyvät kulut (ei osa vuokrasopimusvelkoja)	-432
Lyhytaikaisiin vuokrasopimukseen liittyvät kulut (2-12 kk)	-1 485
Arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin liittyvät kulut	-1 932
Tuotot käyttöoikeusomaisuuserien edelleenvuokrauksesta	219
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta yhteensä	-56 522

3.2 Aineettomat hyödykkeet

Laadintaperiaatteet

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistymisestä syntyvä liikearvo kirjataan määrään jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja lisäksi aina, kun on viitteitä arvonalentumisesta.

Liikearvoon liittyvä harkinnanvaraisuus

Arvonalentumistestauksessa konserni joutuu arvioimaan viitteitä arvonalentumisista käyttäen hyväksi sekä sisäisiä ja ulkoisia tietolähteitä. Konsernin johdon on tehtävä arvioita analysoidessaan näistä lähteistä saatavia tietoja ja tehdessään johtopäätöksiä. Määrittäessään käyttöarvoa konserni tekee arvioita tulevasta markkinakehityksestä, kuten kasvuvauhdista ja kannattavuudesta. Vaikutuksiltaan merkittävimpiä arvioiden perustana olevia tekijöitä ovat keskimääräinen liikevoittomarginaalin taso (liikevoitto/liikevaihto) ja diskonttauskorko. Näiden oletusten muutokset voivat vaikuttaa olennaisesti arvioituihin tulevaisuudessa kertyviin rahavirtoihin. Liikearvon kohdistaminen ja testauskäytäntö -kappaleessa on esitetty lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Konsernin muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääasiassa IT-ohjelmista ja lisensseistä. Ne arvostetaan hankintamenoon vähennettyinä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Hankintameno muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi käyttötarkoitustaan varten.

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistot niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Määräaikaan sidotut aineettomat hyödykkeet kirjataan poistoina kuluiksi sopimuskauden kuluessa. Poistojen kirjaaminen lopetetaan silloin, kun aineeton hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi. Muiden aineettomien hyödykkeiden poistoaika on keskimäärin viisi vuotta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti.

Aineettomat hyödykkeet 2019

Tuhatta euroa	Liikearvo	IT-ohjelmat ja lisenssit	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.	134 566	15 741	140	549	150 996
Hankintameno lisäykset tilikaudella	450	1 201		317	1 968
Hankintameno vähennykset tilikaudella		-17		-44	-61
Siirrot erien välillä		172		-172	
Hankintameno 31.12.	135 016	17 097	140	649	152 903
Kertyneet poistot					
Kertyneet poistot 1.1.		-10 513	-92		-10 604
Tilikauden poistot		-1 650	-20		-1 670
Vähennysten poistot		5			5
Kertyneet poistot 31.12.		-12 158	-112		-12 270
Kirjanpitoarvo 1.1.	134 566	5 228	48	549	140 392
Kirjanpitoarvo 31.12.	135 016	4 939	28	649	140 633

Aineettomat hyödykkeet 2018

Tuhatta euroa	Liikearvo	IT-ohjelmat ja lisenssit	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.	128 566	12 467	140	1 159	142 333
Hankintameno lisäykset tilikaudella	6 000	3 273		2 121	11 394
Hankintameno vähennykset tilikaudella				-2 731	-2 731
Hankintameno 31.12.	134 566	15 741	140	549	150 996
Kertyneet poistot					
Kertyneet poistot 1.1.		-8 848	-72		-8 920
Tilikauden poistot		-1 664	-20		-1 684
Kertyneet poistot 31.12.		-10 513	-92		-10 604
Kirjanpitoarvo 1.1.	128 566	3 619	68	1 159	133 413
Kirjanpitoarvo 31.12.	134 566	5 228	48	549	140 392

Konsernilla ei ole rahoitusleasingsopimuksilla hankittua aineetonta omaisuutta.

Konserni on hankkinut Pohjois-Suomesta neljä myymälää: Centtilän Keminmaalta, Säästökuopan Sodankylästä sekä TEX-myymlät Rovaniemeltä ja Kemijärveltä. Liiketoiminnot siirtyivät Tokmannin haltuun 1.1.2019. Kauppahinta maksettiin käteisellä tilikaudella 2018. Hankinnassa syntyi liikearvoa 450 tuhatta euroa, joka on verotuksessa vähennyskelpoinen. Liiketoimintakaupassa siirtyi konserniin vaihto-omaisuutta 2 549 tuhatta euroa, joka sisältyy konsernin vaihto-omaisuuden arvoon. Liiketoimintakauppa mahdollistaa Tokmanni-konsernille laajemman maantieteellisen kattavuuden sopivasti sijoittuvien liikepaikkojen johdosta.

Liikearvon kohdistaminen ja testauskäytäntö

Tokmannin arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu konsernitasolle, joka muodostaa yhden rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän ja konsernin raportoitavan segmentin.

Rahavirtaa tuottavan yksiköiden ryhmä testataan arvonalentumisen varalta vertaamalla rahavirtaa tuottavan yksiköiden ryhmän kirjanpitoarvoa sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Testattava kirjanpitoarvo sisältää liikearvon, aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä nettokäyttöpääoman. Konserni suorittaa liikearvon vuosittaisen arvonalentumistestauksen kunkin tilikauden viimeisen neljänneksen aikana. Arvonalentumistestaus tehdään aina myös silloin, kun esiintyy viitteitä siitä, että omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön ryhmän kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaa sen kirjanpitoarvon. Konsernilla ei ole liikearvon lisäksi muita aineettomia hyödykkeitä, joilla katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Arvonalentumistappio on määrä, jolla omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan ryhmän kirjanpitoarvo ylittää vastaavan erän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumistappion kirjaaminen heikentää konsernin tulosta ja siten omaa pääomaa, mutta sillä ei ole vaikutusta konsernin rahavirtoihin. Aineellisten ja vaikutusajaltaan rajallisten aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Tilikausien 2019 ja 2018 aikana liikearvosta ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Rahavirtojen määrittäminen

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Tokmannin liikearvon testauksessa kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvoon (nykyarvoon), joka on määritetty diskonttaamalla arvioidut vastaiset nettorahavirrat tarkasteluajankohtaan.

Vastaiset arvioidut nettorahavirrat koostuvat kahdesta osasta: johdon hyväksymään liiketoimintasuunnitelmaan perustuvien seuraavien kolmen vuoden jakson rahavirroista sekä ennustejakson jälkeisestä ns. terminaaliarvosta. Uusperustanta on huomioitu siten, että testauspäivään mennessä uudet myymälät, joista investointipäätökset on tehty, on otettu mukaan ennusteeseen. Terminaaliarvo on määritetty ekstrapoloimalla ennusteisiin perustuvat rahavirrat. Ennustejakson jälkeisten vuosien kasvutekijä on laskelmissa 0,5 %, jonka ei arvioida ylittävän toimialan ennustettua pitkän aikavälin kasvua.

Oletukset rahavirtojen kasvusta ja kannattavuuden parantumisesta kuvaavat johdon käsitystä myynnin ja kustannusten kehityksestä ennustekaudella. Liiketoimintasuunnitelman ja ennusteiden perusteella laskettuja rahavirtoja on kuitenkin oikaistu arvonalentumistestauksessa siten, että niistä on eliminoitu ne vastaiset rahavirrat, joiden odotetaan syntyvän sellaisista uudelleenjärjestelyistä, joihin ei ole vielä sitouduttu, sekä rahavirrat, joiden odotetaan syntyvän omaisuuserän suorituskyvyn parantamisesta tai lisäämisestä.

Arvonalentumistestauksissa käytetyt oletukset ovat pääosin samat kuin liiketoimintasuunnitelmassa ja ennusteissa käytetyt oletukset. Käytetyt oletukset perustuvat toteutuneeseen kehitykseen sekä ulkoisista informaatiolähteistä saatuihin markkinatietoihin. Tulevaisuuden rahavirtaennusteiden määrittämisessä eniten johdon harkintaa vaativat oletukset liittyvät markkina- ja kannattavuusnäkyymiin. IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä vuokrasopimuksista kirjatut käyttöoikeusomaisuuserät ovat myös arvonalentumistestauksen kohteena.

Mikäli rahamäärien laskemisessa käytetyt oletukset muuttuvat, arvonalentumistestauksessa käytetty kerrytettävissä oleva rahamäärä saattaa muuttua.

Diskonttauskorko

Kerrytettävän rahamäärän diskonttauskorkona on käytetty Tokmannille laskettua ennen veroja määritettyä keskimääräistä pääoman tuottovaatimusta (weighted average cost of capital, WACC). Tuottovaatimuksen osatekijät ovat riskitön korko, oman pääoman beta, markkinariskipremio, pieniyhtiön riskilisä, vieraan pääoman marginaali sekä käytetty pääomarakenne. Ennen veroja määritetty WACC oli 7,0 % (8,8 %). Arvonalentumistestauksen diskonttauskoron eri komponentit perustuvat verrokkiryhmästä johdettuun tietoon, jossa on huomioitu IFRS 16 -vaikutukset.

Arvonalentumistestauksen herkkyyssanalyysit

Käyttöarvon määrittämisessä käytetyt keskeiset oletukset ovat Tokmannin johdon määrittelemiä. Merkittävimmät oletukset ovat:

- diskonttauskorko; ja
- keskimääräinen liikevoittotaso (liikevoitto/liikevaihto)

Oletukset pohjautuvat tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan realistisia näissä olosuhteissa. Konsernin johtoryhmä ja hallitus on hyväksynyt käytetyt oletukset.

Herkkyyssanalyysit on laadittu olettaen, että keskimääräinen liikevoittotaso laskisi sekä ennustekaudella että sen jälkeen tai että diskonttauskorko nousisi. Alla olevassa taulukossa on esitetty keskeisen oletuksen muutos, joka (muiden oletusten säilyessä entisellään) aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi tällöin yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

2019	Käytetty arvo	Muutos
1. Diskonttauskorko (ennen veroja määritetty)	7,0 %	12,1 %-yksikön kasvu
2. Keskimääräinen liikevoittotaso (liikevoitto/liikevaihto)	8,0 %	4,2 %-yksikön lasku kunakin vuonna

2018	Käytetty arvo	Muutos
1. Diskonttauskorko (ennen veroja määritetty)	8,8 %	15,5 %-yksikön kasvu
2. Keskimääräinen liikevoittotaso (liikevoitto/liikevaihto)	8,3 %	3,7 %-yksikön lasku kunakin vuonna

Herkkyysanalyysissä ei ole otettu huomioon edellä mainitun keskeisen oletuksen arvon muutoksen seurannaisvaikutuksia muihin käytettäviin muuttujiin. Yllä olevissa taulukoissa esitetyillä arvoilla on arvonalentumistestauksen antama tasearvon ylittävä liikkumavara merkittävä. Arvioitaessa kerrytettävissä olevaa rahamäärää, ei johdon mielestä minkään käytetyn keskeisen muuttujan jokseenkin mahdollinen muutos kohtuullisesti arvioituna johtaisi tilanteeseen, jossa yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät alittaisivat niiden kirjanpitoarvon.

3.3 Vaihto-omaisuus

Laadintaperiaatteet

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen. Valmiiden tuotteiden hankintamenoon luetaan kaikki ostomenot mukaan lukien välittömät kuljetus- ja käsittelymenot sekä muut menot. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen menot ja arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuteen liittyvä harkinnanvaraisuus

Konsernin vaihto-omaisuuteen kuuluvat nimikkeet luokitellaan eri ryhmiin niiden kiertoaikojen perusteella ja hitaimmin kiertävistä tuotteista kirjataan tarvittaessa arvonalentumistappio. Arvonalentumiskirjausten tekeminen edellyttää harkinnan käyttöä ja arvioita esimerkiksi tuotteiden tulevasta kysynnästä. Näiden arvioiden muutokset voivat vaikuttaa vaihto-omaisuuden arvostamiseen tulevilla kausilla.

Tuhatta euroa	2019	2018
Valmiit tuotteet	215 533	186 926
Varaston arvonalennus	-3 683	-4 173
Valmiit tuotteet, matkalla olevat	10 947	7 729
Ennakkomaksut	2	
Yhteensä	222 798	190 482

Tilinpäätöshetken vaihto-omaisuuden tasearvostuksessa on huomioitu epäkuranteista ja hitaasti liikkuvista tuotteista arvonalennus.

3.4 Muut saamiserät ja tuloverosaamiset

Muut saamiserät ja tuloverosaamiset

Tuhatta euroa	2019	2018
Lainat ja muut saamiset		
Myyntisaamiset	1 424	1 267
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	65	1 029
Muut saamiserät		
Siirtosaamiset	4 262	3 881
Tuloverosaamiset	786	1 521
Muut saamiset	12 195	14 466
Yhteensä	17 243	19 868
Yhteensä	18 732	22 164

Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä ja luottoriskin enimmäismäärä vastaa saamisten kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Konsernin myyntisaamisista kirjattujen arvonalentumistappioiden määrä ei ole merkittävä. Odotettu luottotappioriski ei ole olennainen johtuen liiketoiminnan laskutusmyynnin vähäisestä määrästä. Muut saamiset -erä sisältää laskutettuja vuosihyvitesaamisia 8 878 tuhatta euroa (7 659 tuhatta euroa).

Myyntisaamisten ikäjakauma konsernin ulkopuolisilta tahoilta

Tuhatta euroa	2019	2018
Ei erääntyneet	1 267	1 081
7 päivää tai alle erääntyneet	96	112
8 - 21 päivää erääntyneet	37	19
22 päivää tai yli erääntyneet	24	55
Yhteensä	1 424	1 267

Siirtosaamiset

Tuhatta euroa	2019	2018
Vuosihyvitejaksotus	502	318
Käyttötarvikkeiden kulujaksotukset	851	684
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	494	432
Saamiset työterveyshuollon maksuista	704	611
Veikkaussaaminen	252	257
Verosaamiset	0	29
Muut siirtosaamiset	1 460	1 550
Yhteensä	4 262	3 881

Muut siirtosaamiset sisältävät mm. saatavaa liittyen palautettuihin palvelutuotteisiin 811 tuhatta euroa (433 tuhatta euroa).

3.5 Pitkäaikaiset saamiset ja muut pitkäaikaiset rahoitusvarat

Tuhatta euroa	2019	2018
Lainat ja muut saamiset		
Lainasaamiset	140	140
Muut saamiset	8	8
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	475	645
Muut saamiserät		
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	2 144	1 976
Yhteensä	2 767	2 767

Lähipiirilainojen tiedot ja ehdot esitetään liitetiedossa 5.1 Lähipiiritapahtumat.

3.6 Muut velkaerät ja tuloverovelat

Laadintaperiaatteet

Ostovelat ja muut lyhytaikaiset korottomat velat ovat syntyneet konsernille ennen tilikauden päättymistä toimitetuista tavaroista tai palveluista, joita ei ole maksettu. Velat ovat vakuudettomia, ja yleisin maksuehto on 30 päivää netto. Ostovelat ja muut velat luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, jos ne erääntyvät maksettaviksi 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä. Ne kirjataan alun perin käypään arvoon, ja myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

Muut velkaerät ja tuloverovelat

Tuhatta euroa	2019	2018
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat		
Ostovelat	73 856	72 359
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	124	211
Muut velkaerät		
Muut korottomat velat	24 114	22 523
Siirtovelat	28 824	27 584
Tuloverovelat	3 739	2 755
Yhteensä	56 677	52 862
Yhteensä	130 658	125 432

Lyhytaikaiset siirtovelat

Tuhatta euroa	2019	2018
Lomapalkat	15 328	14 690
Palkat sosiaalikuluihin	8 507	7 441
Lakisääteiset vakuutukset	2 264	3 901
Lyhytaikaiset korkovelat	106	150
Muut siirtovelat	2 620	1 402
Yhteensä	28 824	27 584

Muut siirtovelat koostuvat kulujaksotuksista liittyen mm. valmisteveroihin, sähköenergiaan, luottokorttiprovisioihin ja tietohallintokuluihin.

3.7 Pitkäaikaiset korottomat velat

Tuhatta euroa	2019	2018
Pitkäaikaiset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	1	
Muut velkaerät		
Myynti- ja takaisinvuokrausjärjestely	6 306	6 800
Yhteensä	6 307	6 800

3.8 Rahavarat

Tuhatta euroa	2019	2018
Käteinen raha ja pankkitalletukset	29 129	37 868

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista likvideistä sijoituksista. Rahavaroiksi luetaan myös myymälöiden pohjakassat sekä tilitettäväksi menossa olevat matkalla olevat rahat.

3.9 Osuudet yhteisyrityksissä

Laadintaperiaatteet

Yhteisyritys yhdistellään konserniin pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus yhteisyrityksen tilikauden tuloksesta esitetään omana eränään ennen liikevoittoa.

Tuhatta euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	16	13
Osuus tilikauden tuloksesta	5	3
Muuntoerot	0	0
Hankintameno 31.12.	21	16

Tokmanni Oy omistaa Hong Kongissa toimivan yhteisyritys Tokmanni-Europris Sourcing Ltd:n osakkeista 50 %. Yhteisyritys omistaa Shanghaissa toimivan hankintayhtiön Tokmanni-Europris (Shanghai) Trading Co., Ltd:n. Yhtiö toimii Kiinasta ja Kaukoidästä hankittavien tavarastojen tukijalkana. Yhtiön toimintaan kuuluu osallistua paikallisten toimittajien löytämiseen ja valintaan, varmistaa oikea laatu ja seurata toimitusaikoja sekä varmistaa toimittajien vastuullista toimintaa.

4. Pääomarakenne, rahoitus ja riskienhallinta

4.1 Oma pääoma

	Osakkeiden lukumäärä (kpl)	Osakepääoma (tuhat euroa)	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (tuhat euroa)	Yhteensä (tuhat euroa)
31.12.2017	58 868 752	80	109 902	109 982
31.12.2018	58 868 752	80	109 902	109 982
31.12.2019	58 868 752	80	109 902	109 982

Tokmanni Group Oyj:llä on yksi osakesarja. Osakkeiden enimmäismäärää eikä osakkeen nimellisarvoa ole määritetty. Jokainen osake tuottaa yhden äänen. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Omat osakkeet

Yhtiökokous on 19.3.2019 valtuuttanut hallituksen päättämään enintään 2.943.000 oman osakkeen hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta yhtiön voitonjakokelpoisilla varoilla, mikä vastaa noin 5 % yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa vuonna 2020 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2020 saakka. Valtuutusta ei käytetty tilikauden aikana.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä enintään 2.943.000 uuden tai yhtiön hallussa olevan osakkeen antamisesta osakeannilla ja/tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia. Valtuutus on voimassa 23.3.2022 saakka. Valtuutusta ei käytetty tilikauden aikana.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yritysten tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Rahaston muutos esitetään laajan tuloksen erissä.

Osingot

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 169.516.025,00 euroa, josta tilikauden voitto oli 47.571.901,46 euroa. Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on esittänyt, että 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkona 0,62 euroa osakkeelta, osingonjako on yhteensä 36.498.626,24 euroa. Jäljelle jäävä osa kertyneistä voittovaroista jätetään vapaaseen omaan pääomaan.

Osakeperusteiset maksut

Katsauskauden lopussa 31.12.2019 konsernissa oli pitkän aikavälin osakepohjainen kannustinjärjestelmä, jonka ansaintajaksona oli vuosi 2019 ja kriteereinä konsernin tulos per osake (EPS) sekä yrityksen markkina-arvon kehitys 1.1.- 31.12.2019. Kohderyhmänä järjestelmässä on toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsenet sekä muita konsernin avainhenkilöitä. Enimmäispalkkio järjestelmästä on yhteensä 120.000 kappaletta Tokmanni Group Oyj:n osaketta myöntöhetken markkina-arvoon perustuen. Mahdollinen palkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja mahdollisesti osittain rahana. Osakkeet vapautuvat saajan käyttöön 1.1.2022. Rahaosuudella kohderyhmään kuuluva henkilö voisi hoitaa palkkiosta aiheutuvia veroseuraamuksia.

IFRS 2:n mukaan osakeperusteinen kannustinjärjestelmä tulee arvostaa käypään arvoon myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Mikäli osakepalkkio maksetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä, jakautuu palkkion käyvän arvon määrittäminen IFRS 2-standardin mukaisesti kahteen osaan; osakkeina selvitettävään ja käteisenä selvitettävään osuuteen. Osakkeina selvitettävä osuus kirjataan omaan pääomaan ja käteisenä selvitettävä maksu vieraaseen pääomaan. Osakeperusteisen maksun käypä arvo palkkion myöntämishetkellä oli yhtiön osakkeen kurssi. Vastaavasti käteisenä selvitettävän osuuden käypää arvoa tarkistetaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä ansaintajakson päättymiseen asti ja velan käypä arvo muuttuu täten yhtiön osakkeen hinnan mukaisesti.

Tilikauden 2019 toteutuneiden tulos per osake tunnusluvun ja yrityksen markkina-arvon perusteella järjestelmästä muodostuu henkilöille maksettavia palkkioita yhteensä 145 (71) tuhatta euroa. Vuodelle 2019 IFRS 2-standardiin perustuen järjestelmästä on kirjattu kuluja 23 (29) tuhatta euroa.

Osakeperusteisten maksujen muutokset:

- Kauden alussa ulkona olleet 5.915 kpl
- Kaudella myönnetty 120.000 kpl
- Kaudella rauenneet 91.053 kpl
- Kauden lopussa ulkona ja toteutettavissa 34.862 kpl

4.2 Rahoitusvarat ja -velat

Laadintaperiaatteet

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi sekä jaksotettuun hankintamenoa arvostettaviksi rahoitusvaroiksi. Muiden kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen osalta transaktiomenot lisätään alkuperäiseen hankintamenoa. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Konserni luokittelee tähän ryhmään johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon, joka perustuu ensisijaisesti raportointikauden päättymispäivänä noteerattuun markkinahintaan. Mikäli erälle ei ole noteerattua markkinahintaa, arvostus tapahtuu yleisiä arvostusmenetelmiä käyttäen ja perustuen ensisijaisesti todettavissa olevaan markkinatietoon. Käyvän arvon muutoksista johtuneet sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset

Ryhmään luetaan johdannaisvaroihin kuulumattomat varat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Konserni ei pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa tai luokittele niitä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä myytävissä oleviksi. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno efektiivisen koron menetelmää käyttäen ja ne sisältyvät luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonmuutoksen riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Konserni soveltaa myyntisaamisista odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamiseen yksinkertaistettua menettelyä, jonka mukaan kaikista myyntisaamisista ja sopimukseen perustuvista omaisuuseristä kirjataan koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämistä varten myyntisaamiset on ryhmitelty yhteisten luottoriskiomaaisuuksien ja maksun viivästymisen perusteella.

Konserni on todennut että arvonalentumisen määrä myyntisaamisista ei ole olennainen.

Konsernin johto on todennut että muilla saamisilla sekä rahavaroilla on alhainen luottoriski, ja että niistä kirjattavan arvonalentumisen määrä ei ole olennainen.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi sekä jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviksi rahoitusveloiksi. Muiden kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvelkojen osalta transaktiomenot vähennetään alkuperäisestä hankintamenuosta. Kaikki rahoitusvelkatransaktiot kirjataan sopimuspäivänä, joka on päivä jolloin konserni sitoutuu rahoitusvelan sopimusehtoihin. Rahoitusvelkojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu, kun konsernin sopimusperusteinen velvoite on täytetty, kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Lainasitoumuksiin liittyvät järjestelypalkkiot kirjataan transaktiomenoiksi siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että koko lainasitoumus tai osa siitä tullaan nostamaan, ja tällöin palkkio merkitään taseeseen kunnes laina nostetaan. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja. Siltä osin kuin on todennäköistä, että lainasitoumusta ei tulla nostamaan, järjestelypalkkio kirjataan ennakkomaksuksi maksuvalmiuteen liittyvästä palvelusta ja jaksotetaan kuluksi lainasitoumuksen ajaksi.

Johdannaissopimukset

Konserni solmii johdannaissopimuksia vain suojaustarkoituksessa, mutta konserni ei sovelle suojauslaskentaa. Johdannaiset sisältävät sähköjohdannaissopimuksia sekä valuuttajohdannaisia. Koronvaihtosopimuksilla konserni voi suojautua pitkäaikaisista rahalaitoslainoista aiheutuvalta korkovirtariskiltä. Sähkötermiineillä suojaudutaan sähkön hinnan vaihteluilta, enimmäkseen konsernin oman sähkönkulutuksen verran. Valuuttatermiineillä ja -optioilla suojaudutaan ennakoitujen valuuttamäärien ostojen rahavirtojen muutokselta. Johdannaissopimukset arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon, kun konsernista tulee sopimusosapuoli, myöhemmin ne arvostetaan edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot luokitellaan tulosvaikutteisesti johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Rahoitusvarat ja -velat 31.12.2019

Tuhatta euroa	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä
Rahoitusvarat			
Pitkäaikaiset rahoitusvarat			
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	475		475
Lainasaamiset		140	140
Yhteensä	475	140	615
Lyhytaikaiset rahoitusvarat			
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	65		65
Myyntisaamiset		1 424	1 424
Rahavarat		29 129	29 129
Yhteensä	65	30 552	30 617
Rahoitusvarat yhteensä	540	30 692	31 232
Rahoitusvelat			
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta *		99 909	99 909
Vuokrasopimusvelat		259 416	259 416
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	1		1
Yhteensä	1	359 325	359 327
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta *		-272	-272
Vuokrasopimusvelat		50 204	50 204
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	124		124
Ostovelat		73 856	73 856
Yhteensä	124	123 788	123 912
Rahoitusvelat yhteensä	125	483 113	483 239
Rahoitusvarat ja -velat yhteensä	415	-452 421	-452 007

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle

Rahoitusvarat ja -velat 31.12.2018

Tuhatta euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä
Rahoitusvarat			
Pitkäaikaiset rahoitusvarat			
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	645		645
Lainasaamiset		140	140
Yhteensä	645	140	784
Lyhytaikaiset rahoitusvarat			
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	1 029		1 029
Myyntisaamiset		1 267	1 267
Rahavarat		37 868	37 868
Yhteensä	1 029	39 135	40 164
Rahoitusvarat yhteensä	1 674	39 274	40 948
Rahoitusvelat			
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta *		99 637	99 637
Rahoitusleasingvelat		69 705	69 705
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa			
Yhteensä		169 342	169 342
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta *		-271	-271
Rahoitusleasingvelat		3 940	3 940
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	211		211
Ostovelat		72 359	72 359
Yhteensä	211	76 028	76 239
Rahoitusvelat yhteensä	211	245 370	245 581
Rahoitusvarat ja -velat yhteensä	1 464	-206 096	-204 633

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle

Lyhytaikaisten erien tasearvojen arvioidaan olennaisilta osin vastaavan niiden käypiä arvoja.

Rahoitusvelkojen täsmäytyslaskelma

Rahoitusvelkojen täsmäytyslaskelma 2019

Tuhatta euroa	IFRS 16 käyttöönotto	Rahoitusvelat 1.1.2019	Rahoituksen rahavirrat	Muutokset joihin ei liity maksutapahtumaa		Rahoitusvelat 31.12.2019
				Hankinnat - vuokrasopimukset	Muut muutokset	
Lainat rahoituslaitoksilta		99 366			271	99 637
Vuokrasopimusvelat	243 577	317 223	-47 730	43 068	-2 941	309 620
Yhteensä	243 577	416 588	-47 730	43 068	-2 670	409 257

Rahoitusvelkojen täsmäytyslaskelma 2018

Tuhatta euroa	Rahoitusvelat 1.1.2018	Rahoituksen rahavirrat	Muutokset joihin ei liity maksutapahtumaa		Rahoitusvelat 31.12.2018
			Hankinnat - rahoitusleasingso- pimukset	Muut muutokset	
Lainat rahoituslaitoksilta	99 095			271	99 366
Rahoitusleasingvelat	77 533	-3 679		-209	73 645
Yhteensä	176 628	-3 679		62	173 011

Konsernin soveltamat käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Johdannaiset

Valuuttatermiinien ja -optioiden käypien arvojen määrittelyssä on käytetty vastapuolen hintanoteerauksia. Lisäksi konserni on laatinut oman tarkistuslaskelman yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä käyttäen. Hyödykejohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

Vuokrasopimusvelat (Rahoitusleasingvelat 31.12.2018 saakka)

Vuokrasopimusvelkojen (rahoitusleasingvelkojen 31.12.2018 saakka) käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa vuokrasopimusten sisäistä korkoa.

Lainat rahoituslaitoksilta

Lainojen käyvät arvot on laskettu tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella käyttäen tilinpäätöspäivän korkoja. Lainojen kirjanpitoarvot vastaavat olennaisilta osin lainojen käypiä arvoja, koska lainat ovat vaihtuvakorkoisia ja konsernin riskipremio ei ole olennaisesti muuttunut. Lainojen maturiteettijakauma on esitetty liitteessä 4.3 Rahoitusriskien hallinta.

Myyntisaamiset ja muut saamiset sekä ostovelat ja muut velat

Muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten ja velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen näiden saamisten ja velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Tason 1 instrumentit ovat markkinoilla aktiivisen kaupankäynnin kohteena, jolloin käyvät arvot perustuvat suoraan markkinahintaan. Tason 2 instrumenttien käypä arvo perustuu markkinoilta saataviin tietoihin. Tason 3 instrumenttien käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot).

Konsernin kaikki käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat, eli kaikki konsernin johdannaiset, kuuluvat IFRS 13 mukaisen käyvän arvon hierarkian tasolle 2. Näiden instrumenttien käypä arvo raportointikauden päättymishetkellä oli 415 tuhatta euroa (1 464 tuhatta euroa).

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset 2019

	Käypä arvo (1 000 €)	Kohde-etuuden arvo (1 000 €)	Kiinnitetty energia (MWh)
Valuuttatermiinit ja -optiot	-59	22 254	
Sähköjohdannaiset			
Systeemihinta	482	2 708	78 936
Aluehinta	121	247	35 112

Johdannaissopimukset 2018

	Käypä arvo (1 000 €)	Kohde-etuuden arvo (1 000 €)	Kiinnitetty energia (MWh)
Valuuttatermiinit ja -optiot	21	20 961	
Sähköjohdannaiset			
Systeemihinta	1 400	4 455	109 956
Aluehinta	42	342	70 476

4.3 Rahoitusriskien hallinta

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassa useille rahoitusriskeille, joista pääasialliset rahoitusriskit ovat valuutta- ja korkoriski. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet ovat hallituksen hyväksymät. Rahoitusriskien hallinnan käytännön toteutuksesta vastaa konsernin talous- ja hallintojohtaja tunnistamalla ja arvioimalla riskit, sekä hankkimalla tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen. Konserni käyttää riskienhallinnassaan valuuttatermiinejä ja -optioita sekä sähköjohdannaissovimuksia. Konserni ei sovelta IFRS 9 mukaista suojauslaskentaa.

Valuuttariski

Konserni altistuu valuuttakurssiriskille, joka syntyy ostoista. Konsernille merkittävin ulkomaan valuutta on Yhdysvaltain dollari (USD). Tokmannin suojausperiaatteiden mukaan noin puolet USD-määräisistä ostoista suojataan keskimäärin viiden kuukauden päähän. Valuuttasuojauksissa käytetään valuuttatermiinejä ja -optioita. Konsernin tuonti- ja talousosasto laativat yhteistyössä kuukausittain päivitetävän arvion USD-määräisistä ostoista. Koska konsernin pitkäaikaiset lainat ovat kokonaan euromääräisiä, ei rahoitusvelkoihin liity valuuttariskiä.

Konsernin ulkomaan rahan määräiset valuuttapositiot (euroina) raportointikauden päättymispäivänä

Tuhatta euroa	2019	2018
Ostovelat	6 074	3 508
Ennustetut ostot seuraavan 6 kuukauden aikana	36 503	30 783
Rahavarat	-7	-386
Yhteensä	42 570	33 905
Valuuttaoptiot	-22 254	-20 961
Positio yhteensä	20 316	12 944

Valuuttajohdannaiset kirjataan hankinta-arvoonsa ja arvostetaan tilinpäätöshetkellä käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Alla olevassa taulukossa on esitetty vaikutukset konsernin tulokseen verojen jälkeen sekä vaikutus omaan pääomaan. Mikäli euro vahvistuisi tai heikkenisi USD:hen verrattuna (+/-10 %) ja muut tekijät säilyisivät muuttumattomina, vaikuttaisi se konsernin tulokseen verojen jälkeen 1 625 tuhatta euroa (1 036 tuhatta euroa) parantavasti tai huonontavasti. Herkkyyssanalyysi perustuu raportointikauden päättymispäivän valuuttapositioon.

Tuhatta euroa	2019	2018
Muutos	+/-10 %	+/-10 %
Vaikutus tulokseen verojen jälkeen	1 625	1 036
Vaikutus omaan pääomaan	0	0

Korkoriski

Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääasiallisesti riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista, ja siten konsernin altistuminen korkoriskille liittyykin lähinnä sen ulkoiseen lainaportfolioon. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti konserni pyrkii siihen, että hallituksen harkinnan mukaan vähintään kaksi kolmasosaa luottokannasta on kiinteäkorkoista tai suojattu korkojen muutoksilta. Hallitus arvioi säännöllisesti konsernin korkoriskille altistumista ja suojausten tasoa ja tekee tarvittaessa päätökset korkojen suojaamisesta. Konsernin korollisen velan keskimääräinen vuosikorko ilman IFRS 16 mukaisia vuokrasopimusvelkoja oli noin 1,1 % (1,3 %).

Konsernin korkopositio raportointikauden päättymispäivänä

Tuhatta euroa	2019	2018
Kiinteäkorkoiset		
Rahoitusvelat	309 620	73 645
Vaihtuvakorkoiset		
Rahoitusvelat	100 000	100 000

Alla olevassa taulukossa on esitetty vaikutukset konsernin tulokseen verojen jälkeen sekä vaikutus omaan pääomaan. Mikäli korot nousisivat tai laskisivat (+/- 0,5 prosenttiyksikköä) ja muut tekijät säilyisivät muuttumattomina, vaikuttaisi se konsernin tulokseen verojen jälkeen 400 tuhatta euroa (400 tuhatta euroa) huonontavasti tai parantavasti. Herkkyyssanalyysi perustuu raportointikauden päättymispäivän korkopositioon.

Tuhatta euroa	2019	2018
Muutos	+/-0,5 %	+/-0,5 %
Vaikutus tulokseen verojen jälkeen	400	400
Vaikutus omaan pääomaan	0	0

Luottoriski

Konsernin luottoriski koostuu liiketoimintaan liittyvien saamisten luottoriskistä sekä muihin rahoitusinstrumentteihin liittyvästä vastapuoliriskistä.

Konsernilla ei ole merkittäviä saamisten luottoriskikeskittymiä, koska sillä on laajasti jakautunut asiakaskunta, myynti on pääosin käteiskauppana tapahtuvaa vähittäismyyntiä, eikä mikään yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä muodostu konsernin kannalta merkittäväksi. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 3.4 Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset. Tilikauden tulosvaikutteisten luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa (liitetieto 4.2 Rahoitusvarat ja -velat).

Kaukoidän ostoista joudutaan osa maksamaan ennakkomaksuina, ja tähän liittyvää riskiä pyritään minimoimaan yhteistyöllä pitkäaikaisesti tunnettujen tavarantoimittajien kanssa. Kiinassa Shanghaissa toimii yhdessä norjalaisen halpakauppaketjun Europris AS:n kanssa omistettu hankintayhtiö, joka toimii Kiinasta ja Kauko-Idästä hankittavien tavarastojen tukijalkana. Yhtiön toimintaan kuuluu osallistua paikallisten toimittajien löytämiseen ja valintaan, varmistaa oikea laatu ja seurata toimitusaikoja sekä varmistaa toimittajien vastuullista toimintaa. Yhtiön palveluksessa on 25 henkilöä.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää analysoimalla myynnin rahavirtaennusteita, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun.

Konsernin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien, lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävän pitkien laina-aikojen avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja. Konsernilla oli 31.12.2019 luottolimiittireservissä 59 000 tuhatta euroa (59 000 tuhatta euroa) ja näiden voimassaoloaika on sidoksissa rahoitus sopimuksen voimassaoloaikaan.

Konsernissa ei ole tunnistettu merkittäviä maksuvalmiusriskikeskittymiä liittyen rahoitusvaroihin tai -lähteisiin.

Velkoihin liittyvät laiminlyönnit ja sopimusehtojen rikkomiset

Rahoituslaitoslainat sisältävät kovenanttiehdon, jonka mukaan konsernin on saavutettava tietty nettovelkojen suhde oikaistuun käyttökatteeseen nähden. Lainakovenanttien mukainen toiminta raportoidaan lainanantajille neljännesvuosittain. Konsernin johto tarkkailee lainakovenanttien täyttymistä säännöllisesti. Vuonna 2019 Tokmanni on täyttänyt vaadittavat kovenantit.

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi (muut kuin johdannaisvelat)

Alla esitettävät luvut käsittävät kaikki tilinpäätöshetkellä voimassa olevat instrumentit ja niiden sopimukseen perustuvat pääomat ja korot. Luvut sisältävät sekä tulevat korkomaksut että pääoman takaisinmaksut ja ovat sopimukseen perustuvia diskonttaamattomia rahavirtoja.

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi (muut kuin johdannaisvelat) 2019

Tuhatta euroa	Tasearvo 31.12.2019	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	alle 1 vuosi	1-5 vuotta	yli 5 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta *	99 637	101 220	915	100 305	
Vuokrasopimusvelat	309 620	350 946	58 258	188 591	104 097
Ostovelat	73 856	73 856	73 856		
Yhteensä	483 113	526 022	133 029	288 896	104 097

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi (muut kuin johdannaisvelat) 2018

Tuhatta euroa	Tasearvo 31.12.2018	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	alle 1 vuosi	1-5 vuotta	yli 5 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta *	99 366	102 798	1 200	101 598	
Rahoitusleasingvelat	73 645	104 040	7 524	31 690	64 826
Ostovelat	72 359	72 359	72 359		
Yhteensä	245 370	279 197	81 083	133 288	64 826

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle

Johdannaisvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi

Valuutta- ja sähköjohdannaisten rahavirtoina esitetään tilinpäätöspäivän käypä arvo erääntymispäivää vastaavassa maturiteetissa. Mahdolliset korkojohdannaisten rahavirrat esitetään nettomääräisinä.

Johdannaisvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi 2019

Tuhatta euroa	Tasearvo 31.12.2019	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	alle 1 vuosi	1-5 vuotta
Hyödykejohdannaiset	1	1		1
Valuuttatermiinit ja -optiot	124	124	124	
Yhteensä	125	125	124	1

Johdannaisvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi 2018

Tuhatta euroa	Tasearvo 31.12.2018	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	alle 1 vuosi	1-5 vuotta
Hyödykejohdannaiset	11	11	11	
Valuuttatermiinit ja -optiot	200	200	200	
Yhteensä	211	211	211	

Hyödykeriskit

Konserni altistuu toiminnassaan hyödykeriskille, joka syntyy sähkön hintariskin mahdollisista vaikutuksista konsernin energiakustannuksiin. Sähkön hinnanmuutoksilta suojaudutaan sähköjohdannaissopimuksin Tokmannin hallituksen määrittelemän politiikan mukaisesti, enimmillään kuitenkin oman sähkönkulutusarvion verran. Suojaustaso kattaa kulutuksen noin 70 %:sti yhden vuoden eteenpäin ja laskee asteittain noin 3-4 vuoden ajanjaksolla.

Konsernin sähköjohdannaissopimusten tasearvo (euroina) raportointikauden päättymispäivänä

Tuhatta euroa	2019	2018
Sähköjohdannaissopimukset	474	1 442

Tilikauden aikana toimitetun sähkön hintaa suojaavien johdannaisten arvonmuutokset sisältyvät liiketoiminnan muiden kulujen oikaisueriin.

Alla olevassa taulukossa on esitetty vaikutukset konsernin tulokseen verojen jälkeen sekä vaikutus omaan pääomaan. Mikäli markkinahinnat nousisivat tai laskisivat (+/- 10 %) ja muut tekijät säilyisivät muuttumattomina, vaikuttaisi se konsernin tulokseen verojen jälkeen 237 tuhatta euroa (384 tuhatta euroa) parantavasti tai huonontavasti. Herkkyysanalyysi perustuu raportointikauden päättymispäivän tilanteeseen.

Tuhatta euroa	2019	2018
Muutos	+/-10 %	+/-10 %
Vaikutus tulokseen verojen jälkeen	237	384
Vaikutus omaan pääomaan	0	0

4.4 Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on säilyttää konsernin strategian mukainen optimaalinen pääomarakenne. Pääomaa hallinnoimalla konserni varmistaa liiketoiminnan häiriöttömän jatkumisen ja tulorahoituksen kaikissa olosuhteissa, joka mahdollistaa konsernin strategian mukaiset investoinnit ja kasvattaa omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä.

Tuhatta euroa	2019	2018
Korolliset velat	409 257	173 011
Rahavarat	29 129	37 868
Korollinen nettovelka	380 128	135 143
Oma pääoma yhteensä IFRS:n mukaan	184 663	174 535
Omavaraisuusaste	25,3 %	36,4 %

Tokmannin hallitus päivitti helmikuussa 2019 konsernin pitkän aikavälin taloudellisia tavoitteita vertailukelpoinen käyttökatemarginaali -tunnusluvun ja nettovelka suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen -tunnusluvun osalta johtuen 1.1.2019 voimaan tulleesta IFRS 16 -standardista. Tokmannin tavoitteena on säilyttää tehokas pitkän aikavälin pääomarakenne pitämällä nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen alle 3,2-kertaisena.

Nettovelka / oikaistu käyttökate	Tavoitetaso	2019	2018
1.1.2019 alkaen, sovellettu IFRS 16	alle 3,2	2,9	
31.12.2018 saakka, ei sovellettu IFRS 16	alle 2,0		2,1

4.5 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset

Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset

Rahoituslaitoslainojen vakuudeksi ei ole annettu omaisuutta, mutta niihin liittyy kovenanttiehto. Kovenanttiehto määrittää vaadittavan nettovelka/käyttökate-suhdeluvun.

Ei purettavissa olevat vuokravastuut

Konserni vuokralle ottajana

Vuoden 2019 vuokravastuut koostuvat arvoltaan vähäisten vuokrasopimusten sekä lyhytaikaisten vuokrasopimusten vähimmäisvuokravastuista, joihin konserni on päättänyt soveltaa IFRS 16 standardin sallimia poikkeuksia. Vuoden 2018 vuokravastuut koostuvat IAS 17 mukaan muiksi vuokrasopimuksiksi luokiteltujen sopimusten vähimmäisvuokravastuista.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

Tuhatta euroa	2019	2018
Alle vuoden kuluessa	8 676	56 595
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	23 661	176 723
Yli viiden vuoden kuluttua	6 641	69 793
Yhteensä	38 978	303 112

1.1.2019 voimaan tulleen IFRS 16 vaikutukset standardin mukaisiin vuokrasopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin kuvataan liitetiedossa 3.1 Aineelliset hyödykkeet, taulukossa Vuokrasopimusten tuloslaskelmassa esitettävät määrät.

Vuonna 2018 muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja on kirjattu tulosvaikutteisesti 48 177 tuhatta euroa, joista muuttuvien vuokrien määrä oli 46 284 tuhatta euroa. Muuttuvat vuokrat sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.

Konserni vuokralle antajana

Konserni on vuokrannut edelleen joitakin liiketiloja. Näistä liiketiloista aiheutuvat vuokratulot sekä tehtyjen edelleenvuokraussopimusten perusteella vastaisuudessa saatavat vähimmäisvuokrat eivät ole konsernin kannalta merkittäviä.

5. Muut

5.1 Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin luetaan hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, sekä tytäryhtiöt ja yhteisyritykset. Omistajien osalta määritellään lähipiiriin ne yhteisöt ja henkilöt, joilla on Tokmanni Groupissa määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset lähipiiriin kanssa toteutetut liiketoimet, jotka eivät eliminoidu Tokmanni Group Oyj:n konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Lähipiiriin kuuluvien kanssa tehdyt liiketoimet ovat kaikki tehty markkinaehtoisesti.

Konsernin emo- ja tytäryhtyysuhteet

Yritys	Kotimaa	Omistusosuus %	Osuus äänivallasta %
Emoyritys Tokmanni Group Oyj	Suomi		
Retail Property Investment Oy	Suomi	100 %	100 %
Retail Leasing Oy	Suomi	100 %	100 %
Nordic Disco AB	Ruotsi	100 %	100 %
Tokmanni Oy	Suomi	100 %	100 %
Taitomanni Oy	Suomi	100 %	100 %

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistetty yhteisyritys Tokmanni - Europris Sourcing Ltd. myy ostopalvelujaan konsernille.

Erittely konsernin lähipiiritapahtumista

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat tilikaudella 2019 sekä lähipiirisaamiset, -velat ja -vastuut 31.12.2019

Tuhatta euroa	Pääomistaja ja tämän lähipiiriin kuuluvat	Hallitus ja johto	Yhteisyritykset
Tuloslaskelma			
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot		1	
Liiketoiminnan muut kulut		1 110	1 166
Rahoitustuotot		16	
Tase			
Varat			
Saamiset omistusyhteisyrityksissä			140
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset		2 144	
Korkosaatavat lähipiiriltä		19	
Yhteensä		2 163	140

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat tilikaudella 2018 sekä lähipiirisaamiset, -velat ja -vastuut 31.12.2018

Tuhatta euroa	Pääomistaja ja tämän lähipiiriin kuuluvat	Hallitus ja johto	Yhteisyritykset
Tuloslaskelma			
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot		1	
Liiketoiminnan muut kulut		1 211	1 242
Rahoitustuotot		3	
Tase			
Varat			
Saamiset omistusyhteisyrityksissä			140
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset		1 976	
Korkosaatavat lähipiiriltä		3	
Yhteensä		1 978	140

Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset

Tokmanni Group Oyj:n hallitus kannustaa konsernin johtoryhmän jäseniä kasvattamaan osakeomistusta. Järjestelyn tarkoituksena on yhdistää entistä paremmin omistajien ja johdon tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa heidät toteuttamaan yhtiön strategiaa entistäkin paremmin. Järjestelyssä Tokmannin hallitus on päättänyt tarjota konsernin avainhenkilöille rahoituksen osakehankintojen tekemiseksi. Asiasta annettiin pörssitiedote 15.11.2018.

Lähipiirille kuuluville on myönnetty markkinaehtoisia pitkäaikaisia lainoja seuraavasti:

- Tilikauden aikana lainoja myönnettiin 254 tuhatta euroa (1 976 tuhatta euroa). Lainoja lyhennettiin tilikaudella 85 tuhatta euroa (0 tuhatta euroa).
- Laina-aika on viisi vuotta ja laina tulee maksaa kokonaisuudessaan takaisin viimeistään 31.12.2023. Lainanottajalla on siten oikeus maksaa laina halutessaan takaisin aikaisemmin.
- Hankitut osakkeet toimivat lainan vakuutena.
- Lainalle maksetaan vuotuisena korkona 12 kuukauden euribor lisättynä 1 %:lla. Korko maksetaan kulloisellekin jäljellä olevalle lainamäärälle ja lasketaan kullekin yhden (1) kalenterivuoden mittaiselle korkokaudelle. Lainan korko maksetaan vuosittain jälkikäteen.

Johdon työsuhte-etuudet

Johtoon kuuluviin avainhenkilöihin luetaan hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä toimitusjohtaja.

Alla olevassa taulukossa on esitetty johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet. Henkilöille ei ole maksettu muita etuuksia.

Euroa		2019	2018
Mika Rautiainen	Toimitusjohtaja (1.6.2018 alkaen) *	444 966	782 408
Seppo Saastamoinen	Hallituksen puheenjohtaja (14.3.2018 alkaen)	102 000	83 500
Harri Sivula	Hallituksen jäsen (hallituksen puheenjohtaja 13.3.2018 asti ja vt. toimitusjohtaja 31.5.2018 asti)	45 000	251 069
Thérèse Cedercreutz	Hallituksen jäsen	41 000	43 000
Kati Hagros	Hallituksen jäsen	45 000	50 000
Juha Blomster	Hallituksen jäsen (14.3.2018 alkaen)	45 000	40 000
Erkki Järvinen	Hallituksen jäsen (14.3.2018 alkaen)	44 000	35 000
Christian Gylling	Hallituksen jäsen (14.3.2018 asti)		8 500
Sven-Olof Kulldorff	Hallituksen jäsen (14.3.2018 asti)		15 500
Konserniyhtiöiden toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet		766 966	1 308 977
Konsernijohtoryhmä		1 492 409	1 538 059
Rahapalkat, palkkiot ja luontoisedut yhteensä		2 259 375	2 847 036

* sisältää kertaluonteisen korvauksen 492 800 euroa tilikaudella 2018

Eläke-etuudet

Tokmanni Group Oy -konsernissa johtoon kuuluvien avainhenkilöiden eläkkeet määräytyvät yleisten työntekijän eläkkeisiin Suomessa sovellettavien säännösten (TyEL) mukaisesti. Konserniyhtiöiden toimitusjohtajan lakisääteinen eläkekulu vuonna 2019 oli 75 421,74 euroa (166 933,12 euroa).

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Yhtiön irtisanoessa konserniyhtiöiden toimitusjohtajalla on irtisanomistilanteessa oikeus enintään 12 kuukauden kokonaispalkkaa vastaavaan korvaukseen. Muilla johtoryhmän jäsenillä on irtisanomistilanteissa oikeus enintään yhdeksän kuukauden kokonaispalkkaa vastaavaan korvaukseen.

5.2 Varaukset ja ehdolliset erät

Laadintaperiaatteet

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aiemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, velvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta velvoitteesta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, kirjataan korvaus erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niitä muutetaan vastaamaan parasta arvioita tarkasteluhetkellä. Varauksen muutos merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu. Ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokuluksi. Konsernilla ei ollut varauksia raportointi- tai vertailukauden päättymispäivänä.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdolliseen velkaan liittyviä lisätietoja annetaan liitetiedossa 4.2 Rahoitusvarat ja -velat ja 4.5 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset.

5.3 Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat

Konsernissa ei ole olennaisia raportointikauden päättymispäivän jälkeisiä tapahtumia.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma

Euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
LIKEVAIHTO	1 030 200,00	1 724 800,00
Henkilöstökulut	-1 048 825,19	-1 611 441,26
Liiketoiminnan muut kulut	-683 620,05	-841 359,49
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-702 245,24	-728 000,75
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 329 143,87	-1 505 576,03
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-2 031 389,11	-2 233 576,78
Tilinpäätössiirrot		
Saadut konserniavustukset	61 500 000,00	43 000 000,00
Tulos ennen veroja	59 468 610,89	40 766 423,22
Tuloverot	-11 896 709,43	-8 153 259,05
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	47 571 901,46	32 613 164,17

Emoyhtiön tase

Euroa	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	235 233 761,80	235 233 761,80
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	235 233 761,80	235 233 761,80
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	2 144 049,20	1 975 543,20
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	63 199 898,42	45 229 199,37
Muut saamiset	3 673,73	
Siirtosaamiset	36 131,63	9 322,88
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	63 239 703,78	45 238 522,25
Rahat ja pankkisaamiset	24 141 581,07	31 405 270,77
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	89 525 334,05	78 619 336,22
VASTAAVAA YHTEENSÄ	324 759 095,85	313 853 098,02
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	80 000,00	80 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	114 629 589,41	114 629 589,41
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	7 314 534,13	4 135 745,96
Tilikauden voitto (tappio)	47 571 901,46	32 613 164,17
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	169 596 025,00	151 458 499,54
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	100 000 000,00	100 000 000,00
Lyhytaikainen		
Ostovelat	28 631,24	196 173,90
Velat saman konsernin yrityksille	50 936 274,81	58 943 467,57
Muut velat	30 295,45	78 801,18
Siirtovelat	4 167 869,35	3 176 155,83
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	55 163 070,85	62 394 598,48
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	155 163 070,85	162 394 598,48
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	324 759 095,85	313 853 098,02

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Tuhatta euroa	31.12.2019	31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden tulos	47 572	32 613
Oikaisut		
Rahoitustuotot ja -kulut	1 329	1 506
Tilinpäätössiirrot	-61 500	-43 000
Tuloverot	11 897	8 153
Käyttöpääoman muutokset		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys / vähennys	189	228
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys / vähennys	-192	-33
Maksetut korot liiketoiminnasta	-1 291	-1 493
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-98	-52
Maksetut verot liiketoiminnasta	-10 910	-8 715
Liiketoiminnan nettorahavirta	-13 005	-10 792
Investointien rahavirrat		
Myönnettyt lainat	-254	-1 976
Lainasaamisten takaisinmaksut	85	
Investointien nettorahavirta	-169	-1 976
Rahoituksen rahavirrat		
Konsernitilisaamisen muutos	326	1 066
Konsernitilivelan muutos	-7 982	2 081
Maksetut osingot	-29 434	-24 136
Saadut ja maksetut konserniavustukset	43 000	28 800
Rahoituksen nettorahavirta	5 910	7 811
Rahavarojen muutos	-7 264	-4 957
Rahavarat tilikauden alussa	31 405	36 362
Rahavarat tilikauden lopussa	24 142	31 405

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Laadintaperiaatteet

Tokmanni Group Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö ja sen osakkeet on listattu Nasdaq Helsingin pörssilistalla.

Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

Tokmanni Group Oyj:n liiketoimintana on myydä hallintopalveluja konsernin muille konsernityhtiöille.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tokmanni Group Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain (FAS) mukaisesti sekä listayhtiötä koskevien kirjanpitoasetuksen säännösten mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusvälineet arvostetaan hankintahintaan.

Rahat ja pankkisaamiset

Yhtiöllä on Nordeassa ja Swedbankissa konsernitalisopimukset, joihin on liitetty kaikki Tokmanni Group konsernityhtiöiden kussakin pankissa olevat pankkitilit. Konsernityhtiöiden rahavarat konsernitileillä on esitetty saamisena tai velkana saman konsernin yrityksiltä.

Eläkkeiden kirjaaminen

Yhtiön eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Tuloverot

Tuloveroihin sisältyvät tilikauden tuloksen perusteella lasketut tuloverot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuunpannut tai palautetut verot. Laskennallisia veroja ei sisällytetä emoyhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Hallituksen voitonjakoesitys on esitetty konsernitalinpäätöksen liitetiedossa 4.1 Oma pääoma.

2. Liikevaihdon jakautuminen markkina-alueittain

Tuhatta euroa	2019	2018
Suomi	1 030	1 725

3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

	2019	2018
Toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot, tuhatta euroa	-882	-1 402
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, hlö	1	1

Toimitusjohtajalla tai hallituksen jäsenillä ei ole lakisääteisestä poikkeavia eläkejärjestelyjä.

Toimielinکوhtaіset palkat ja palkkiot on eritelty konsernin liitetiedossa 5.1 Lähipiiritapahtumat.

4. Liiketoiminnan muut kulut

Tuhatta euroa	2019	2018
Konttori- ja hallintokulut	-403	-403
Ulkopuoliset palvelut	-220	-297
Muut kulut	-60	-141
Yhteensä	-684	-841

5. Konserniavustukset

Tuhatta euroa	2019	2018
Saadut konserniavustukset	61 500	43 000

6. Tuloverot

Tuhatta euroa	2019	2018
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-11 894	-8 153
Edellisten tilikausien verot	-3	
Yhteensä	-11 897	-8 153

7. Tilintarkastajan palkkiot

Tuhatta euroa	2019	2018
Varsinainen tilintarkastus	-59	-47
Muut asiantuntijapalvelut	-12	-7
Veroneuvonta	-6	-5
Yhteensä	-78	-59

8. Lähipiiriliiketoimet

Lähipiiriin kuuluvien kanssa tehdyt liiketoimet ovat kaikki tehty markkinaehtoisesti.

9. Sijoitukset

Tuhatta euroa	2019	2018
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	235 234	235 234
Hankintameno 31.12.	235 234	235 234
Kirjanpitoarvo		
Retail Property Investment Oy, Mäntsälä	1 000	1 000
Retail Leasing Oy, Helsinki	234 234	234 234
Yhteensä	235 234	235 234
Omistusosuus, %		
Retail Property Investment Oy, Mäntsälä	100	100
Retail Leasing Oy, Helsinki	100	100

10. Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Tuhatta euroa	2019	2018
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	2 144	1 976

Lyhytaikaiset saamiset

Tuhatta euroa	2019	2018
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	3	3
Muut saamiset, konserniavustussaamiset	61 500	43 000
Muut saamiset, konsernitilisaamiset	1 490	1 816
Siirtosaamiset, muut konsernisiirtosaamiset	207	410
Yhteensä	63 200	45 229
Saamiset muilta		
Muut saamiset	4	
Siirtosaamiset, muut siirtosaamiset	36	9
Yhteensä	40	9
Yhteensä	63 240	45 239

Siirtosaamiset

Tuhatta euroa	2019	2018
Korkosaamiset (muilta)	19	3
Ennakkomaksut	10	6
Muut siirtosaamiset	7	0
Yhteensä	36	9

11. Oma pääoma

Tuhatta euroa	2019	2018
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	80	80
Osakepääoma 31.12.	80	80
Sidottu oma pääoma yhteensä	80	80
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	114 630	114 630
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	114 630	114 630
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 1.1.	36 749	28 272
Osingonjako	-29 434	-24 136
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 31.12.	7 315	4 136
Tilikauden voitto (tappio)	47 572	32 613
Vapaa oma pääoma yhteensä	169 516	151 378
Oma pääoma yhteensä	169 596	151 458

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta

Tuhatta euroa	2019	2018
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	7 315	4 136
Tilikauden voitto (tappio)	47 572	32 613
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	114 630	114 630
Yhteensä	169 516	151 378

12. Pitkäaikainen vieras pääoma

Tuhatta euroa	2019	2018
Lainat rahoituslaitoksilta	100 000	100 000

Yhtiöllä ei ole yli viiden vuoden kuluessa erääntyviä lainoja.

13. Lyhytaikainen vieras pääoma

Tuhatta euroa	2019	2018
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat		25
Muut velat, konsernitilivelat	50 936	58 918
Yhteensä	50 936	58 943

Siirtovelat

Tuhatta euroa	2019	2018
Henkilöstökulujaksotukset	324	263
Korkovelat	106	150
Tuloverovelat	3 737	2 750
Muut siirtovelat	1	13
Yhteensä	4 168	3 176

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Mäntsälä, 14. päivänä helmikuuta 2020

Seppo Saastamoinen
hallituksen puheenjohtaja

Juha Blomster
hallituksen jäsen

Erkki Järvinen
hallituksen jäsen

Mika Rautiainen
toimitusjohtaja

Thérèse Cedercreutz
hallituksen jäsen

Kati Hagros
hallituksen jäsen

Harri Sivula
hallituksen jäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, 14. päivänä helmikuuta 2020

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Maria Grönroos
KHT

Tilintarkastuskertomus

Tokmanni Group Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Tokmanni Group Oyj:n (y-tunnus 2483212-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirta-laskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.4.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: € 4,3 miljoonaa, joka on 0,5 % konsernin liikevaihdosta
- Tarkastuksen laajuus: olemme suorittaneet emoyhtiön Tokmanni Group Oyj:n ja sen suomalaisten tytäryhtiöiden tilintarkastuksen
- Liikearvon arvostus
- Vaihto-omaisuus
- IFRS 16 vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus

€ 4,3 miljoonaa

Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde

0,5 % konsernin liikevaihdosta

Perustelut vertailukohteen valinnalle

Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi liikevaihdon, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisimmin sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista. Lisäksi liikevaihto on yleisesti hyväksytty vertailukohde. Valitsimme sovellettavaksi prosenttiosuudeksi 0,5 %, joka on tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksytyjen määrällisten rajojen puitteissa.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Tokmanni-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Määrittelimme konserniyhtiöissä vaadittavan työn luonteen, jonka suoritti konsernitiimi. Tokmanni Group Oyj toimii pääasiassa Suomessa, jossa sillä on yksi konsernin kannalta merkittävää tytäryhtiö. Konsernin liikevaihto kertyy tämän tytäryhtiön myynnin perusteella ja olemme tarkastaneet tytäryhtiön osana konsernin tarkastusta.

Tämän lisäksi olemme suorittaneet tarkastustoimenpiteitä muissa tytäryhtiöissä liittyen konsernin kannalta merkittäviin tase-eriin. Tarkastuksemme on kattanut valtaosan konsernin varoista ja veloista. Muilta osin olemme suorittaneet analyttisiä tarkastustoimenpiteitä.

Näiden toimenpiteiden perusteella, yhdessä konsernitasolla tehtyjen tarkastustoimenpiteiden kanssa, olemme hankkineet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyysriski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Liikearvon arvostus

Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 1 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 3.2 Aineettomat hyödykkeet

Konsernin taseeseen sisältyvän liikearvon määrä on 135,0 (134,6) miljoonaa euroa.

Yhtiön johto on vastuussa arvonalentumistestauksen suorittamisesta.

Kuten konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 1 Laadintaperiaatteet ja liitetiedossa 3.2 Aineettomat hyödykkeet on kuvattu, liikearvoa testataan mahdollisten arvonalennusten varalta vuosittain ja lisäksi aina, kun on viitteitä arvonalennuksesta. Testausta varten kerrytettävissä olevan rahamäärän arvioiminen edellyttää johdolta harkintaa. Merkittävimpiä oletuksia liikearvon arvonalentumistestauksessa ovat keskimääräinen liikevoittotaso ja diskonttauskoron

Olemme käyneet läpi konsernin johdon liikearvon arvonalentumistestauslaskelmat. Osana tarkastusta olemme muun muassa:

- Verranneet laskelmissa käytettyjä tulevaisuuden kassavirtoja Tokmanni Group Oyj:n hallituksen hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin.
- Arvioineet käytettyä laskentamallia, keskustelleet merkittävimmistä rahavirtojen arvioimisessa käytetyistä oletuksista sekä arvioineet ja verranneet niitä käytettävissä olevaan konsernin sisäiseen ja ulkoiseen informaatioon.
- Käyneet läpi ja arvioineet diskonttauskoron (WACC) määrittämisen perusteet ja matemaattisen oikeellisuuden.
- Testanneet arvonalentumistestauslaskelmien

(WACC) määrittäminen.

Olemme identifioineet ja arvioineet riskiä, että arvonalentumistestauksessa käytetyt oletukset eivät ole tarkoitukseen sopivia ja että liikearvon määrä on esitetty liian suurena.

Liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen tase-erän koosta ja johdon harkintaan perustuvasta arvionvaraisuudesta arvonalentumistestauksessa.

Vaihto-omaisuus

Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 1 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 3.3 Vaihto-omaisuus.

Konsernin taseeseen sisältyvä vaihto-omaisuuden määrä on 222,8 (190,5) miljoonaa euroa.

Kuten konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 3.3 Laadintaperiaatteet todetaan, vaihto-omaisuus arvostetaan tilinpäätöksessä hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisaatioarvoon. Myytäväksi hankittujen tuotteiden hankintamenoon luetaan kaikki ostomenot mukaan lukien välittömät kuljetus- ja ostomenot.

Vaihto-omaisuuden arvostukseen ja epäkuranttiusvarauksiin liittyy johdon harkintaa.

Vaihto-omaisuus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen tase-erän koosta, myymäläverkoston laajuudesta ja arvostukseen liittyvästä riskistä.

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön-otto

Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 1 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

Kuten konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 1 kerrotaan, yhtiö on ottanut käyttöön 1.1.2019 IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin noudattaen käyttöönotossa yksinkertaistettua menetelmää, jolloin vertailulukuja ei oikaista ja soveltamisen aloittamisesta aiheutunut kumulatiivinen vaikutus kirjataan soveltamisen aloittamisajankohtana 1.1.2019. IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönoton vaikutukset olivat 1.1.2019 taseen varoihin 235,9, taseen velkoihin 243,6 ja omaan pääomaan -7,7 miljoonaa euroa ja sitä on kuvattu tarkemmin kon-

matemaattisen oikeellisuuden.

- Arvioineet liitetietojen asianmukaisuutta ja riittävyyttä.

Osana tarkastusta olemme muun muassa:

- Osallistuneet konsernin inventaareihin valituissa myymälöissä sekä keskusvarastossa ja testanneet yhtiön inventointikontrollia.
- Tarkastaneet yhtiön tekemän vaihto-omaisuus täsmäytyksen.
- Testanneet vaihto-omaisuuden hinnoittelun oikeellisuutta data-analyysin avulla.
- Käyneet läpi yhtiön arvonalennuslaskelmia ja testanneet otannalla laskelmien lähdetietoja sekä tehneet uudelleen laskentaa matemaattisen oikeellisuuden varmistamiseksi.
- Arvioineet liitetietojen asianmukaisuutta ja riittävyyttä.

Osana tarkastusta olemme muun muassa:

- Käyneet läpi yhtiön käyttöönototavan ja siinä käytetyt periaatteet ja arvioineet ovatko ne IFRS 16 mukaiset.
- Käyneet läpi otantaperusteisesti sopimuksia ja arvioineet näiden kirjanpidollisen käsittelyn oikeellisuutta sekä rekisterin täydellisyyttä ja täsmällisyyttä.
- Testanneet otantaperusteisesti IFRS 16 laskennan matemaattista oikeellisuutta vuokrasopimustasolla.
- Käyneet läpi diskonttokoron määrittelyssä käytetyt perusteet ja arvioineet niiden asianmukaisuutta. Lisäksi olemme otokseen

sernin liitetiedossa 1.

Käyttöönoton vaikutus taseeseen, tuloslaskelmaan ja tunnuslukuihin on suuri, johtuen suuresta myymäläverkostosta, jonka vuokrasopimukset on aiemmin käsitelty IAS 17 mukaisesti pääasiallisesti operatiivisina vuokrasopimuksina.

Käyttöönotto on sisältänyt johdon arviota erityisesti liittyen sopimuksella mahdollisesti olevan vuokraajan jatko-option käytön todennäköisyyteen. Kuten liitetiedossa 1 todetaan, Tokmannin kannalta merkittäviä jatko-optioita tavataan lähinnä myymäläkiinteistöjen vuokrauksessa.

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen sen vaikutusten suuruudesta suhteessa konsernin taseeseen sekä sen kertaluonteisuus ja sen sisältämä johdon harkinta huomioiden.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme.

Konsernitiilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

- perustuen uudelleen laskeneet diskonttokoron ja täsmäyttäneet sen IFRS 16 laskennassa käytettyyn korkoon.
- Arvioineet johdon olettamia jatko-optioiden käyttöön liittyen ja testanneet otokseen perustuen, että jatko-optiot on huomioitu laskennassa johdon politiikan mukaisesti.
- Arvioineet liitetietojen asianmukaisuutta ja riittävyttä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitiilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäyttöön voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa,

koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 19.3.2019 alkaen.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 14.2.2020

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Maria Grönroos
KHT